



Haderslev

Miljøgodkendelse af Grubegaard, Hovslundvej 34, 6100 Haderslev

Jf. § 12 stk 2i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

(LBK nr. 1486 af 04/12/2009)



27. maj 2014

Haderslev Kommune



Indhold

1	Generelle forhold	5
1.1	Ejer og driftsforhold	6
1.2	Godkendelsespligt.....	6
1.3	Godkendelsens omfang	6
1.3.1	Projektets omfang	6
1.3.2	Tidligere godkendelser	8
1.3.3	Biaktiviteter.....	9
1.3.4	Husdyrbrugets ophør	9
1.4	Offentlighed og høring.....	10
1.4.1	Offentlighed og høring	10
1.4.2	Ikke-teknisk resume.....	14
2	Anlægget.....	17
2.1	Dyrehold og Management	17
2.1.1	Dyrehold og staldindretning.....	17
2.1.2	Bedste tilgængelige staldsystem	18
2.1.3	Bedste tilgængelige foderteknologi	19
2.1.4	Management i stald	21
2.2	Lokalisering	23
2.2.1	Faste afstandskrav	23
2.2.2	Landskabet og planforhold	24
2.3	Energi- og vandforbrug	27
2.3.1	Energiforbrug	27
2.3.2	Vandforbrug	28
2.4	Gener.....	29
2.4.1	Lugt	29
2.4.2	Støj.....	31
2.4.3	Lys.....	32
2.4.4	Fluer og skadedyr	32
2.4.5	Støv	33
2.4.6	Transport	33
2.5	Forurening	34
2.5.1	Spildevand	34
2.5.2	Husdyrgødning og foder	36
2.5.3	Affald og kemikalier.....	38

2.5.4	Ammoniak.....	41
2.5.4.1	Ammoniaktab	41
2.5.4.2	Påvirkning af natur.....	43
3	Arealerne	51
3.1	Markoplysninger	51
3.2	Gødningsregnskab	53
3.3	Nitrat (overfladevand).....	56
3.4	Nitrat (grundvand).....	58
3.5	Fosfor	58
3.5	Ammoniak fra udbringning.....	60
3.6	Gener fra udbringning	63
Bilag 1	Grundlag for vilkår og lovgivning.....	64
Bilag 2	Oversigt over vilkår	66
Bilag 3	Oversigtskort over anlæg incl. Afløb og tylltransportledning	71
Bilag 4	Indretning af stald.....	72
Bilag 5	Oversigtskort over lugtgeneafstand	73
Bilag 6	BAT beregninger	74
Bilag 7	Situationsplan.....	76
Bilag 8	Kapacitetserklæring.....	77
Bilag 9	Transportveje	78
Bilag 10	Udtalelse fra Aabenraa Kommune.....	80
Bilag 11	Udbringningsarealer.....	87
Bilag 12	Græsningsarealer.....	89
Bilag 13	Udtalelse fra Tønder Kommune	90
Bilag 14	Kort over kategoriseret natur ved anlæg	95
Bilag 15	Kort over § 3 natur ved anlæg	96
Bilag 16	Kort over kategoriseret natur ved arealer	97
Bilag 17	Kort over § 3 natur ved arealer	98
Bilag 18	Kort over næringsstoffølsomme områder/arealer	99
Bilag 19	Kort over vandløb og skrånende arealer	100
Bilag 20	Kort over fortidsminder, sten og jorddiger	101
Bilag 21	Kort over søoplande.....	102
Bilag 22	Udtalelse vedr. søoplande.....	103
Bilag 23	Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster	104



Bilag 24 – (Beskrivelse af Natura 2000 område).....	105
Bilag 25 – Potentielle bilag IV arter.....	106
Bilag 26 – Udvaskning af fosfor til Natura 2000	110
Bilag 27 – Udvaskning af nitrat til Natura 2000	111
Bilag 28 – Beredskabsplan.....	112
Bilag 29 – Ansøgningen.....	122

1 Generelle forhold

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven¹ på Grubegaard, Hovslundvej 34, 6100 Haderslev ved Jacob Smidt.

Afgørelsen omfatter udvidelse af dyreholdet fra 505 årssøer, 14.500 smågrise (7,2-30 kg), 1.000 slagtesvin (30-102kg) og 1.700 polte (30-65kg) til 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg). Det svarer til en udvidelse **fra** 227,8 DE **til** 408,1 DE. Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, samt i en ny slagtesvine- og poltestald på 1.800m². Derudover ønskes opført en ny gyllebeholder på 5.000m³ overfor den eksisterende gyllebeholder af tilsvarende størrelse. Der vil blive opsat 3 nye fodersiloer på 2,5x11 meter i samme farve og materiale som de eksisterende.

Godkendelsen meddeles på de vilkår der fremgår af Bilag 2 – Oversigt over vilkår og omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg samt bedriftens arealer.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser også selv om disse regler evt. skærpes i forhold til denne godkendelse (Se bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- Lever op til kravene om anvendelse af BAT
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller af rødlistes
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven, miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven.

Jævnfør § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug², skal en miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages allerede efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber, eller senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget igen senest i 2022.

Dato for godkendelse: 27. maj 2014

Anne-Lene Jørgensen
Miljømedarbejder
Natur og Landbrug, Haderslev Kommune

Journal nr.: 13/22615
Kvalitetssikring: Håkon Karlsen, Haderslev Kommune

¹Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug - LBK nr 1486 af 04/12/2009

² § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug - BEK nr 294 af 31/03/2009



1.1 Ejer og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget.

Ansøger	Jacob Smidt Hovslundvej 34 6100 Haderslev 74575610 grubegaard@mail.tele.dk	Bedriftsoplysninger Grubegaard Hovslundvej 34 6100 Haderslev CVR nr. 31692741 CHR nr. 92484
Konsulent	Janni Nyvang Nielsen Sønderjysk Landbororening Billundvej 3 6500 Vojens 73202742/51269063 jnn@slf.dk	Matrikler på ejendom Ejerlav Matrikel nr. Hoptrup ejerlav Hoptrup 30 Hoptrup ejerlav Hoptrup 22 Hoptrup ejerlav Hoptrup 7 Hoptrup ejerlav Hoptrup 438 Hoptrup ejerlav Hoptrup 448 Hoptrup ejerlav Hoptrup 436 Hoptrup ejerlav Hoptrup 437 Hoptrup ejerlav Hoptrup 411 Hoptrup ejerlav Hoptrup 435 Vedbøl, Vedsted 47 Skovby, Vedsted 245 Skovby, Vedsted 260 Hoptrup ejerlav Hoptrup 98 Skovby, Vedsted 164 Hoptrup ejerlav Hoptrup 70

1.2 Godkendelsespligt

I dette afsnit gøres der rede for, hvorfor projektet er godkendelsespligtigt.

Dyreholdet ønskes udvidet fra 505 årssøer, 14.500 smågrise (7,2-30kg), 1.000 slagtesvin (30-102kg) og 1.700 polte (30-65kg) til 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg). Det svarer til en udvidelse **fra** 227,8 DE **til** 408,1 DE – altså en udvidelse på 180,3 DE. Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, samt i en ny slagtesvine- og poltestald på 1.800m² med udleveringsrampe. Derudover ønskes opført en ny gyllebeholder på 5.000m³ overfor den eksisterende gyllebeholder af tilsvarende størrelse samt 3 nye fodersiloer på 2,5x11 meter i samme farve som eksist.

Ovenstående er godkendelsespligtig jf. husdyrgodkendelseslovens § 12.

1.3 Godkendelsens omfang

I dette afsnit gøres der rede for projektets overordnede forhold, som ikke direkte har med miljøpåvirkningen at gøre. Der gøres rede for, hvad projektet omfatter, dvs. hvilke ejendomme og bygninger, hvilket dyrehold, hvilke arealer samt eventuelle biaktiviteter. Der oplyses desuden om tidligere godkendelser af husdyrbruget og om hvad der skal ske i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

1.3.1 Projektets omfang

I dette afsnit redegøres kort for projektets omfang.

Ansøgers tekst

Produktion og arealer

Svineproduktion på Hovslundvej 34 ønskes udvidet fra 505 årssøer, 14.500 smågrise (7,2-30kg), 1.000 slagtesvin (30-102kg) og 1.700 polte (30-65kg) til 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg). Det svarer til en udvidelse fra 227,8 DE til 408,1 DE – altså en udvidelse på 180,3 DE.

Til ejendommen hører et udbringningsareal på 142,1ha ejet og forpagtet, derudover har ansøger gylleaftaler til yderligere 149,6 ha.

Det vurderes herved at ansøger overholder harmoniarealkravet til den ansøgte udvidelse.

Placering

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, samt i ny slagtesvine- og poltestald på 1.800m², som skal etableres i forbindelse med udvidelsen. Derudover ønskes opført en ny gyllebeholder på 5.000m³ samt udleveringsrampe.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, version 3 ansøgningsnummer 54203, og med de ændringer, der fremgår af denne godkendelses vilkår. Ovenstående beskrivelse er kun en kortfattet beskrivelse af projektets omfang, som vil blive beskrevet nærmere i de efterfølgende afsnit.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes. Miljøpåvirkningen, der kommer som følge af udvidelsen på husdyrbruget vurderes ikke at påvirke lokalområdet i negativ retning, jf. denne miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på husdyrbruget vurderes det, at udvidelsen på husdyrbruget ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring husdyrbruget end ved den nuværende produktion. Det er endvidere Haderslev Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser, af 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på husdyrbruget, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer mm.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes. 0-alternativet vurderes derfor ikke som værende et relevant valg.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der er meddelelsespligt. Det er kommunen, der vurderer, om fremtidige ændringer af bedriftens dyrehold eller staldindretning, opførsel af nye stalde eller opbevaringsanlæg skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer samt ændringer i ejerforhold skal ligeledes anmeldes til kommunen.

Der er ansøgt om, at have 2 år til at udnytte godkendelsen, hvilket stilles som vilkår. Med udnyttet menes her, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt

for udførelsen. Endvidere skal der være indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være nået inden for tidsfristen.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i seneste tre år, jf. § 33 i husdyrgodkendelsesloven.

Vilkår

- 1) Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 2) Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen bortfalde.
- 3) Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- 4) Ændring af ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 5) Husdyrbruget må ikke foretage ændringer, hverken bygnings- eller driftsmæssigt, før ændringen er godkendt af Haderslev Kommune

1.3.2 Tidligere godkendelser

I dette afsnit redegøres kort for husdyrbrugets tidligere godkendelser.

Ansøgers tekst

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune har den 25. august 2008 efter § 11 i husdyrgodkendelsesloven meddelt miljøgodkendelse til en produktion på 505 søer, 14.500 smågrise (7,2-30 kg), 1.700 slagtesvin (30-65 kg) og 1000 slagtesvin (30-102 kg) 249,7 DE svin. Der blev samtidig med givet tilladelse til at opføre en ny gyllebeholder på 5.000 m³. I forbindelse med opførelse af gyllebeholder og driftsbygninger i 2008, blev der givet en landzonetilladelse, og denne blev indarbejdet i miljøgodkendelsen.

Haderslev Kommune har vurderet, at dette ansøgningsmateriale tager udgangspunkt i det tidligere tilladte.

Idet den ansøgte udvidelse overskrider grænsen for godkendelsespligt i lovens § 12 skal der foretages en godkendelse af det samlede husdyrbrug, selvom der foreligger en § 11

miljøgodkendelse fra 2008. Derfor meddeles der en § 12 miljøgodkendelse som omfatter hele husdyrbruget og herved både de eksisterende og nye anlæg samt bedriftens samlede arealer. Det generelle krav til ammoniakreduktion vil dog kun blive stillet til nyanlæg eller til staldanlæg, der renoveres. Der er ikke ansøgt om renoveringer i det bestående staldanlæg, og derfor stilles der ikke nye skærpende vilkår til det bestående staldanlæg.

1.3.3 Biaktiviteter

I dette afsnit redegøres der for biaktiviteter på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Der forefindes ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

Haderslev Kommunes vurdering

Da der ikke forefindes biaktiviteter på husdyrbruget stilles der ikke vilkår i forhold

Vilkår

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

I dette afsnit gøres der rede for, hvilke tiltag der planlægges at udføre for at forebygge forurening i forbindelse med husdyrbrugets ophør.

Ansøgers tekst

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, kornsilo og halmlænge blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommen bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholderen, som opføres i forbindelse med udvidelsen blive fjernet, når den ikke længere anvendes.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Der er stillet vilkår om oprydning i forbindelse med bedriftens ophør, så risiko for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr begrænses, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand. Det er kommunen, som vurderer, om foranstaltningerne er tilstrækkelige og om en tilfredsstillende stand er opnået inden for en rimelig tidsfrist. Gyllebeholdere, der opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer, skal fjernes når beholderen ikke længere skal anvendes.

Følgende vilkår er stillet for at fastholde ansøgers intentioner.

Vilkår

- 6) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.

Ved ophør af husdyrbruget skal der foretages en oprydning, som kan accepteres af Haderslev Kommune, herunder tømning af gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. rengøring af staldanlæg og bortskaffelse af kemikalier og sprøjtemidler til godkendt modtager mv. Alle staldafsnit og opbevaringsanlæg skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af

husdyrgødning. Alle opbevaringsanlæg til foder skal tømmes. Gyllebeholdere der er opført uden tilknytning til de øvrige bygninger skal fjernes. Alle olietanke skal tømmes. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer..v. skal bortskaffes i henhold til Haderslev Kommunes affaldsregulativer.

1.4 Offentlighed og høring

I dette afsnit gøres der rede for inddragelsen af offentligheden i forbindelse med denne afgørelse.

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpligtige høringer.

Forannoncering

Ansøgningen blev offentliggjort på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og dialog -> Høringer og afgørelser den 09. oktober 2013 og fire uger frem. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Høring af naboer og parter

Naboer og parter, samt ansøger selv og øvrige parter der har anmodet om orientering i sagen blev orienteret om ansøgningen og udkast til miljøgodkendelse den 01. april 2014 med en frist på 6 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom følgende bemærkninger fra Johannes Mortensen, Hovslundvej 30, 6100 Haderslev:

Udtalelser vedr. miljøgodkendelse for husdyrbruget Hovslundvej 34, 6100 Haderslev

Som nærmeste nabo er undertegnede indenfor konsekvenszonen, og i kort lugtgeneafstand fra husdyrbruget på nr. 34. Jeg har derfor et behov for at kommentere den ansøgte miljøgodkendelse.

1. De nuværende lugtgener fra Nr. 34 er til at leve med i de fleste vejrlig og vindretninger. Dog kommenterer de fleste gæster på den kraftige gyllelugt ved vestlige vinde. Området er endvidere påvirket af svinebruget på Hovgård. Og tilsammen påvirkes naturområdet i dag kraftigt fra de 2 brug.

Da begge husdyrbrug nu har fået tilladelser til store udvidelser, vil undertegnede følge udviklingen i både lugt- og luftforurenings-niveauet via objektive målinger før og efter de nye byggerier igangsættes.

Undertegnede ønsker ikke og kan ikke blokere for en industriel udvikling af de pågældende brug, men blot at kommunen fremadrettet følger op på at BAT-principperne kræves anvendt i yderligere omfang, hvis områdets miljøbelastning øges. Og dette uanset at pålæg måtte øge brugen omkostninger i rimelig grad.

2. Den planlagte tilladelse til at placere endnu en gyllebeholder langs den smukke Hovslundvej, understreger behovet for at begge gyllebeholdere tilplantes hurtigt med de krævede 8 rækker træer. Det skal bemærkes at Hovslundvej er en del af Lokalcykelrute 56, og specielt i weekenden benyttes af mange cykelturister og sportscyklister. To meget synlige

gyllebeholdere vil unødvendigt reducere den betydelige naturværdi som området besidder. Og som kommunen også korrekt bemærker.

3. En øgning af transportstøjen fra nr. 34, aktualiserer behovet for at planlægge en anden omlæsningsplads til borttransport af solgte dyr. Den nuværende omlæsning fra traktorvogne til lastvogne foregår mellem 4 beboelsesejendomme, og medfører en del støj. En øgning af denne støj kan nemt undgås ved at foretage al omlæsning på en egnet plads på matriklerne tilhørende nr. 34.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at ledelsen af husdyrbruget ikke hidtil har givet anledning til klager, idet der i muligt omfang synes at være taget hensyn til naboer og vejforhold.

Bemærkningerne gav anledning til følgende bemærkninger:

Ad 1:

Det fremgår af den indsendte ansøgning, som er indsendt via husdyrgodkendelse.dk, at der ikke er enkeltboliger beliggende indenfor den beregnede lugtgenaeafstand. Ansøgningssystemet laver en vægtet gennemsnitsberegning, hvorfra systemet med baggrund i belægningen i staldsystemet, fastslår et lugtgenecentrum. Med udgangspunkt i dette beregnes lugtgenaeafstandene. Din bolig er beliggende udenfor den beregnede lugtgenaeafstand. Din bolig er beliggende østligt i forhold til husdyrbruget, i den fremherskende vindretning, hvor der kan forekomme lugtgener fra husdyrbruget. Det vurderes af Haderslev Kommune, at de lugtgener der kan forventes fra driften af husdyrbruget Hovslundvej 34, er af et omfang beboere af enkeltboliger i landzonen må acceptere.

Du skriver, at kommunen skal lægge vægt på at følge op på BAT. I forbindelse med denne husdyrudvidelse, er det beregnede ammoniakemissionsniveau, beregnet jf. miljøstyrelsens vejledning overholdt. Det vil sige ansøger har implementeret BAT tiltag som giver den ammoniakreduktion, som er kravet for at leve op til den beregnede emission, som er lovbestemt. Ansøger har valgt tiltaget overdækning af gyllebeholder, samt indretning af gulv i stald hvor stierne indrettes med 50-75% procent fast gulv, som giver en ammoniakreducerende effekt.

Når der er gået 8 år fra en afgørelse er meddelt, skal kommunen tage en miljøgodkendelse op til første regelmæssige revurdering. Dette er for at ajourføre ejendommen med den teknologiske udvikling vedr. BAT. Dette vil forekomme regelmæssigt herefter hvert 10. år hvor kommunen skal sikre, at ejendommen lever op til BAT. Derfor kan jeg meddele dig, at der er fokus på dette felt.

Ad 2:

Idet der efter nugældende regler skal være 100 meter fra et åbent vandløb til en gyllebeholder, er den nye ansøgte gyllebeholder blevet placeret i god afstand fra vandløbet. Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår nr. 17, 18, 19 vedr. beplantning, som kommunen vurderer, vil vokse op, og give en god afskærmning for gyllebeholderne. Kommunen fører regelmæssigt tilsyn med ejendommen, herunder alle vilkår i miljøgodkendelsen.

Ad 3:

Vedr. opsamlingsplads til grise.: Ansøger har kontaktet veterinærerne ved sundhedsstyringen hos SPF om pladsen kan flyttes så man drejer til højre af Hovslundvej, hvor ansøger har et areal der kunne bruges. Det kan af sundhedsmæssige årsager ikke godkendes af veterinærerne, derfor kan ansøger ikke bruge den løsning. Men til gengæld er det blevet aftalt med transportøren, at grisene fra opsamlingspladsen tilstræbes afhentet kl 6.30 om morgenen hvilket vil give mere ro i de tidlige morgentimer. Det tilstræbes herefter at overholde denne aftale, hvilket føres til miljøgodkendelsens vilkårsdel.

I medfør af ovenstående har kommunen lavet et nyt vikår nr. 48: Aftentning af grise og søer fra omlæsseplads skal tilstræbes sker tidligst kl 06.30.

Offentliggørelse og klagevejledning

Miljøgodkendelsen af Hovslundvej 34, 6100 Haderslev i henhold til § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive annonceret på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Haderslev Kommune i hænde senest onsdag den 25. juni 2014 kl. 15.00. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. En klage skal være skriftlig og gerne elektronisk. Inden klagefristen udløber, skal klagen være modtaget af Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1. sal, 6100 Haderslev landbrugssager@haderslev.dk. Derefter videresender kommunen klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, som er klagemyndighed.

Der er fastsat et klagegebyr på 500 kr. Bliver gebyret ikke betalt til tiden, vil klagen ikke blive behandlet. Gebyret bliver opkrævet af Natur- og Miljøklagenævnet, og det bliver tilbagebetalt, hvis et eller flere af følgende forhold gør sig gældende:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse skal ændres eller ophæves.
- Klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- Klagen bliver afvist på grund af, at klagefristen ikke er overholdt, eller hvis klager ikke er berettiget til at klage, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Se evt. vejledning om gebyrbetaling på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 4 er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøgodkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

En klage over miljøgodkendelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af miljøgodkendelsen sker på eget ansvar, idet Natur- og Miljøklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som brev til implicerede parter:

- Ansøger: Grubegaard I/S, Hovslundvej 34, 6100 Haderslev, grubegaard@mail.tele.dk
- Kristian Pedersen, Hovslundvej 70, 6100 Haderslev - gylleaftale
- Søren Bonde Lausten, Diernæsvej 102, 6100 Haderslev - gylleaftale
- Birger Hansen, Lundsbyesvej 30, 6240 Løgumkloster - gylleaftale
- Jens Peter Nissen, Vonsmosevej 12, 6100 Haderslev - gylleaftale

Vandværk

- Hoptrup Vandværk, Hoptrup Hovedgade 72, 6100 Haderslev, v/fmd. Torben Juhl
- Diernæs Vandværk I/S, Diernæs strandvej 26, 6100 Haderslev, v/fmd. Christian Jacobsen

Som brev til naboer indenfor konsekvenszonen (se bilag 5):

- Jeppe og Gitte Søgaard, Hovslundvej 22, 6100 Haderslev
- Claus K., Inger og Mathias Refshauge, Hovslundvej 24, 6100 Haderslev
- Erik, Hanne og Liva Henningsen, Hovslundvej 28, 6100 Haderslev
- Noomi F. og Johannes C. N. Mortensen, Hovslundvej 30, 6100 Haderslev
- Laurits og Anne Vibeke Larsen, Hovslundvej 39, 6100 Haderslev
- Nicki Sørensen og Kristina Schultz, Hovslundvej 44, 6100 Haderslev
- Annette Iversen, Hovslundvej 46, 6100 Haderslev
- Jørgen Lindberg Bryld, Hovslundvej 47, 6100 Haderslev
- David og Rachel Jensen, Hovslundvej 49, 6100 Haderslev
- Alexandru David, Hovslundvej 61, 6100 Haderslev
- Jørgen Haldrup og Eva B. Rasmussen, Hoptrup Hovedgade 120, 6100 Haderslev
- Nikoletta og Kristztian Bazsik og Aivaras Sulinskas, Hoptrup Hovedgade 120, 6100 Haderslev
- Dennis R. Christensen og Maiken B. Rasmussen, Hoptrup Hovedgade 120A, 6100 Haderslev
- Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev
- JØ HOLDING STATSATORISERET REVISION, Seminarievej 1A, 6760 Ribe



- Jan Jessen Skov, Skovbyvej 53, 6100 Haderslev
- Bent Lausen, Solsikkevej 15, 6500 Vojens

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Janni Nielsen, Sønderjysk Landboforening, Billundvej 3, 6500 Vojens, e-mail: jnn@slf.dk
- Nabokommune, hvor der er arealer: Tønder Kommune, e-mail: ef@toender.dk
- Nabokommune: Aabenraa Kommune, post@aabenraa.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København e-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V., e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til kommunens hjemmeside:

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. , e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens, e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund, Tom Donbæk, Vestergade 25, 6510 Gram e-mail: td@ledon.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev e-mail: haderslev@dof.dk

1.4.2 Ikke-teknisk resume

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ansøgers tekst

Ikke-teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Produktion og arealer

Svineproduktion på Hovslundvej 34 ønskes udvidet fra 505 årssøer, 14.500 smågrise (7,2-30kg), 1.000 slagtesvin (30-102kg) og 1.700 polte (30-65kg) til 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg). Det svarer til en udvidelse fra 227,8 DE til 408,1 DE – altså en udvidelse på 180,3 DE.

Det vurderes derfor at ansøger overholder harmoniarealkravet til den ansøgte udvidelse.

Placering

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, samt i ny slagtesvine- og poltestald på 1.800m², som skal etableres i forbindelse med udvidelsen. Derudover ønskes opført en ny gyllebeholder på

5.000m³, der skal placeres overfor eksisterende gyllebeholder af tilsvarende størrelse. Til byggeriet etableres samtidig en udleveringsrampe.

Lugt

Ifølge Husdyrgodkendelsens lugtberegninger finder der ingen naboer, samlet bebyggelse eller byzoner indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Nærmeste nabo (Hovslundvej 44) ligger 270 m fra nærmeste gyllebeholder.

Samlet bebyggelse (Hovslundvej 19) ligger 1025m fra nærmeste staldbygning.

Byzone (Hoptrup) ligger 990m fra staldanlægget.

BAT-niveau

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for N er beregnet til 4.067kg N pr. år.

Ansøger har valgt følgende tiltag for at efterkomme dette krav:

- Den nye slagtesvinestald er med delvist spaltegulv (50-75% fast gulv)
- De to store gyllebeholdere på hver 5.000 m³ overdækkes

Med disse tiltag bliver den årlige emission fra anlægget 4.014,64 kgN/år ifølge husdyrgodkendelsens beregninger.

Det vejledende BAT-niveau for fosfor er beregnet til 9.395 kg P pr. år.

Fosorniveauet i gyllen er 9.550 kg P pr. år. Der er dermed behov for korrektion i foderet for at leve op til BAT-niveau for fosfor.

Se beregningen i afsnittet "teoretisk BAT-niveau.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for N er beregnet til 4.025kg N pr. år.

Ansøgningen viser en samlet emission fra stalde og lager på 4.015 kg N år.

Det vejledende BAT-niveau for fosfor er beregnet til 9.395kg P pr. år.

Fosforindholdet i den indsendte ansøgning er 9.550 kg P fosfor/år.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 1 km fra anlægget og det nærmeste Natura 2000 område ligger ca. 4 km nord for produktionsanlægget. Det vurderes derfor at udvidelsen ikke har væsentlig påvirkning på noget særligt værdifuldt natur.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Idet ejendommen jord ligger i et område med faldende dyretryk, skal ejendommen ikke overholde udvaskningen svarende til en planteavlsejendom. Dermed er der heller ikke nogen krav om etablering af yderligere efterafgrøder ud over det lovpligtige efterafgrødekrav.

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger



Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Starttidspunkt for byggeriet

Så snart godkendelsen er igennem

Sluttidspunkt for byggeriet

Indenfor 2 år efter at godkendelsen er igennem

Beskrivelse af datoerne

Ansøger ønsker at få polteproduktionen hjem på ejendommen, idet den lejede stald er nedslidt, og tidsforbruget ved at flytte grise mellem to ejendomme og passe dyr på to ejendommen, kunne bruges bedre. Ansøger ønsker derfor at gå i gang med byggeriet hurtigst muligt.

Oplysninger om biaktiviteter:

Ingen

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og Management

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

2.1.1 Dyrehold og staldindretning

I dette afsnit beskrives dyreholdets sammensætning og staldens indretning.

Ansøgers tekst

Staldoversigt med angivelse af Stald-ID for staldnavn

Ud for betegnelsen for hvert staldafsnit er der angivet et stald-ID, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på staldafsnittet.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-182103	2. Løbe- og drægtighedsstald
ST-182108	3. Farestald
ST-182109	4. Smågrisestald
ST-182110	5. Ny polte- og slagtesvinestald
ST-182119	6. Eksisterende polte og slagtesvinestald 1
ST-182120	7. Eksist. polte og slagtesvinestald + bufferstald

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og stalds efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSo01	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	154	24,96
		Ansøgt	165	26,74
SvSo07	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	351	56,88
		Ansøgt	375	60,77
SvSo09	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	505	35,32
		Ansøgt	540	37,77
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	14500	66,92
		Ansøgt	17000	78,46
SvSl03	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	2700	43,74
		Ansøgt	9500	204,37

Haderslev Kommunes vurdering

Der stilles vilkår til fastholdelse af den beskrevne produktion. Vurdering af BAT i forhold til staldsystem, foderteknologi og management beskrives i de efterfølgende afsnit af denne miljøgodkendelse.

Vilkår

- 7) Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som angivet i ansøgningen skema nr. 54203 og beskrevet i tabellen over dyretyper og staldsystemer i redegørelsen.
- 8) Den årlige produktion på husdyrbruget må ikke overstige: 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg) svarende til et dyrehold på 408,1 DE efter nugældende dyreenhedsberegninger.



Der kan dog være situationer (eks. Sygdom i besætningen, slagteristrejke m.v.), hvor dyreholdet vil være afvigende fra det tilladte. I sådanne situationer skal landmanden kunne dokumentere de særlige omstændigheder overfor Haderslev Kommune, og det er op til kommunen at vurdere, om afvigelse i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving

2.1.2 Bedste tilgængelige staldsystem

Ansøgers tekst

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk 's beregninger.

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSo01	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	154	24,96
		Ansøgt	165	26,74
SvSo07	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	351	56,88
		Ansøgt	375	60,77
SvSo09	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	505	35,32
		Ansøgt	540	37,77
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	14500	66,92
		Ansøgt	17000	78,46
SvSl03	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	2700	43,74
		Ansøgt	9500	204,37

Løbeafdeling

Individuel opstaldning m. delvist spaltegulv

(Dette staldsystem er blevet lovkrav i alle løbeafdelinger fra d. 01.01. 2013. Søerne må opstaldes i enkeltdyrsbokse i de første 4 uger efter løbning og skal have min. 90 cm fast gulv fra krybbens bagkant).

Dette staldsystem er dyrevelfærdsmæssigt at foretrække, idet søerne har hver deres sengebås, hvor de kan spise og slappe af i fred for dominerende søer (dette mindsker risikoen for at soen aborterer). Delvist spaltegulv minimerer desuden ammoniakfordampningen i stalden.

Endvidere giver staldsystemet mulighed for tildeling af halm på det fast gulv og søerne får dermed rodemateriale, som ikke øjeblikkeligt forsvinder ned mellem spalterne.

Drægtighedsstald

Løsgående med delvis spaltegulv og gyllekøling (L-stier)

Denne staldtype opfylder kravene om BAT jævnfør Gr.nr.: 106.01-51. Dette begrundes i at delvist spaltegulv minimerer ammoniakfordampningen i stalden.

Spaltegulvet sikrer søerne et tørt gulv, som hindrer udskridninger og dermed benproblemer som følge heraf.

L-stierne giver søerne mulighed for at gå frit omkring, men samtidig sikre en bås til hver so, at de lavt rangerende søer kan ligge i fred for dominerende søer. Endvidere giver staldsystemet

mulighed for tildeling af halm på det faste gulv og søerne får dermed rodemateriale, som ikke øjeblikkeligt forsvinder ned mellem spalterne.

Fareafdelingen

Faresti med delvist spaltegulv.

Denne staldtype lever op til BAT jævnfør Gr.nr.: 106.02-51. Fordelene er ved delvist spaltegulv er at pattegrisenes velfærd tilgodeses, idet fast gulv er mere skånsomt sammenlignet med fuldspaltegulv. Endvidere giver delvist spaltegulv mulighed for anvendelse af strøelse, hvilket ikke er muligt ved fuldspaltegulv. Farestien har herved et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

Til slut har delvist spaltegulv den fordel at ammoniakfordampningen reduceres.

Smågrisestald

To-klimastald med delvist spaltegulv

Denne staldtype opfylder kravene om BAT jævnfør Gr.nr.: 106.03-52. Fordelene ved systemet er at temperaturen i to-klimastalden kan sænkes 4-6 grader, sammenlignet med en almindelig stald, og dermed opnås en lavere ammoniakkoncentration og der spares energi til opvarmning. Desuden giver den lavere temperatur i stalden et bedre arbejdsmiljø.

Endvidere giver staldsystemet mulighed for tildeling af halm i stiens lejeareal der vil medvirke til et tørt miljø, og give beskæftigelse til smågrisene.

Slagtesvinestald

Delvist spaltegulv, 50-75% fast gulv

Denne staldtype opfylder kravene om BAT jævnfør Gr.nr.: 106.04-52. Dette staldsystem er godt for dyrevelfærden, idet det er muligt at tildele halm i lejearealet, som medvirker til et tørt miljø og endvidere giver beskæftigelse til grisene i form af rodemateriale.

Desuden kan temperaturen i stalden sænkes, hvilket mindsker ammoniakfordampningen og giver et bedre arbejdsmiljø. Dette staldsystem forventes at sænke ammoniakfordampningen med ca. 15% i forhold til reference staldsystemet, som er drænet gulv med spalter.

Haderslev Kommunes vurdering

Kommunen har beregnet det vejledende BAT niveau for ammoniak til 4.068 kg N/år. Den indsendte ansøgning viser en samlet emission fra stalde og lager på 4.015 kg N år.

Slagtesvinestald nr. Svsl03 med 9.500 stk. slagtesvin (incl. Polte) ansøges indrettet med delvis spalter og 50-75% fast gulv, hvilket fastholdes med nedenstående vilkår.

Vilkår

- 9) I staldafsnit 5, skal stierne indrettes med 50-75 procent fast gulv. Det resterende areal i stierne skal være spaltegulv. Gyllekummen skal være opdelt/afgrænset således at det kun er gyllekummen under spalteareal

2.1.3 Bedste tilgængelige foderteknologi

I dette afsnit beskrives ansøgers valg i forhold til at leve op til bedste tilgængelige foderteknologi (BAT).

Ansøgers tekst Foderoplysninger

Der er på ansøgningstidspunktet pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor indtastet 10g benzoesyre i søernes foder.

For at opfylde kravet til BAT, beregnet efter den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi, har ansøger valgt at fjerne kravet om tildeling af benzoesyre på ejendommen og i stedet lave 50% fast gulv i stierne i den nye stald, samt overdække de to store gyllebeholdere.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-182103	Nudrift	Benzoe	-	10,00	100,00
	Ansøgt	Benzoe	-	0,00	0,00
ST-182108	Nudrift	Benzoe	-	10,00	37,00
	Ansøgt	Benzoe	-	0,00	0,00
ST-182109	Ingen data				
ST-182110	Ingen data				
ST-182119	Ingen data				
ST-182120	Ingen data				

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-182103	Nej	SvSo01	Nudrift	154	111			-2,81	24,96
			Ansøgt	165	119			-2,81	26,74
		SvSo07	Nudrift	351	253			-2,81	56,88
			Ansøgt	375	271			-2,81	60,77
ST-182108	Nej	SvSo09	Nudrift	505	141			-2,81	35,32
			Ansøgt	540	150			-2,81	37,77
ST-182109	Nej	SvSm01	Nudrift	14500	2230	7,20	30,00		66,92
			Ansøgt	17000	2615	7,20	30,00		78,46
ST-182110	Nej	SvSl03	Nudrift	0	0	32,00	107,00		0,00
			Ansøgt	2300	295	30,00	70,00		28,38
		SvSl03	Nudrift	0	0	32,00	107,00		0,00
			Ansøgt	4500	1190	30,00	107,00		126,82
ST-182119	Nej	SvSl03	Nudrift	500	132	30,00	102,00		12,84
			Ansøgt	500	132	30,00	107,00		14,09
		SvSl03	Nudrift	850	110	30,00	65,00		9,03
			Ansøgt	850	110	30,00	70,00		10,49
ST-182120	Nej	SvSl03	Nudrift	500	132	30,00	102,00		12,84
			Ansøgt	500	132	30,00	107,00		14,09
		SvSl03	Nudrift	850	110	30,00	65,00		9,03
			Ansøgt	850	110	30,00	70,00		10,49
Sum			Nudrift						227,82
			Ansøgt						408,10
Ændring alle produktioner:									180,28

Haderslev Kommunes vurdering

I nuværende drift, tilsættes 10 gram benzoesyre, men dette tiltag har ansøger ikke ønsket at fortsætte med i eftersituationen. Idet det ansøgte projekt lever op til den beregnede BAT emissionsgrænseværdi med tiltagene overdækning af gyllebeholder samt indretning af staldgulv stilles der ikke vilkår vedr. fodertiltag.

Det vejledende BAT-niveau for fosfor er beregnet til 9.395kg P pr. år.

Fosforniveauet i gyllen er 9.550 kg P pr. år. Idet ansøgningssystemet ikke laver beregningen korrekt for indhold af P af dyr, har kommunen accepteret at godkende dette forhold. Miljøstyrelsens helpdisk har den 30. august 2013 redegjort for dette forhold, som gør sig gældende når svin ikke har "standard" ind og afgangsvægt.

2.1.4 Management i stald

Ansøgers tekst

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Ejer står for daglig drift.
- I bedriftens Årsrapport registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der er ikke udarbejdet planer for reparation og vedligehold. Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små-reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning kan dokumenteres.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
- Ved gyllekørsel sker det i henhold til godt landmandskab.
- Eventuelle ansatte får udarbejdet en uddannelses- og træningsprogram.

Egenkontrol

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra logbog over flydelag på eksisterende gyllebeholdere og sprøjtejournal.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal.

Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Gyllepumpningen overvåges.
- Der etableres flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning månedligt.
- Autoriseret el-installatør laver årligt gennemsyn af ejendommens el-installationer.
- Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold smågrise og slagtesvin.
- Der forefindes alarm på ventilation og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor egenkontrol.

Rengøring og desinficering

Farestald, løbeafdeling, slagtesvinestald og smågrisestald bliver rengjort efter hvert hold. Staldene i blød sættes 6 timer inden vask. Staldene vaskes med højtryksrensere og koldt vand. Farestald, smågrisestald og ramper desinficeres med VirkonS.

Overbrusning af svinestalde

Af hensyn til dyrevelfærd er der installeret overbrusningsanlæg for på den måde at sikre, at grisene har mulighed for afkøling i varme perioder. God drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirker til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere har overbrusningsanlægget en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Overbrusning sker automatisk og er temperaturstyret.

Overbrusningsanlægget er installeret i alle staldafsnit med undtagelse af farestalden.

Fluegener

Fluegener bekæmpes med fluegift.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser. Ansøger har et privat firma "Mortalin" til at foretage rottebekæmpelse. Kasser med gift tilses 5 gange årligt samt ved henvendelse. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at bedriften lever op til BAT, med de i ansøgningen anførte managementsrutiner og kontrolrutiner. Der bliver lavet gødningsplaner og der er i beredskabsplanen lavet nødfremgangsmåder ved opstående uheld. Medarbejderne kommer på kurser, og beredskabsplanen opdateres 1 gang hvert år. Der er stillet vilkår om at medarbejderne løbende skal være bekendt med indholdet af beredskabsplanen. Dette er fastholdt ved vilkår.

Endvidere stilles der i dette afsnit vilkår omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan, idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at forebygge uheld.

Den regelmæssige skadedyrsbekæmpelse virker forebyggende så der ikke kommer rotter eller fluer på ejendommen. Landmanden skal være opmærksom på, når der kommer nye opdaterede vejledninger vedr. fluebekæmpelse.

Vilkår

- 10) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal være oversat til et sprog, der er forståeligt for de ansatte. Beredskabsplanen skal revurderes en

gang årligt og påføres med dato for revision. "Nærved uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren. Se den vedlagte plan i Bilag 28 – Beredskabsplan.

11) Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 3 år for dyreholdets størrelse i form af, gødningsregnskab, driftsregnskab, slagteriafregninger, CHR udskrifter. Vægtintervaller skal fremgå indgangsvægt, afgangsvægt/slagtealder.

12) Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA.

13) Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan.

2.2 Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøgers tekst

Afstandene er mål fra nærmeste stald eller gyllebeholder:

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	270 m	Fra gyllebeholder nr. 11, til Hovslundvej 44	50 m
Naboskel	ca. 150 m	Fra stald, bygning 6, til nærmeste mark ikke ejet af ansøger	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	ca. 10 m	Fra stald, bygning 6, til stuehuset	15 m
Levnedsvirksomhed	ca. 1,3 km	Købmanden i Hoptrup	25 m
Samlet bebyggelse	1025 m	Fra ejendom til Hovslundvej 19	*
Byzone	ca. 990 m	Fra ejendom til Hoptrupbyzone	*
Sommerhusområde	ca. 3,7 km	Fra ejendommen til Diernæs Strand	*
Fælles vandindvindingsanlæg	2 km	Fra ejendommen til Vedsted vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	- m	Markvandsboring øst for stuehus	25 m
Vandløb - åbent	ca. 108 m	Fra ny gyllebeholder til Hoptrup bæk	15 m



Sø	ca. 160 m	Fra stald, bygning 7, til sø sydøst for bygningen	15 m
Offentlig vej	ca. 15 m	Fra 10. gyllebeholder til offentlig vej	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Idet afstanden til nabo, samlet bebyggelse og byzone er så stor bliver den beregnede geneafstand ikke vist i lugtberegningen.

Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk, Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabsen (Geus)

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt. Husdyrgødningsbekendtgørelsen dispensere for denne afstand jf. § 6 stk. 4. med vilkår for der ikke opstår risiko for væsentlig forurening eller gener for omgivelserne. Derfor stilles der en række vilkår vedr. gyllebeholderne placeret nærmere end 100 m fra åbent vandløb og derudover gælder lovens øvrige bestemmelser vedr. gyllebeholdere også. Der er søgt om udleveringsramper på 2 placeringer. Det vurderes udleveringsrampen kan opføres i forlængelse af stald 5 hvor alle afstandskrav vil blive overholdt.

Vilkår

- 14) Ny gyllebeholder på 5.000 m³ kan opføres i en afstand af 15 meter fra vej og mindst 100 meter fra åbent vandløb.
- 15) Gyllebeholder, der placeres eller er placeret uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer skal fjernes når den ikke længere er nødvendige for driften, jvf. vilkår 10.
- 16) Ny udleveringsrampe opføres i forlængelse af bygning 5, eller på siden af bygningen som angivet i ansøgningsmaterialet.

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Haderslev Kommunes vurdering

Den nye gyllebeholder på 5.000 m³ ønskes placeret ved overfor den eksisterende gyllebeholder. Overdækning på gyllebeholderen skal etableres med samme farve som den eksisterende gyllebeholder. Tilbygningerne til staldene bliver opført i forlængelse af eksisterende stalde. Både staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i landzone og kommunen stiller vilkår om beplantning, farve og materialevalg på gyllebeholder bygninger. Kornsiloeerne som ønskes etableret skal opføres i samme farve som de nuværende 2 siloer og i samme højde.

Landskabet er let bakket med mange skovagtige småholme der i høj grad stadig er præget af nåletræer og området er klassificeret som værdifuldt landskab. Nåletræerne der løber ned

langs moræneranden øst for det Sønderjyske motorvej syd for Haderslev og vest for motorvejstracheet nord for Haderslev har lang historisk dybde som det fremgår af de flere hundrede år gl. historiske kort over Haderslev egnen med det gamle ord Barwith som betyder nåletræer. Med den landskabelige klassificering skal man i dette område derfor tage særlige hensyn ved placering af nye bygninger. Ved placering af gyllebeholder vurderes det forudsat at der etableres beplantning som vist på nedenstående skitse. Beplantning skal ske med mindst 3 rækker egnstypiske først og fremmest stedsegrøn beplantning og ellers løvfældende træer og buske. (se bilag med markering af beplantning). Der er fastsat vilkår for beplantning.





Figur 1. Kortet viser med gult hvor der skal etableres/forstærkes beplantning/hegn.

Vilkår

- 17) Senest den 31. december året efter etableringen af gødningsopbevaringsanlægget skal den afskærmende beplantning etableres. Beplantning skal ske med mindst 3 rækker egnstypiske først og fremmest stedsegrøn beplantning og ellers løvfældende træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.
- 18) Der skal omkring de to 5000 m³ gyllebeholdere, som angivet på kort, etableres en 6 - 8 rk. beplantning af egnstypiske træer – det vil her sige en ligelig blanding af ask, eg, ahorn, birk, tjørn, poppel, og nåletræer.
- 19) Det levende nord sydgående hegn nordøst for de nye stalde skal suppleres af mindst to rk. levende hegn som angivet på kortet af egnstypiske løvfældende træer.
- 20) Nye siloer opføres i samme farve og materiale som eksisterende.
- 21) Facader og tage skal fremstå i afdæmpede grå nuancer.
- 22) Der må ikke anvendes reflekterende materiale.

23) Ny gyllebeholder opføres med fast overdækning i form af teltoverdækning i grå nuance som den nuværende overdækning.

2.3 Energi- og vandforbrug

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets energi- og vandforbrug, som ses i forhold til BAT, på hvilken baggrund det vurderes om der er grund til at implementere teknik eller management, som kan nedsætte forbruget

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug.

Ansøgers tekst

Energi

Energibesparende foranstaltninger

- Lyset i staldene er tændt efter behov og lyset slukkes når stalden forlades.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Ventilationen rengøres 2 gange årligt for derved at sikre effektiv drift med mindst mulig friktion.
- Ved ny stald installeres undertryksventilation, som er det mest strømbesparende mekaniske ventilationssystem.
- Der benyttes energi sparepære.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Samlet energiforbrug i nudrift og efter ansøgningen (skønnede mængder):

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	318.381 kWh	ca. 400.000 kWh
Dieselolie til traktor	12.840 l	11.840 l

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn er med til at skabe godt overblik over forbruget som gør, utilsigtet stigning i forbruget vil bliver opdaget hurtigt. Den medsendte beregning vurderes at være rimelig, idet elforbruget stiger proportionelt med udvidelsen. Dette vurderes som værende i overensstemmelse med BAT, hvorfor der opstilles vilkår om, at forbruget skal overvåges og dokumentationen fremvises i forbindelse med tilsyn.

Endvidere stilles der vilkår om, at der i forbindelse med tilsyn skal fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget, såfremt dette stiger utilsigtet.



Vilkår

24) Husdyrbrugets energiforbrug (el, diesel og fyringsolie) skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

25) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøgers tekst

Vandbesparende foranstaltninger

- Der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller drikkekar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Staldene iblødsættes et døgn før de vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Skønnede forbrugsmængder:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand*	5.000 m ³	8000 m ³
Vask i stald, overbrusning* mv.	ca. 507 m ³	714 m ³
Rengøring af maskiner	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³

*Der er egen drikkevandsboring på ejendommen. Mængderne er derfor skønnede.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at vandforbruget på bedriften er i overensstemmelse med gennemsnitstallene og vandforbruget stiger proportionelt ved udvidelsen. Det nuværende forbrug er på 20 liter drikkevand pr. DE hvilket også er gældende efter udvidelsen. Der bruges mere vaskevand til rengøring mv. på de øgede staldarealer, og dette vurderes at være proportionalt.

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn er med til at skabe øget fokus på vandforbruget og på denne måde er med til at forhindre, at forbruget stiger utilsigtet. Dette vurderes som værende

i overensstemmelse med BAT management, hvorfor der stilles vilkår om, at forbruget skal overvåges og dokumentation herfor fremvises i forbindelse med tilsyn.

Vilkår

- 26) Husdyrbrugets vandforbrug skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 27) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
- 28) Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås. Drikkevandssystemet skal være sikret mod tilbageløb.

2.4 Gener

I dette afsnit beskrives de gener, der kan være forbundet med produktionen af husdyr på bedriften og med arbejdet på udbringningsarealerne. Det vurderes hvorledes disse gener kan minimeres.

2.4.1 Lugt

Ansøgers tekst

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	667,22	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	495,22	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	214,65	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ifølge Husdyrgodkendelsens lugtberegninger er der ingen naboer, samlet bebyggelse eller byzoner indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Nærmeste nabo (Hovslundvej 44) ligger 250 m fra den nye gyllebeholder.

Samlet bebyggelse (Hovslundvej 19) ligger 1.100 m fra den nye gyllebeholder.

I forbindelse med f.eks. slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Haderslev Kommunes vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og eksisterende eller fremtidig byzone er overholdt. jf. ansøgningsmaterialet ovenfor. Den nye gyllebeholder bliver overdækket med fast overdækning som den eksisterende 5000 m³ gyllebeholder. Fra disse beholdere vurderer Haderslev Kommune der ikke vil være lugtgener. Der er installeret overbrusningsanlæg i staldene, som medvirker til at køle gyllen og dyrene, hvilket også medvirker til at begrænse lugtgenerne til naboerne.

Staldgulve i slagtesvinstalden, (Sv103) med en årlig produktion på 9.500 slagtesvin indrettes med delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv. Undersøgelser fra Vicencenter for svineproduktion hvori staldgulve med delvist fast gulv, fuldspaltegulv og drænet gulv i lejearealet blev testet, og der blev fundet en statistisk sikker forskel, således stalde med delvist fast gulv har lavere lugtemission end stalde med gyllekummer under hele stien.

Der opretholdes en god staldhygiejne med regelmæssig rengøring af stalde og ventilationsanlæg m.v. hvilket er medvirkende til at begrænse lugtgenerne. Udenomsarealerne holdes rengjorte.

Den indsendte ansøgning viser der den beregnede lugtgeneafstand til hhv. nærmeste nabobeboelse, samlet beboelse og byzone er 214 meter, 495 meter og 667 meter. Der er ikke boliger beliggende indenfor den beregnede lugtgeneafstand og kommunen vurderer derfor udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omboende.

Haderslev Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Vilkår

- 29) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener så vidt muligt begrænses. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugtgener, der af kommunen vurderes til at være væsentlige.
- 30) Såfremt kommunen vurderer, at bedriften giver anledning til flere lugtgener for omkringboende end beregnet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som kan accepteres af kommunen og derefter gennemføres af bedriften.
- 31) Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.
- 32) Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
- 33) Der skal inden der pumpes gylle kontrolleres om der er plads i gyllebeholderne.
- 34) De to gyllebeholdere på hver 5000 m³ og beholderen på 347 m³ skal være forsynet med fast overdækning. Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes. Skader på teltoverdækningen skal udbedres hurtigst muligt.
- 35) Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udbringning af husdyrgødning fra anlæg lørdag, søn- og helligdage.

2.4.2 Støj

Ansøgers tekst

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt
Kompressor	Maskinhus	Kun tændt efter behov
Transport via til- og frakørselsvej	Til- og frakørselsvejen, se bilaget "Transportveje"	Primært i dagtimerne
Kompressor	Foderrum	Kører ved hver udfodring

Støjgener fra anlægget vurderes ikke at have betydning for naboer, idet afstanden er så stor, og f.eks. kompressorerne er placeret indendørs. De ekstra kørsler i forbindelse med flytning og gylleudkørsel (se under punktet "Transport"), sker kun i spidsbelastningsperioden i forbindelse med udkørsel af gylle. Ellers vil naboer ikke bemærke en øget transport.

Tiltag mod støjkilder

Der er ikke foretaget nogen særlige tiltag for at dæmpe støjkilder. Ventilationsanlæggene er nye eller af nyere dato, og er derfor støjsvage.

Haderslev Kommunes vurdering

Fra husdyrbruget som drives konventionelt, er det især transport, pumper, ventilation og indblæsning af foder som kan give anledning til støjgener.

Den væsentlige støjgene vil forventeligt være fra kørsel med lastbiler og traktorer til samt fra ejendommen og støj fra landbrugsmaskiner i forbindelse med produktion og markarbejde. Der vil komme støjbidrag fra ventilationsanlægget på staldanlæggene. Kommunen vurderer der med en naboafstand på ca. 215 meter og de stillede vilkår, der hvis der skulle opstå støjgener, ikke bliver støjproblemer for de omboende.

Der stilles vilkår om, at de vejledende støjgrænser fra miljøstyrelsen overholdes.

Vilkår

- 36) Bidraget fra virksomheden til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ved opholdsarealer ved beboelse i det åbne land ikke overstige følgende værdier:

	Tidsrum	Støjgrænse
Mandag til fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)



Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående vilkår er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

2.4.3 Lys

Ansøgers tekst

Der er udendørs belysning omkring driftsbygningerne, placeret ved benyttede døre samt ud- og indleveringsstederne (se situationsplanen). Disse lys vil blive styret af bevægelsessensorer.

Der vil være døgnbelysning i farestalden, dog med natsænkning. De resterende stald vil have lys i de arbejdende timer og lyset vil blive slukket når stalden forlades.

Haderslev Kommunes vurdering

Der er opsat belysning udvendigt på den nordligste og sydlige facade. Det vurderes, at belysning på ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for de omkringboende eller i forhold til landskabelige hensyn.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det beskrevne.

Vilkår

- 37) Belysning omkring driftsbygningerne skal være forsynet med bevægelsessensor, således at de kun lyser i forbindelse med aktiviteter.
- 38) Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Ansøgers tekst

Fluegener bekæmpes med fluegift.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at ansøger søger at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om, foretage tilstrækkelig og effektiv fluebekæmpelse på ejendommen,. Samtidig skal de gældende retningslinjer til en hver tid følges. Bemærk at retningslinjer opdateres årligt.

Vilkår

- 39) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium eller anden aktør. Det skal overfor tilsynet kunne dokumenteres hvornår der er fluebekæmpet og med hvad.
- 40) Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr på ejendommen.
- 41) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mv., så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr på ejendommen.

2.4.5 Støv

Ansøgers tekst

Al foder opbevares i fodersiloer placeret både udenfor og indenfor driftsbygningerne. Det er færdigfoder som at der indkøbes og det blæses ind i siloerne. Idet de nye bygninger er placeret langt fra nærmeste nabo, vurderes det, at det ikke vil give gener i forhold til støj og støv.

Der er intet ensilageoplag.

Haderslev Kommunes vurdering

Med hensyn til støvgener fra ejendommen forventes ikke øgede gener. Der henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Kommunen vurderer, at ansøger med montering af indendørs melcykloner forebygger støvgener fra siloerne. Idet der ikke udendørs er tegn på støvflugt har kommunen sat et vilkår til for at forebygge eventuelle støvgener.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående redegørelse, at støvgener fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener.

Vilkår

- 42) Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, som af kommunen vurderes til at være væsentlige.
- 43) Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. (F.eks. cykloner).

2.4.6 Transport

Ansøgers tekst

Til- og frakørsel sker udelukkende ad indkørslen til ejendommen. Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være en forøgelse af transportbehovet, men det øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder mv.	ca. 75	ca. 104
Levering af polte	ca. 52	ca. 104
Afhentning af døde dyr	ca. 52	ca. 52
Diverse sækkevarer	ca. 35	ca. 35
Gyllekørsel	ca. 192	ca. 350
Maksimalt i alt	ca. 406	ca. 642

Antallet af transporter er skønnede. Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt ud dels i april/maj måned og i august måned.

Kørselsveje i forbindelse med gylleudkørsel fremgår af kortbilag.



Haderslev Kommunes vurdering

De eksisterende udkørsler fra ejendommen benyttes fortsat til transporter til og fra ejendommen.

For at undgå lugtgener fra gylle og jord på veje vil kommunen generelt stille vilkår om at fjerne evt. spild på veje umiddelbart i forbindelse med landbrugets drift.

Transporten til og fra ejendommen er anslået til 642 pr. år og det vurderes ikke at give gener for beboere ved Hovslundvej og langs køreruterne idet man tilrettelægger transport hovedsageligt i dagtimerne. I høstperioderne vil der være transport hen over døgnets timer men idet der udvises hensyn overfor naboerne, vurderes det ikke medføre øgede gener for de omboende. Transporter på almindelige hverdage sker som hovedregel indenfor almindelig arbejdstid. Der er indsat nyt vilkår vedr. afhentning af dyr fra omlæssepladsen, hvor det, grundet hensyn til nærmeste nabobeboelse, er sat et vilkår om at tilstræbe afhentning af dyr til tidligst kl 06.30. Det vil give mere ro i morgentimerne, der kan dog forekomme situationer hvor dette ikke kan efterleves ved f.eks. helligdage m.v., hvilket vurderes at være rimeligt.

Vilkår

- 44) Eventuelt spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes umiddelbart herefter.
- 45) Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.
- 46) Transport med gylle skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 47) Hvis det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, stiger med mere end 10 % i forhold til de oplyste 642 stk./ år, skal kommunen kontaktes.
- 48) Aftentning af grise og søer fra omlæsseplads skal tilstræbes sker tidligst kl 06.30.

2.5 Forurening

I dette afsnit beskrives den forurening, der kan være forbundet med husdyrbruget og det vurderes om der er fremkommet nye oplysninger, som gør at der er utilsigtet forurening forbundet med en uændret drift af husdyrbruget.

2.5.1 Spildevand

Ansøgers tekst

Spildevandsmængde:

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	507 m ³	714 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand	170m ³	170m ³	Minirensningsanlæg*	Minirensningsanlæg

Regnvand gyllebeholder vaskeplads	tilledt fra	10m ³	10m ³	Gyllebeholder	Ingen
---	----------------	------------------	------------------	---------------	-------

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde, drikkevandsspild og vand til overbrusning er skønnet ud fra kapacitetsberegningens normtal.

*Minirensningsanlægget er etableret i 2009 og godkendt af kommunen.

Spildevand tilledt gyllebeholdere

Kapacitetsberegningen er vedlagt.

Spildevand afledning

Det vurderes, at der ikke afledes spildevandstyper, som kræver særskilt spildevandstilladelse. Septiktanken tømmes via den kommunale tømningssordning.

Se endvidere punktet "Spildevandsmængde".

Haderslev Kommunes vurdering

Vaskevand fra rengøring af stalde m.v. ledes til gyllekanaler, afløb fra læsseramper udleveringsrampe m.v. ledes til gyllekanaler.

Haderslev Kommune vurderer at håndteringen af spildevand fra stalde m.v. omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt befæstede arealer ved fodersiloer, ramper m.v. sker ifølge lovgivningens krav.

Det vurderes, at kapaciteten i ejendommens opbevaringsanlæg er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand som angives i ansøgers tekst, samt redegjort for i kapacitetserklæringen. Se bilag 8.

Regnvand fra tagoverflader ledes til regnvandsbassin som er etableret i forbindelse med opførelse af staldbygningerne godkendt i 2008. Tagvand fra de nye tageflader ledes også til dette bassin

De beskrevne forhold fastholdes gennem vilkår.

Vilkår

- 49) Vand fra vask af stalde, og lignende, samt vand fra befæstede pladser forarbejdet afgasset gylle, afgasset vegetabilsk biomasse, betragtes som flydende husdyrgødning og skal ledes til og opbevares i gyllebeholder.
- 50) Hvis det viser sig at der ligger dræn eller der er rørlagt vandløb tættere på end 15 m fra gyllebeholderen eller stalde m.v., så skal dette omlægges til tætte ledninger så afstandskravet på 15 meter overholdes.
- 51) Ledninger som kommer under pumpetryk, f.eks den nye gylleledning som etableres til at pumpe gylle fra staldanlægget til gyllebeholderne, (f.eks

³ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - BEK nr 764 af 28/06/2012



transmissionsledninger til gylle) skal være udført af godkendte trykafledningsrør som kan tåle at komme under pumpetryk.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

Ansøgers tekst

Foderopbevaring

Al foder opbevares i fodersiloer placeret både udenfor og indenfor driftsbygningerne. Det er færdigfoder som at der indkøbes og det blæses ind i siloerne. Idet de nye bygninger er placeret langt fra nærmeste nabo, vurderes det, at det ikke vil give gener i forhold til støj og støv.

Der er intet ensilageoplæg.-

Husdyrgødning

Oversigt over opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-122142	10. Gyllebeholder (5.000m3)	
LA-122144	11. Ny Gyllebeholder (5.000m3)	
LA-122145	9. Gyllebeholder (1.083m3)	
LA-122146	8. Gyllebeholder (347m3)	

Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-122142	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	5,2 m x 35 m	5000,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	5,2m x 35m	5000,00
LA-122144	Eksisterende	Nudrift			0,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		5000,00
LA-122145	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	4m x 18,6m	1083,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	4m x 18,6m	1083,00
LA-122146	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	3m x 12,5m	347,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	3m x 12,5m	347,00

Detaljer om fast lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
LA-122142	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-122144	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-122145	Nudrift	1083,00	0
	Ansøgt	1083,00	0
LA-122146	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0

Detaljer om flydende lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
LA-122142	Nudrift	78,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	44,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
LA-122144	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	44,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
LA-122145	Nudrift	17,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	9,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
LA-122146	Nudrift	5,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	3,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)

Haderslev Kommunes vurdering

Foder opbevares i fodersiloer på ejendommen.

Ansøger har medsendt en kapacitetserklæring som viser der er opbevaringskapacitet for gylle på 12,5 måneder i ansøgt drift, svarende til 10.631 m³ gylle. Der produceres omregnet 850 m³ gylle pr. måned. Rengøringsvand incl. drikkevandsspild udgør 714 m³/år. Regnvand fra vaskeplads giver 10 m³ vand pr. år. Gyllebeholderne på 5.000 m³ skal være overdækket, der er stillet vilkår om dette i kap. 2.4.1 hvor der bliver behandlet lugt.

Der stilles vilkår om, at der altid skal være minimum 9 måneders opbevaringskapacitet og at der skal føres lagerregnskab for at sikre et fortsat fokus på tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Der stilles vilkår i forhold til dokumentation af flydelaget.

Vilkår

- 52) Der skal være opbevaringskapacitet til minimum 9 mdr. på husdyrbruget.
- 53) I forbindelse med udarbejdelsen af mark- og gødningsplan skal der laves et lagerregnskab for den efterfølgende planperiode, der dokumenterer, at der er opbevaringskapacitet til det kommende år. Lagerregnskabet skal opbevares i 5 år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 54) Der skal føres logbog for gyllebeholdere med flydelag i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning. Logbogen skal opbevares i 5 år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 55) Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
- 56) Der skal inden der pumpes gylle kontrolleres om der er plads i gyllebeholderne.



57) Hvis der ikke bruges traktor med sugenanordning, skal der anlægges en beton tankplads ved gyllebeholderen, med opsamling som kan opsamle evt. gylle som pumpes over.

2.5.3 Affald og kemikalier

Ansøgers tekst

Døde dyr

Døde dyr placeres væk fra ejendommen af hensyn til smittefare, se bilaget "Situationsplan". Dyrene vil blive hævet over jorden på nogle spalter og overdækket med en kadaverkap, således at luft kan cirkulere omkring dyrene. Der er ingen naboer, som kan se pladsen fra deres ejendomme. Døde smågrise opbevares i en container. Daka afhenter dyrene 2 gange om ugen, samt hvis der er yderligere behov med en dag varsel efter telefonisk tilmelding.

Affald

Affaldstype	Opbevarings sted	Modtage anlæg	Årlig mængde	EAK-kode	ISAG- kode
Olie- og kemi- kalieaffald:					
Spildolie	-	-	-	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	-	-	-	16.01.07	06.05
Spraydåser	Medicinium	Genbrugs stationen	200kg	15.01.10	23.00
Medicinrester	Depotrum (tomme flasker)	Genbrugs stationen	200kg	18.02.08	05.13
Kanyler	Depotrum	Genbrugs stationen	3 bøtter	20.01.32	05.13
Fast affald:					
Tom emballage (papir/pap)	Industricontainer	Flemming Poulsen	500 kg	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Industricontainer	Flemming Poulsen	500 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør	Depotrum	Genbrugs stationen	25 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metalaffald	Skrot bunke	Sælges til jernhandler	1 ton	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og -tanke	Maskinhus/værksted	Genbrugs station	2 stk.	15.01.04	
Diverse brændbart	Industricontainer	Flemming Poulsen	200 kg	Afhængig indhold	af 19.00
Paller	Halmrum	Leverandøren	20 stk.	15.01.03	62.00

Mængderne skønnes stort set uændrede som følge af udvidelsen.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i et aflåst skab i maskinhuset. Der er intet afløb i eller ved skabet. Påfyldning af vand på marksprøjten foregår på vaskepladsen ved de to små gyllebeholdere. Kemikalier blandes op i sprøjten på marken. Der er ingen kontakt mellem vandslange og kemikalier i forbindelse med påfyldningen. Vask af sprøjte foregår i marken. Der er en rentvandstank på sprøjten.

Oplag af olie og kemikalier

Olietanke:		Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieselolietank maskinhuset	i	1.800 L	*	*	*
Kemikalieskab i stald		1.000 L			

Olietanken står på fast bund. Spildolie og andet farligt affald opbevares i maskinhuset på en spildbakke. Men idet traktorerne køres til service er der ingen spildolie eller kun i begrænset mængde efter f.eks. plæneklipper eller lignende. Olieråvarer opbevares også i maskinhuset.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og håndteringen af affald er i overensstemmelse med Haderslev Kommunes retningslinjer. Det stilles som vilkår, at farligt affald skal sorteres i separate egnede beholdere og at bortskaffelsen skal dokumenteres. Der stilles endvidere vilkår til opbevaring af diesel- eller fyringsolie af hensyn til opsamling af spild, hvilket opfattes som et affaldsprodukt.

Opbevaring og håndtering af kemikalier vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af følgende vilkår. Der stilles vilkår om, at håndteringen af kemikalier skal ske på et befæstet areal med afløb til gyllebeholder eller særskilt beholder. Rengøring af sprøjte, maskiner og lastbiler skal ske på en lignende plads af hensyn til de olierester, næringsstoffer mv. som sidder på. Indvendig rengøring af sprøjteudstyr kan ske i marken under forudsætning af at sprøjten har påmonteret det rette udstyr. Endvidere stilles der vilkår om, at påfyldning af vand skal ske således, at der ikke er risiko for tilbageløb.

Disse vilkår stilles for at sikre forsvarlig omgang med kemikalier. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af kemikalier.

Vilkår

- 58) Farligt affald skal sorteres i separate egnede beholdere.
- 59) Husdyrbruget skal kunne fremvise kvitteringer over bortskaffet farligt affald. Af kvitteringerne skal affaldstyper og mængder fremgå, samt hvilken affalds-transportør og modtageranlæg der er benyttet.
- 60) Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
- 61) Rengøring af marksprøjter og vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Den befæstede plads skal etableres i overensstemmelse gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴. Såfremt der etableres sandfang og olieudskiller ved vaskepladsen, skal disse tømmes i overensstemmelse med Haderslev Kommunes anvisninger. Vaskepladsen skal minimum være stor nok til at traktor og marksprøjte eller traktor og gyllevogn eller andre landbrugsredskaber kan stå på pladsen og pladsen skal derudover bestå af en mindst 2 meter randzone.

⁴ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - BEK nr 764 af 28/06/2012

62) Rengøring af sprøjteudstyr indvendigt kan foregå på marken med medbragt rent vand, hvis for eksempel sprøjten har en rentvandstank eller tilsvarende udstyr. Rengøring i marken skal ske ved en jævn fordeling af vaskevandet over et større areal, så der ikke sker afstrømning eller punktnedsivning.

63) Påfyldning af vand på sprøjte skal ske via en vandslange med kontraventil eller skal på anden måde være sikre mod tilbageløb til noget sted i vandforsyningssystemet.

2.5.4 Ammoniak

2.5.4.1 Ammoniaktab

Ansøgers tekst

Beregning af ammoniakemissionsgrænseværdien indsendt fra konsulenten giver:

BAT-emissionsgrænseværdien for N er dermed i alt: 4.067 kg N pr. år

Ansøgningen viser en samlet emission fra stalde og lager på 4.015 kg N år.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-880,62 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	2124,72
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1555,71
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	334,20
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00



Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniak- tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak- tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljø- teknologi (kgN/år)	Effekt af foder- optimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak- tab fra stald og lager (kgN/år)
ST-182103	SvSo01	387,20	305,91	81,29	20,99%	26,21	-0,47	1,11	279,06
		414,86	327,76	87,10	20,99%	0,00	0,00	21,37	306,38
	SvSo07	882,51	831,62	50,89	5,77%	73,51	-1,29	2,44	756,95
		942,86	888,48	54,37	5,77%	0,00	0,00	46,90	841,58
ST-182108	SvSo09	454,50	429,92	24,58	5,41%	36,83	-0,66	1,56	392,19
		486,00	459,71	26,29	5,41%	0,00	0,00	29,98	429,73
ST-182109	SvSm01	598,48	466,79	131,69	22,00%	0,00	0,00	2,14	464,65
		701,67	547,28	154,39	22,00%	0,00	0,00	45,74	501,54
ST-182110	SvSl03	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		431,94	282,69	149,26	34,55%	0,00	0,00	18,43	264,25
	SvSl03	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		1971,93	1291,73	680,20	34,49%	0,00	0,00	84,24	1207,50
ST-182119	SvSl03	200,00	131,02	68,98	34,49%	0,00	0,00	0,47	130,55
		219,10	143,53	75,58	34,49%	0,00	0,00	9,36	134,17
	SvSl03	135,67	88,78	46,90	34,56%	0,00	0,00	0,32	88,46
		159,63	104,47	55,16	34,55%	0,00	0,00	6,81	97,66
ST-182120	SvSl03	200,00	131,02	68,98	34,49%	0,00	0,00	0,47	130,55
		219,10	143,53	75,58	34,49%	0,00	0,00	9,36	134,17
	SvSl03	135,67	88,78	46,90	34,56%	0,00	0,00	0,32	88,46
		159,63	104,47	55,16	34,55%	0,00	0,00	6,81	97,66
Sum	Nudrift	2994,03	2473,84	520,21		136,55	-2,42	8,83	2330,87
	Ansøgt	5706,72	4293,65	1413,09		0,00	0,00	279,00	4014,64

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
ST-182103	SvSo01	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	7,20	-0,47
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	0,00	7,20	0,00
	SvSo07	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	7,20	-1,29
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	0,00	7,20	0,00
ST-182108	SvSo09	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	7,20	-0,66
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	0,00	7,20	0,00
ST-182109	Ingen data							
ST-182110	Ingen data							
ST-182119	Ingen data							
ST-182120	Ingen data							

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
LA-122142	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	135,00
LA-122144	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	135,00
LA-122145	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-122146	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Overdækning fast	50,00%	0,00	9,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	9,00

Nøgletal emission

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	4014,63
Meremission fra stald og lager	1683,76

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at fordampningen af ammoniak fra staldsystem og gødningsopbevaring er i overensstemmelse med BAT jf. afsnit 2.1.2 Bedste tilgængelige staldsystem og afsnit 2.5.2 Husdyrgødning og foder. Der er anvendt Overdækning af 2 gyllebeholdere på 5.000 m³ samt staldgulv med 50-75% fast gulv som virkemiddel for at overholde BAT - ammoniakreduktionskravet. Dette er der stillet vilkår til i forbindelse med vurdering af lugt og BAT, jf. ovenstående.

Som det fremgår af nøgletal fra ansøgningsskemaet, så er det samlede ammoniakreduktionskrav opfyldt. Der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

2.5.4.2 Påvirkning af natur
Ansøgers tekst

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur: Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 1 km fra anlægget og det nærmeste Natura 2000 område ligger ca. 4 km nord for produktionsanlægget. Det vurderes derfor at udvidelsen ikke har væsentlig påvirkning på noget særligt værdifuldt natur.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug: Der er hverken bygninger eller arealer indenfor 1000 m afstand fra udpegningen.

Natura 2000: Nærmeste Natura 2000 udpegning ligger 3,9km nord for ejendommen. Stedet hedder Pamhule skov og Stevning Dam. Udpegning omfatter både EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde.

Potentiel ammoniakfølsom skov: Nærmeste potentielle ammoniakfølsom skov er Skovby Skov 340m vest for

Beskyttede naturarealer (§ 3): Der ligger to § 3-udpegede enge i umiddelbar nærhed at ejendommen. Den første ligger 134m syd for de to store gyllebeholdere på hver 5.000m³. Den anden ligger 210m øst for ejendommen. Derudover løber der et beskyttet vandløb 35m syd og øst for ejendommen. Ca. 500m vest for ejendommen er der udpeget to moser. §3-udpegede søer ligger placeret jævnt spredt om ejendommen, nærmeste sø ligger 160m syd for ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugsloven

Husdyrbrugsloven⁵ og bekendtgørelsen⁶ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

⁵ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 med efterfølgende ændringer

⁶ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009 med efterfølgende ændringer

**Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget**

Naturområde	Afstand til anlæg	Mer deposition (kg N/ha/år)	Total deposition (kg N/ha/år)	Baggrunds belastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>	Ingen indenfor 3000 m				
<i>Kategori 2</i>					
Overdrev	2600 m nordøst	-	-	16,1	10-15
<i>Kategori 3</i>					
Pot. N-følsom skov 1	337 m vest	1,0	1,3	16,1	10-20
Pot. N-følsom skov 2	247 m øst	0	2,1	16,1	10-20
Pot. N-følsom skov 3	466 m øst	0,1	0,8	16,1	10-20

Ammoniak-depositionen er udregnet dels som mer-depositionen for udvidelsen i en 8 årig periode og dels som total-depositionen. Ejendommens gældende miljøgodkendelse er fra 2008 og altså kun 6 år gammel og derfor er mer-depositionen af ammoniak beregnet ud fra den nu-drift som var aktuel før udvidelsen i 2008. Der er beregnet deposition til de tre nærmeste punkter af pot. ammoniakfølsom skov, vest og øst for ejendommen.

Kategoriseret naturområder omkring ejendommen er vist på bilag 14.

Omkring ejendommen findes der ingen kategori 1 natur indenfor 3 km, mens der findes ét kategori 2 overdrev ca. 2,6 km nordøst for ejendommen. I den afstand er der, jf. depositions-beregningerne til nærmere beliggende naturpunkter, ingen betydende påvirkning fra ammoniak-emissionen fra ejendommen.

Indenfor 1000 m fra ejendommen findes der kategori 3 natur i form af flere potentielle ammoniakfølsomme skove.

En skov er ammoniakfølsom, når:

- der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Årsagen til at gamle skove er ammoniakfølsomme er, at både løv- og nåleskov har en tålegrænse for kvælstofdeposition på 10-20 kg N/ha/ år. Da ammoniak udgør en del af kvælstofdepositionen, bidrager ammoniak til, at tålegrænsen kan blive overskredet.

Det, som kan skades i skoven som følge af øget ammoniakdeposition, er dels vækstforhold og plantearter pga. ændringer i jordbundskemien, dels andre følsomme organismer, og endelig i ekstreme tilfælde selve træernes og andre planterers bladvæv.

Der er beregnet N-deposition til de 3 nærmeste punkter i de tre nærmeste skove jf. ovenstående tabel og punkter angivet på bilag 14. Beregningerne er lavet med en nu-situation som for 8 år tilbage og viser en maksimal mer-deposition på 1,0 kg N/ha/år, hvilket betyder at kravet til mer-deposition til kategori 3 natur i "Bekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" er overholdt. Kravet er en mer-deposition på maksimalt 1,0 kg N/ha/år, der dog i visse tilfælde kan lempes ved en konkret vurdering.

Da kravet til ammoniakdeposition er overholdt, er skovenes status som ammoniakfølsom ikke nærmere vurderet ved en besigtigelse eller afgjort i forbindelse med sagsbehandlingen af denne sag.

Sammenfattende kan det konkluderes, at udvidelsen på Hovslundvej 34 overholder alle krav til ammoniak-deposition til kategoriseret natur og det vurderes dermed at udvidelsen ikke vil påvirke kategori 1, 2 eller 3 natur negativt.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁷ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrgodkendelseslovens § 23 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

⁷ Lov om naturbeskyttelse nr. 9 af 3. januar 1992 med efterfølgende ændringer

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Natur- område	Afstand til anlæg	Merdepositio n (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Eng1	181 m syd	0,6	1,4	16,1	15-25
Eng2	233 m øst	<0,6	<1,4	16,1	15-25
Eng3	470 m vest	< 1,0	<1,3	16,1	15-25
Overdrev	900 m øst	<0,1	<0,8	16,1	10-20
Vandhuller, 16 stk. indenfor 1000 m	Nærmeste 200 m syd	0,6	1,4	16,1	

Indenfor 1000 m fra Hovslundvej 34 er der registreret følgende naturområder, som er beskyttet jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Vandhuller

Omkring anlægget ligger et stort antal vandhuller, som er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven. Der er registreret 16 stk. som ligger indenfor 1000 m. Da der er observeret løvfrøer i området og ved flere af vandhullerne forventes det, at vandhullerne kan være levested for disse plus andre arter af padder. Vandhullerne er ikke besigtiget, men der er beregnet ammoniakdeposition til det nærmeste, som ligger ca. 200 m syd for det nye staldanlæg. Beregningen viser at der som følge af projektet sker en merdeposition på under 1 kg N/ha/år (se tabel herover). Jf. rapport⁸ udfærdiget af DMU, nuværende DCE vil en påvirkning af et naturområde næppe kunne medføre en målelig negativ påvirkning af naturtilstanden ved en mer-deposition på under 1 kg N/ha/år. Således vurderes det, at vandhullernes naturtilstand ikke vil ændres af projektet.

Enge

Indenfor 1000 m fra anlægget ligger tre beskyttede engarealer. Se kort 15. Engene er ikke besigtiget, men analyseret via luftfoto. Det vestligste er nyregistreret af Naturstyrelsen i 2013. De to andre har jf. luftfoto ikke været omlagt i mange år og mindst i 10 år har de ligget i græs, som har været enten græsset, slået eller braklagt. Baggrundsbelastningen i området er ca. 16 kg N/ha/år som ligger i den lave ende af enges generelle fastlagte tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år.

Der er beregnet ammoniak-deposition til den nærmeste eng, som viser en mer-deposition på 0,6 kg N/ha/år. Jf. ovenfor nævnte rapport udarbejdet af DMU, nuværende DCE, vil en påvirkning af et naturområde næppe kunne medføre en målelig negativ påvirkning af naturtilstanden ved en mer-deposition på under 1 kg N/ha/år. Haderslev Kommune vurderer derfor, at engenes naturtilstand ikke vil ændres af en mer-deposition på under 1 kg N/ha/år, som projektet vil medføre.

⁸ Danmarks Miljøundersøgelser (DMU): Notat om usikkerheder i modeller for ammoniak i forbindelse med VVM og tærskelværdi for beregnet kvælstofafsætning for en enkelt kilde til særlig følsomme naturområder af 26. juni 2005.

Overdrev

Der ligger et beskyttet overdrev ca. 900 m øst for anlægget. Der er beregnet en mer-deposition på $< 0,1 \text{ kg N/ha/år}$. Naturområdet er ikke besigtiget, fordi det i lighed med ovenstående begrundelse for enge og vandhuller vurderes, at naturtilstanden i området ikke kan påvirkes negativt ved en så lav mer-deposition.

Sammenfattende vurderes det at udvidelsen på Hovslundvej 34 ikke vil bevirke en negativ tilstandsændring af de omkringliggende naturområder, der er beskyttet jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁹ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrloven:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)*
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier*

Tabel 3: Ammoniakdeposition til Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Pamhule Skov og Stevning Dam	3,9 km	ingen	-	16	-

Natura 2000

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag. I bilag 24 findes beskrivelse af Natura 2000-området samt dets udpegningsgrundlag. Bilag 23 viser kort over Natura 2000 områder og registrerede bilag IV arter i området omkring anlæg og arealer til Hovslundvej 34.

⁹ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er Pamhule Skov og Stevning Dam. Området er både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde. Udpegningen ligger dog 3,9 km nord for Hovslundvej 34 og med denne afstand vurderes området ikke at blive påvirket væsentligt af ammoniak fra projektet.

Bilag IV arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de bilag IV arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*, og indenfor de seneste 10 år i naturdatabaser.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander. Bilag IV arter som kan findes i Haderslev Kommune er nærmere beskrevet i bilag 25.

Ifølge Danmarks indberetning til EU

(<http://biodiversity.eionet.europa.eu/article17/speciesreport>) er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af vandhuller udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring Hovslundvej 34 findes der mange naturlige mindre vandhuller og der er registreret mange løvfrøer adskillige steder. Det vurderes ud fra arternes udpegede udbredelsesområder og levevis (se bilag 25) at der også vil findes stor vandsalamander og spidssnudet frø i området.

Påvirkning af paddernes yngle-og rasteområder

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne vandhuller er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder, mens mere tilgroede vandhuller ofte kan fungere som rasteområder.

Ingen af vandhullerne vil som følge af projektet blive påvirket af en mer-deposition af ammoniak større end 0,6 kg N/ha/år. Som nævnt under beskyttet natur under for eksempel vandhuller foreligger der et kriterium eller niveau for merpåvirkning af ammoniak på 1 kg N/ha/år hvorunder der ikke med de nuværende biologiske og kemiske undersøgelsesmetoder vil kunne påvises effekter. Derfor vurderer kommunen, at paddearter herunder bilag IV-arter

ikke vil få forringede yngle- og rastelokaliteter begrundet i ammoniak fra udvidelsen på Hovslundvej 34.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben og evt. birkemus i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor odderens, snæbelens eller marsvinets udbredelsesområde.

Påvirkning af flagermus, markfirbens og birkemusens yngle-og rasteområder

I birkemusens og markfirbenets udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Da projektet ikke indebærer ændring på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold som ville kunne fungere som yngle- eller rastested for flagermus, markfirben eller birkemus vurderes udvidelsen på Hovslundvej 34 ikke af medføre en negativ påvirkning af bilag IV-arter.

Haderslev Kommune ligger ikke inde med informationer om andre fundne bilag IV arter omkring ejendommen. Det kan dog på den baggrund ikke udelukkes, at en nærmere undersøgelse ville vise, at der findes flere af de på bilag IV nævnte arter i området. Det vurderes dog, at en evt. forekomst omkring ejendommen af andre arter ikke vil blive påvirket væsentligt af den ansøgte ændring på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget og arealanvendelsen i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition fra og arealanvendelsen i det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosfoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
16-0	2,30	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,30	0,00	0,00	0,00	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00
19-0	3,94	Ja	JB6	Nej	S2	S2	3,94	0,00	0,00	0,00	0,00	3,94	0,00	0,00	0,00
7-0	3,03	Ja	JB6	Nej	S2	S2	3,03	0,00	0,00	0,00	0,00	3,03	0,00	0,00	0,00
23-0	3,40	Ja	JB6	Nej	S2	S2	3,40	0,00	0,00	0,00	0,00	3,40	0,00	0,00	0,00
5-0	1,28	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,28	0,00	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	0,00
14-0	1,68	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,68	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	0,00	0,00	0,00
21-1	1,10	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
8-0	2,31	Ja	JB8	Nej	S2	S2	2,31	0,00	0,00	0,00	0,00	2,31	0,00	0,00	0,00
10-0	2,12	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00
18-0	7,67	Ja	JB6	Nej	S2	S2	7,67	0,00	0,00	0,00	0,00	7,67	0,00	0,00	0,00
21-0	14,89	Ja	JB6	Nej	S2	S2	14,89	0,00	0,00	0,00	0,00	14,89	0,00	0,00	0,00
29-0	1,49	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,49	0,00	0,00	0,00	0,00	1,49	0,00	0,00	0,00
28-0	2,01	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,01	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01	0,00	0,00	0,00
27-0	9,05	Ja	JB6	Nej	S2	S2	9,05	0,00	0,00	0,00	0,00	9,05	0,00	0,00	0,00
1-0	7,30	Ja	JB6	Nej	S2	S2	7,30	0,00	0,00	0,00	0,00	7,30	0,00	0,00	0,00
6-0	14,40	Ja	JB6	Nej	S2	S2	14,40	0,00	0,00	0,00	0,00	14,40	0,00	0,00	0,00
3-0	8,47	Ja	JB6	Nej	S2	S2	8,47	0,00	0,00	0,00	0,00	8,47	0,00	0,00	0,00
22-0	7,96	Ja	JB6	Nej	S2	S2	7,96	0,00	0,00	0,00	0,00	7,96	0,00	0,00	0,00
20-0	14,01	Ja	JB6	Nej	S2	S2	14,01	0,00	0,00	0,00	0,00	14,01	0,00	0,00	0,00
2-0	17,39	Ja	JB6	Nej	S2	S2	17,39	0,00	0,00	0,00	0,00	17,39	0,00	0,00	0,00
9-0	10,53	Ja	JB6	Nej	S2	S2	10,53	0,00	0,00	0,00	0,00	10,53	0,00	0,00	0,00
Obj-48	2,83	Nej	JB1	Nej	S1	K12	2,83	0,00	0,00	0,00	0,00	2,83	0,00	0,00	0,00
Total	139,15						139,15	0,00	0,00	0,00	0,00	139,15	0,00	0,00	0,00



Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Jens Peter Nissen	2,14	Nej	Nej
Jens Peter Nissen	7,24	Nej	Nej
Jens Peter Nissen	11,88	Nej	Nej
Jens Peter Nissen	1,81	Nej	Nej
Kristian Pedersen	10,81	Nej	Nej
Kristian Pedersen	6,87	Nej	Nej
Kristian Pedersen	10,31	Nej	Nej
Søren Lausten	11,22	Nej	Nej
Søren Lausten	9,95	Nej	Nej
Total			

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Søren Lausten	8,92	Nej	Nej
Søren Lausten	7,21	Nej	Nej
Søren Lausten	15,22	Nej	Nej
Søren Lausten	11,13	Nej	Nej
Søren Lausten	7,83	Nej	Nej
Søren Lausten	2,51	Nej	Nej
Birger Hansen	9,17	Nej	Nej
Birger Hansen	6,90	Nej	Nej
Birger Hansen	10,97	Nej	Nej
Birger Hansen	10,83	Nej	Nej
Total	162,93		

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Idet ejendommen jord ligger i et område med faldende dyretryk, skal ejendommen ikke overholde udvaskningen svarende til en planteavlsejendom. Dermed er der heller ikke nogen krav om etablering af yderligere efterafgrøder ud over det lovpligtige efterafgrødekrav.

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Idet udbringningsarealerne ligger placeret.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes at de 139,15 ha ejede og forpagtede arealer samt 162,93 ha gylleaftalearealer, i alt 302,08 ha, som vist på Bilag 11 – Udbringningsarealer, udgør et tilstrækkeligt harmoniareal til den producerede mængde husdyrgødning ved udbringning med 1,4 DE/ha. Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at en ændring af arealer skal anmeldes som det beskrives i afsnit 1. Generelle forhold.

Vedr. § 21 – indhentning af oplysninger og vurdering i anden kommune.

Ejendommen har 37,87 ha gylleaftaler, med Birger Hansen, Lundsbyesvej 30, 6270 Løgumkloster beliggende i Tønder Kommune, hvor Haderslev Kommune har bedt om en vurdering jf. § 21¹⁰. Arealerne er beliggende i kystopland Lister Dyb hvor der er stigende dyretryk. Se Bilag 13 – Udtalelse fra anden kommune. Konsulenten indsender en redegørelse for om udvaskningsniveau som planebrugsniveau kan overholdes.

§ 16 gylleaftaler

Gylleaftale med 73,99 ha med Søren Lausten, Diernæsvej 102, 6100 Haderslev. Arealerne er hovedsageligt beliggende i kystopland Sydlige Lillebælt nord for Als som ikke har stigende dyretryk. Men ca. 11 ha af aftalearealet er beliggende i kystoplandet Haderslev Fjord, hvor dyretrykket er stigende siden 2007. Der er 11 ha beliggende i fosforklasse 1-3. Haderslev Kommune vurderer der skal laves en § 16 arealgodkendelse. Konsulenten indsender ansøgning om § 16 arealgodkendelse til Haderslev Kommune.

Øvrige gylleaftaler

Der er gylleaftale på 27,99 ha med Kristian Pedersen, Hovslundvej 70, 6100 Haderslev. Arealerne er beliggende i kystopland Sydlige Lillebælt nord for Als og har ikke stigende dyretryk. Derfor kræves der ikke en § 16 arealgodkendelse.

Der er gylleaftale på 23,07 ha med Jens Peter Nissen, Vonsmosevej 12, 6100 Haderslev. Arealerne er beliggende i kystopland Sydlige Lillebælt nord for Als og har ikke stigende dyretryk. Derfor kræves der ikke en § 16 arealgodkendelse.

Som det beskrives i ansøgers tekst, så afsættes 213,6 DE til gylleaftaler. Herudover udbringes 194,5 DE til egne udbringningsarealer som vist på Bilag 11 – Udbringningsarealer. Det vurderes, at de samlede arealer udgør et tilstrækkeligt harmoniareal til den producerede mængde

Der er stillet vilkår som sikrer at overskydende gødning skal afsættes til lovlig modtager, enten biogasanlæg eller gylleaftale. Gylleaftalearealer skal forinden udbringning, anmeldes til kommunen for vurdering af arealets robusthed, herunder vurdering af om der kræves en § 16 arealgodkendelse.

Vilkår

64) Udover 194,5 DE husdyrgødning fra svin der må udbringes på ejede og forpagtede udbringningsarealer skal den resterende husdyrgødning afsættes til tredje part og må ikke udbringes på egne udbringningsarealer. Der må dog maksimalt afsættes 213,6 DE pr. planår.

65) Afsætning af gylle skal ske til lovlig modtager.

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

¹⁰ § 21 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 294 af 31/03/2009



Ansøgers tekst

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres op af husdyrgødning.

Ansøger tekst:

Nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Hovslundvej 34	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Svinegylle	21302,00	5566,56	0,00	227,81
Hovslundvej 34	Kvæggylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Dybstrøelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data					

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	21302,00	5566,56	0	227,81
Total	21302,00	5566,56	0	227,81

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Gødning og kvælstofplan

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Hovslundvej 34	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Svinegylle	37718,96	9550,20	0,00	408,10
Hovslundvej 34	Kvæggyllle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Dybstrøelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovslundvej 34	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Hovslundvej 70	Svinegylle	2521,38	629,98	0,00	27,28
Vonsmosevej 12	Svinegylle	3881,88	969,92	0,00	42,00
Diernæsvej 102	Svinegylle	10092,89	2521,79	0,00	109,20
Lundsbyvej 30	Svinegylle	3246,00	811,03	0,00	35,12

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	17976,81	4617,48	0	194,50
Total	17976,81	4617,48	0	194,50

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. Ansøger opfylder følgende punkter:

- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de gældende regler, og foregår i videst mulige omfang efter godt landmandskab, dvs. ingen udbringning i weekender og helligdage.
- Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes, for at mindske lugtgenerne og ammoniakfordampning mest muligt.

- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Arealer

Areal	Heraf udbringningsareal
Ejet/forpagtet areal	139,15 ha
Gylleaftale	162,93ha
I alt	302,08 ha

* Størrelsen af det matrikulære areal er ikke relevant.

Haderslev Kommunes vurdering

Der produceres 37.719 kg N på ejendommen og 9.550 kg P. Der afsættes til 4 gylleaftaler i alt 19.742 kg N og 4.933 kg P, derved er der 17.977 kg N og 4.617 kg P til udbringning på ejede og forpagtede arealer.

Det vurderes herudover, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealer er i overensstemmelse med BAT såfremt at husdyrgødningsbekendtgørelsen¹¹ overholdes.

Gyllen udbringes i overensstemmelse med gældende regler som dermed også opfylder de krav, der er opført i BREF dokumentet. Gylleudbringning sker med slæbeslanger på etablerede afgrøder og på sort jord og græs vil gyllen blive nedfældet. Ansøger vælger udbringningstidspunkter hvor fordampningen af ammoniak er mindst og gødningen optages bedst muligt i planterne.

Det vurderes ansøger lever op til BAT for udbringning.

Vilkår

66) Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 139,15 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer, samt 162,93 ha gylleaftaleareal som fremgår af ansøgningen. Eller på udbringningsarealer der er anmeldt af Hovslundvej 34 og godkendt af Haderslev Kommune.

67) Udskiftning af udbringningsarealer skal godkendes af Haderslev Kommune.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

¹¹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - BEK nr 764 af 28/06/2012

Ansøgers tekst

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i til overfladevand.

Ansøger tekst:

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	48,8
DE_{reel}	1,40	49,3

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	45,1
Merudvaskning fra husdyrbrug	4,2

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max})		

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,40	48,8
Udvaskning svarende til et plantebrug: 0 % af arealet		0,0
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		48,8

Haderslev Kommunes vurdering

Idet de ejede og forpagtede arealer afvander til kystopland Sydlige lillebælt nord for Als hvor der ikke er stigende dyretryk, vurderes det ansøgte projekt ikke at medføre øget påvirkning af overfladevande.

Arealer i gylleaftalen med Søren Lausten, Diernæsvej 102, 6100 Haderslev afvander til Haderslev Dam oplandet, som er et Natura 2000 område. En del af arealerne er beliggende i P-

klasse 1-3, hvor der skal stilles vilkår og der skal derfor laves en § 16 arealgodkendelse. Arealgodkendelsen bliver meddelt særskilt.

Gylleaftalen beliggende i Tønder kommune er sendt til Tønder Kommune for vurdering. Beregninger viser der ikke udvaskes mere nitrat til overfladevand end et plantebrug, hvorfor der på baggrund heraf ikke stilles vilkår om § 16 arealgodkendelse.

3.4 Nitrat (grundvand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til grundvand.

Ansøgers tekst

3.4 Nitrat (grundvand)

Ansøger tekst:

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Der er ikke nitratfølsomme områder.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

Haderslev Kommunes vurdering

Ingen ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Gylleaftaler beliggende i Haderslev Kommune er også beliggende udenfor nitratfølsomme indvindingsområder og er ikke i nitratklasse I II eller III.

En del af arealerne er beliggende i indvindingsoplandet for Hoptrup Vandværk, og en lille del i indvindingsoplandet for Djernæs Vandværk I/S.

På baggrund heraf vurderes projektet ikke at medføre væsentlige problemer med nitratbelastning af grundvandsressourcer.

Der stilles ikke vilkår vedr. nitrat til grundvand.

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasstabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst:

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	139,15 ha	15,9 kg P/ha/år	9,2 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	15,9 kg P/ha/år	9,2 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	15,9 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	15,9 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-7,3 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **9,2 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **33,2 kg P/ha/år.**

P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **24,1 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **9,1 kg P/ha/år.**

Haderslev Kommunes vurdering

Ejede og forpagtede arealer.

Der er ikke ejede og forpagtede arealer beliggende i forforklasse I – III.

Gylleaftaler. Der er gylleaftale på 72,99 ha med Søren Lausten, Diernæsvej 102, 6100 Haderslev. Ca. 11 ha af aftalearealet er beliggende i oplandet til Haderslev Damog er beliggende i fosforklasse 1-3. Det er derfor nødvendigt for at disse arealer kan indgå som udbringningsarealer i forbindelse med et miljøgodkendt husdyrbrug, at der bliver udarbejdet en § 16 arealgodkendelse for ejendommen Diernæsvej 102, 6100 Haderslev.

De resterende gylleaftalearealer ligger ikke på arealer omfattet af fosforklasse I – III.

Fosfor til arealerne.

Det vurderes, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil medføre et fosforoverskud, der overskrider beskyttelsesniveauet for fosforoverskud. Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-7,3 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel): **9,2 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **33,2 kg P/ha/år.**

P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **24,1 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **9,1 kg P/ha/år.**

Med det indsendte materiale kan kommunen se, at lovens krav for fosfor er overholdt; idet det maksimale p-overskud for projektet maksimalt på være 9,2 kg P/ha/år og der er et p-overskud på 9,1 kg P/ha/år.

På de ejede og forpagtede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha.

Der stilles ikke vilkår vedr. fosfor.

3.5 Ammoniak fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Haderslev Kommunes vurdering

Udbringning af husdyrgødning kan føre til tilstandsændringer på tilstødende naturarealer. Påvirkningen kan dels ske ved merdeposition af ammoniak på særligt kvælstoffølsomme naturarealer, dels ved afdrift, erosion og udvaskning af næringsstoffer.

Ejendommens udbringningsarealer er fordelt på ejede og forpagtede arealer som ligger forholdsvis samlet omkring Hovslundvej 34 og aftalearealer, som ligger længere væk, dels hhv. nord og syd for ejendommens ejede udbringningsarealer og dels i Tønder kommune. Aftalearealerne indgår ikke i denne godkendelse. Arealgodkendelsen til aftalearealerne hvor det er påkrævet laves sideløbende med denne godkendelse.

I denne godkendelse behandles kun ejede og forpagtede arealer som er vist på som rødskraverede marker i kortbilagene (16 og 17 mv.).

Umiddelbart syd for Hovslund Skov, ca. fra 2,4 km syd-sydvest for anlægget, ligger Askemose, der er en større mose beskyttet efter Husdyrlovens §7 kat. 2. Mosen er ammoniakfølsom, men eftersom mosen ligger endnu længere fra anlægget end Hovslund Skov, vurderer Aabenraa Kommune, at kvælstofdepositionen heller ikke til dette område vil overstige 1 kg N/ha/år, som er den øvre grænse for den tilladte deposition.

På baggrund af ovenstående vurderer Aabenraa Kommune, at hverken Hovslund Skov eller Askemose vil blive påvirket af projektet på Hovslundvej 34, og der stilles derfor ingen vilkår i denne sammenhæng.

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugsloven

Husdyrbrugsloven¹² og bekendtgørelsen¹³ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

¹² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 med efterfølgende ændringer

¹³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009 med efterfølgende ændringer

Vurdering

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til kategori 1, 2 og 3-natur ses på bilag 16. De ligger ikke op til kategori 1 eller kategori 2 natur, men en del udbringningsarealer ligger op til kategori 3 natur i form af potentiel ammoniakfølsom skov. Det drejer sig om mark nr. 2-0, 3-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 18-0, 19-0, 21-0, 21-1 og 27-0. Markerne ændrer ikke anvendelse, idet de også tidligere har fungeret som udbringningsarealer med et harmonital på 1,4 DE/ha. Derfor vurderes det, at de potentielle ammoniakfølsomme skove ikke vil ændre tilstand pga. projektet, og der stilles ingen vilkår til udbringning i forhold til skovene eller til kategori 3 natur i øvrigt.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens¹⁴ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrgodkendelseslovens § 23 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Redegørelse

I bilag 17 vises udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til § 3 natur.

Vandhuller

Der ligger vandhuller i tilknytning til flere udbringningsarealer. Det drejer sig om markerne obj 48, 1, 2, 5, 6, 10, 16, 18, 20, 21, 22, 28, 29.

Enge

Tre beskyttede engarealer ligger i tilknytning til markerne 2, 5, 8, 9, 18 og 28.

Moser

Mark 5 og 6 ligger op til beskyttede moseområder.

Vurdering

Der er ikke direkte terrænfald på over 6 grader fra markerne til nogen af naturarealerne og der er derfor ikke i særlig høj grad risiko for at næringsberiget overfladevand fra markerne vil blive skyllet til naturområderne og anvendelsen af udbringningsarealerne ændres ikke i ansøgt drift. Derfor vurderes naturarealerne ikke at kunne påvirkes negativt af projektet. Randzonenloven som betyder 10 m bræmme uden gødskning, dyrkning eller anden jordbearbejdning omkring vandhullerne vurderes i øvrigt at beskytte vandhullernes naturtilstand tilstrækkeligt.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹⁵ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi

¹⁴ Lov om naturbeskyttelse nr. 9 af 3. januar 1992 med efterfølgende ændringer

¹⁵ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007

de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrloven:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)*
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier*

Natura 2000

Redegørelse

Der ligger ingen Natura 2000 områder i tilknytning til udbringningsarealerne til Hovslundvej 34.

Bilag IV

Som beskrevet under afsnittet om internationalt beskyttet natur i forhold til ammoniakemission fra anlægget er der registreret bilag IV arten løvfrø adskillige steder på og omkring ejendommens udbringningsarealer, se i øvrigt bilag 23. På bilag 25 er de arter som vurderes at kunne forekomme i Haderslev kommune beskrevet.

Vandhullerne på udbringningsarealerne er analyseret ud fra luftfoto. Alle hullerne fremstår som relativt lysåbne og så små, at der sandsynligvis ikke er fisk tilstede i dem, hvilket begge dele er gunstig for padder, herunder løvfrø. Ingen steder er der registreret et terrænfald på 6 grader eller mere til vandhullerne fra markerne hvorfor det skønnes at vandhullerne ikke har modtaget tilstrømmende forurenede overfladevand fra markerne i stor udstrækning. Derfor og fordi der er rigtig mange registreringer af løvfrø i umiddelbar nærhed af alle vandhullerne vurderes det, at vandhullerne er yngle- og/eller rastested for løvfrøer og muligvis også andre bilag IV arter som spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Der sker i forbindelse med projektet ingen ændret anvendelse af ejendommens udbringningsarealer eller udyrkede engarealer, som ligger i tilknytning til vandhuller, men det vurderes dog, at vandhullerne som ligger midt i et udbredelsesområde for løvfrø, skal ydes en streng beskyttelse, i form af et vilkår om en mindst 10 m gødskningsfri bræmme til opdyrket mark. Der gøres desuden opmærksom på at der Jf. § 1 i "Lov om randzoner" af 14. juni 2011 gælder, at der i en zone på 10 m fra vandhuller over 100 m² ikke må foretages gødskning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition eller afstrømning fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV, når der opretholdes en gødskningsfri bræmme på 10 m omkring vandhullerne. Påvirkningen fra udbringningsarealerne er dermed i overensstemmelse med

habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Vilkår

68) Der skal etableres en gødsknings-, sprøjtnings-, dyrknings og jordbearbejdningsfri bræmme på 10 m omkring søerne på mark nr. obj 48, 1, 2, 5, 6, 10, 16, 18, 20, 21, 22, 28 og 29.

3.6 Gener fra udbringning

I dette afsnit beskrives de gener der kan være forbundet med udbringning af husdyrgødning og det vurderes hvorledes disse kan minimeres.

Ansøgers tekst

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbekendtgørelse af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre at antallet af transporter øges fra ca. 406 til 642 årligt. Men idet at forøgelsen sker på gylleudbringning vil det kun være i spidsbelastningsperioder det vil kunne mærkes.

- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de gældende regler, og foregår i videst mulige omfang efter godt landmandskab, dvs. ingen udbringning i weekender og helligdage.
- Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes, for at mindske lugtgenerne og ammoniakfordampning mest muligt.
- Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.
- Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre at antallet af transporter øges fra ca. 406 til 642 årligt. Men idet at forøgelsen sker på gylleudbringning vil det kun være i spidsbelastningsperioder det vil kunne mærkes.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, idet husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁶ overholdes vil der ikke være væsentlige gener forbundet med udbringning af husdyrgødning. Der udbringes ikke gylle lørdag søndag og helligdage, og dette er fastsat i vilkår under afsnittet vedr. lugt.

69) Ved hver gyllebeholder, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der være anlagt en tankplads, således at spild kan opsamles. Inden etablering af tankplads skal det anmeldes til kommunen og kommunen skal kunne godkende indretningen inden etableringen. En tankplads skal være etableret senest et ½ år efter godkendelsen er taget i brug. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

¹⁶ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - BEK nr 764 af 28/06/2012

Bilag 1 – Grundlag for vilkår og lovgivning

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget. Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og følgende af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 1486 af 04/12/2009](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Vejledning 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning
- Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.
- Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug
- Vejledning nr. 12/1992 Om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven
- "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK

Lovgivning

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler som anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 1486 af 04/12/2009](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – [BEK nr. 879 af 26/06/2010](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr. 933 af 24/09/2009](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – [LBK nr. 927 af 24/09/2009](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr. 294 af 31/03/2009](#)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr. 764 af 28/06/2012](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald – [BEK nr. 1415 af 12/12/2011](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – [BEK nr. 723 af 12/09/1997](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – [BEK nr. 1321 af 21/12/2011](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr. 408 af 01/05/2007](#)

- Bekendtgørelse af museumsloven – [LBK nr. 1505 af 14/12/2006](#) (Museumsloven)
- Lov om randzoner – [LOV nr. 591 af 14/06/2011](#) (Randzoneloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 14/06/2012. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Affald og jord -> Affald – erhverv.
- Kommuneplan 2009, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan finde på kommuneplan.haderslev.dk
- Regionplan 2005-2016, Sønderjyllands Amt. Regionplanen der i dag er ophævet til landsplandirektiv kan findes på [naturstyrelsens hjemmeside](#).

Bilag 2 – Oversigt over vilkår

- 1) Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 2) Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen bortfalde.
- 3) Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- 4) Ændring af ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 5) Husdyrbruget må ikke foretage ændringer, hverken bygnings- eller driftsmæssigt, før ændringen er godkendt af Haderslev Kommune
- 6) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.

Ved ophør af husdyrbruget skal der foretages en oprydning, som kan accepteres af Haderslev Kommune, herunder tømning af gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. rengøring af staldanlæg og bortskaffelse af kemikalier og sprøjtemidler til godkendt modtager mv. Alle staldafsnit og opbevaringsanlæg skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning. Alle opbevaringsanlæg til foder skal tømmes. Gyllebeholdere der er opført uden tilknytning til de øvrige bygninger skal fjernes. Alle olietanke skal tømmes. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer..v. skal bortskaffes i henhold til Haderslev Kommunes affaldsregulativer.

Med disse tiltag bliver den årlige emission fra anlægget 4.014,64 kgN/år ifølge husdyrgodkendelsens beregninger.

- 7) Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som angivet i ansøgningen skema nr. 54203 og beskrevet i tabellen over dyretyper og staldsystemer i redegørelsen.
- 8) Den årlige produktion på husdyrbruget må ikke overstige: 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg) svarende til et dyrehold på 408,1 DE efter nugældende dyreenhedsberegninger. Der kan dog være situationer (eks. Sygdom i besætningen, slagteristrejke m.v.), hvor dyreholdet vil være afvigende fra det tilladte. I sådanne situationer skal landmanden kunne dokumentere de særlige omstændigheder overfor Haderslev Kommune, og det er op til kommunen at vurdere, om afvigelse i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving
- 9) I staldafsnit 5, skal stierne indrettes med 50-75 procent fast gulv. Det resterende areal i stierne skal være spaltegulv. Gyllekummen skal være opdelt/afgrænset således at det kun er gyllekummen under spalteareal
- 10) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på

bedriften. Beredskabsplanen skal være oversat til et sprog, der er forståeligt for de ansatte. Beredskabsplanen skal revurderes en gang årligt og påføres med dato for revision. "Nærvæd uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren. Se den vedlagte plan i Bilag 28 – Beredskabsplan.

- 11) Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 3 år for dyreholdets størrelse i form af, gødningsregnskab, driftsregnskab, slagteriafregninger, CHR udskrifter. Vægtintervaller skal fremgå indgangsvægt, afgangsvægt/slagtealder.
- 12) Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA.
- 13) Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan.
- 14) Ny gyllebeholder på 5.000m³ kan opføres i en afstand af 15 meter fra vej og mindst 100 meter fra åbent vandløb.
- 15) Gyllebeholder, der placeres eller er placeret uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer skal fjernes når den ikke længere er nødvendige for driften, jvf. vilkår 10.
- 16) Ny udleveringsrampe opføres i forlængelse af bygning 5, eller på siden af bygningen som angivet i ansøgningsmaterialet.
- 17) Senest den 31. december året efter etableringen af gødningsopbevaringsanlægget skal den afskærmende beplantning etableres. Beplantning skal ske med mindst 3 rækker egnstypiske først og fremmest stedsegrøn beplantning og ellers løvfældende træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.
- 18) Der skal omkring de to 5000 m³ gyllebeholdere, som angivet på kort, etableres en 6 - 8 rk. beplantning af egnstypiske træer – det vil her sige en ligelig blanding af ask, eg, ahorn, birk, tjørn, poppel, og nåletræer.
- 19) Det levende nord sydgående hegn nordøst for de nye stalde skal suppleres af mindst to rk. levende hegn som angivet på kortet af egnstypiske løvfældende træer.
- 20) Nye siloer opføres i samme farve og materiale som eksisterende.
- 21) Facader og tage skal fremstå i afdæmpede grå nuancer.
- 22) Der må ikke anvendes reflekterende materiale.
- 23) Ny gyllebeholder opføres med fast overdækning i form af teltoverdækning i grå nuance som den nuværende overdækning.
- 24) Husdyrbrugets energiforbrug (el, diesel og fyringsolie) skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 25) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
- 26) Husdyrbrugets vandforbrug skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 27) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.



- 28) Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås. Drikkevandssystemet skal være sikret mod tilbageløb.
- 29) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener så vidt muligt begrænses. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugtgener, der af kommunen vurderes til at være væsentlige.
- 30) Såfremt kommunen vurderer, at bedriften giver anledning til flere lugtgener for omkringboende end beregnet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som kan accepteres af kommunen og derefter gennemføres af bedriften.
- 31) Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.
- 32) Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
- 33) Der skal inden der pumpes gylle kontrolleres om der er plads i gyllebeholderne.
- 34) De to gyllebeholdere på hver 5000 m³ og beholderen på 347 m³ skal være forsynet med fast overdækning. Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes. Skader på teltoverdækningen skal udbedres hurtigst muligt.
- 35) Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udbringning af husdyrgødning fra anlæg lørdag, søn- og helligdage.
- 36) Bidraget fra virksomheden til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ved opholdsarealer ved beboelse i det åbne land ikke overstige følgende værdier:

	Tidsrum	Støjgrænse
Mandag til fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående vilkår er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/ beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

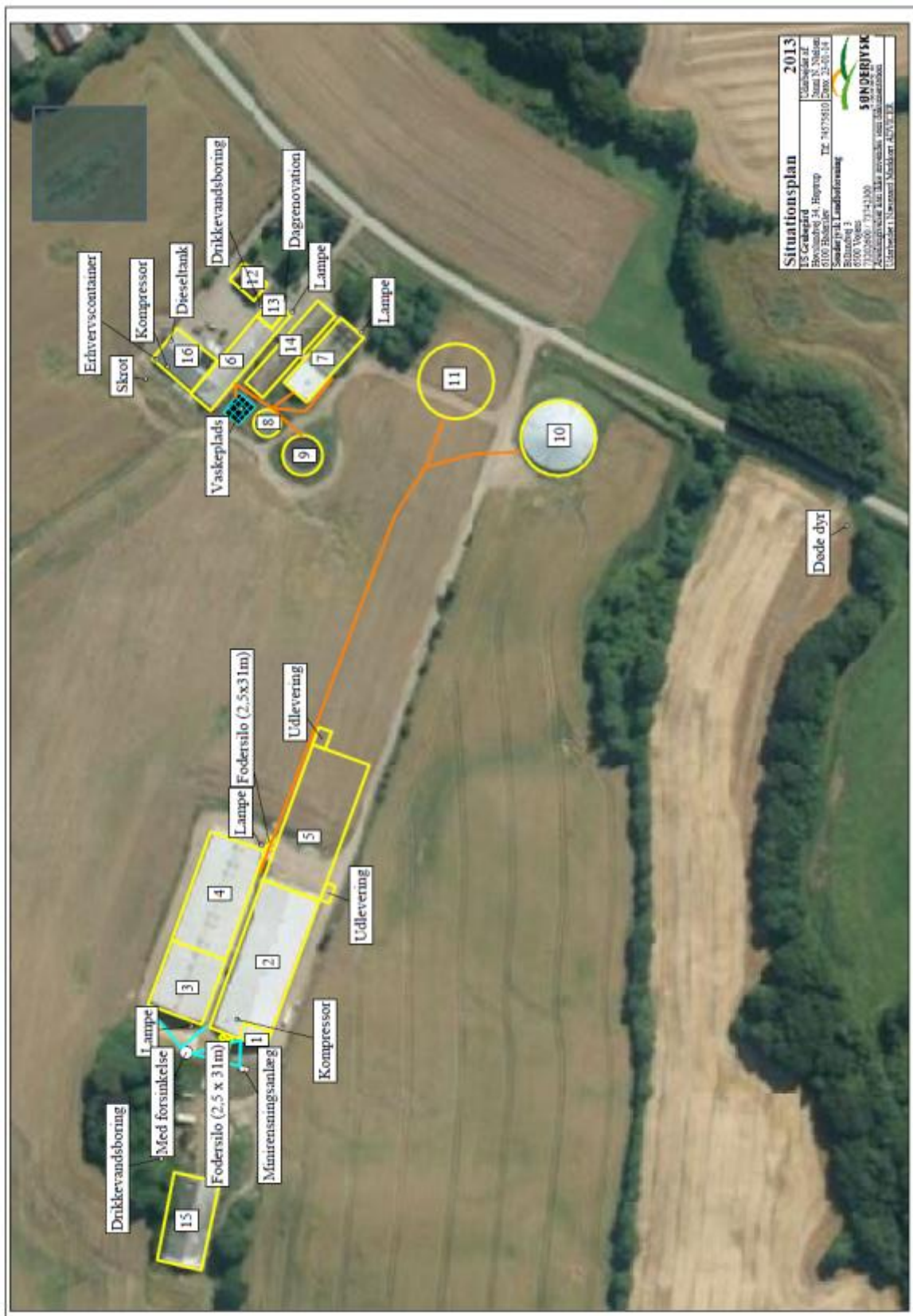
- 37) Belysning omkring driftsbygningerne skal være forsynet med bevægelsessensor, således at de kun lyser i forbindelse med aktiviteter.
- 38) Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.
- 39) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium eller anden aktør. Det skal overfor tilsynet kunne dokumenteres hvornår der er fluebekæmpet og med hvad.
- 40) Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr på ejendommen.

- 41) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mv., så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr på ejendommen.
- 42) Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, som af kommunen vurderes til at være væsentlige.
- 43) Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. (F.eks. cykloner).
- 44) Eventuelt spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes umiddelbart herefter.
- 45) Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.
- 46) Transport med gylle skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 47) Hvis det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, stiger med mere end 10 % i forhold til de oplyste 642 stk./ år, skal kommunen kontaktes.
- 48) Aftentning af grise og søer fra omlæsseplads skal tilstræbes sker tidligst kl 06.30.
- 49) Vand fra vask af stalde, og lignende, samt vand fra befæstede pladser forarbejdet afgasset gylle, afgasset vegetabilsk biomasse, betragtes som flydende husdyrgødning og skal ledes til og opbevares i gyllebeholder.
- 50) Hvis det viser sig at der ligger dræn eller der er rørlagt vandløb tættere på end 15 m fra gyllebeholderen eller stalde m.v., så skal dette omlægges til tætte ledninger så afstandskravet på 15 meter overholdes.
- 51) Ledninger som kommer under pumpetryk, f.eks den nye gylleledning som etableres til at pumpe gylle fra staldanlægget til gyllebeholderne, (f.eks transmissionsledninger til gylle) skal være udført af godkendte trykafledningsrør som kan tåle at komme under pumpetryk.
- 52) Der skal være opbevaringskapacitet til minimum 9 mdr. på husdyrbruget.
- 53) I forbindelse med udarbejdelsen af mark- og gødningsplan skal der laves et lagerregnskab for den efterfølgende planperiode, der dokumenterer, at der er opbevaringskapacitet til det kommende år. Lagerregnskabet skal opbevares i 5 år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 54) Der skal føres logbog for gyllebeholdere med flydelag i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning. Logbogen skal opbevares i 5 år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 55) Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
- 56) Der skal inden der pumpes gylle kontrolleres om der er plads i gyllebeholderne.
- 57) Hvis der ikke bruges traktor med sugaanordning, skal der anlægges en beton tankplads ved gyllebeholderen, med opsamling som kan opsamle evt. gylle som pumpes over.
- 58) Farligt affald skal sorteres i separate egnede beholdere.
- 59) Husdyrbruget skal kunne fremvise kvitteringer over bortskaffet farligt affald. Af kvitteringerne skal affaldstyper og mængder fremgå, samt hvilken affalds-transportør og modtageranlæg der er benyttet.



- 60) Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
- 61) Rengøring af marksprøjter og vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Den befæstede plads skal etableres i overensstemmelse gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Såfremt der etableres sandfang og olieudskillere ved vaskepladsen, skal disse tømmes i overensstemmelse med Haderslev Kommunes anvisninger. Vaskepladsen skal minimum være stor nok til at traktor og marksprøjte eller traktor og gyllevogn eller andre landbrugsredskaber kan stå på pladsen og pladsen skal derudover bestå af en mindst 2 meter randzone.
- 62) Rengøring af sprøjteudstyr indvendigt kan foregå på marken med medbragt rent vand, hvis for eksempel sprøjten har en rentvandstank eller tilsvarende udstyr. Rengøring i marken skal ske ved en jævn fordeling af vaskevandet over et større areal, så der ikke sker afstrømning eller punktnedsivning.
- 63) Påfyldning af vand på sprøjte skal ske via en vandslange med kontraventil eller skal på anden måde være sikre mod tilbageløb til noget sted i vandforsyningssystemet.
- 64) Udover 194,5 DE husdyrgødning fra svin der må udbringes på ejede og forpagtede udbringningsarealer skal den resterende husdyrgødning afsættes til tredje part og må ikke udbringes på egne udbringningsarealer. Der må dog maksimalt afsættes 213,6 DE pr. planår.
- 65) Afsætning af gylle skal ske til lovlig modtager.
- 66) Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 139,15 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer, samt 162,93 ha gylleaftaleareal som fremgår af ansøgningen. Eller på udbringningsarealer der er anmeldt af Hovslundvej 34 og godkendt af Haderslev Kommune.
- 67) Udskiftning af udbringningsarealer skal godkendes af Haderslev Kommune.
- 68) Der skal etableres en gødsknings-, sprøjtnings-, dyrknings og jordbearbejdningssfri bræmme på 10 m omkring søerne på mark nr. obj 48, 1, 2, 5, 6, 10, 16, 18, 20, 21, 22, 28 og 29.
- 69) Ved hver gyllebeholder, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der være anlagt en tankplads, således at spild kan opsamles. Inden etablering af tankplads skal det anmeldes til kommunen og kommunen skal kunne godkende indretningen inden etableringen. En tankplads skal være etableret senest et ½ år efter godkendelsen er taget i brug. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

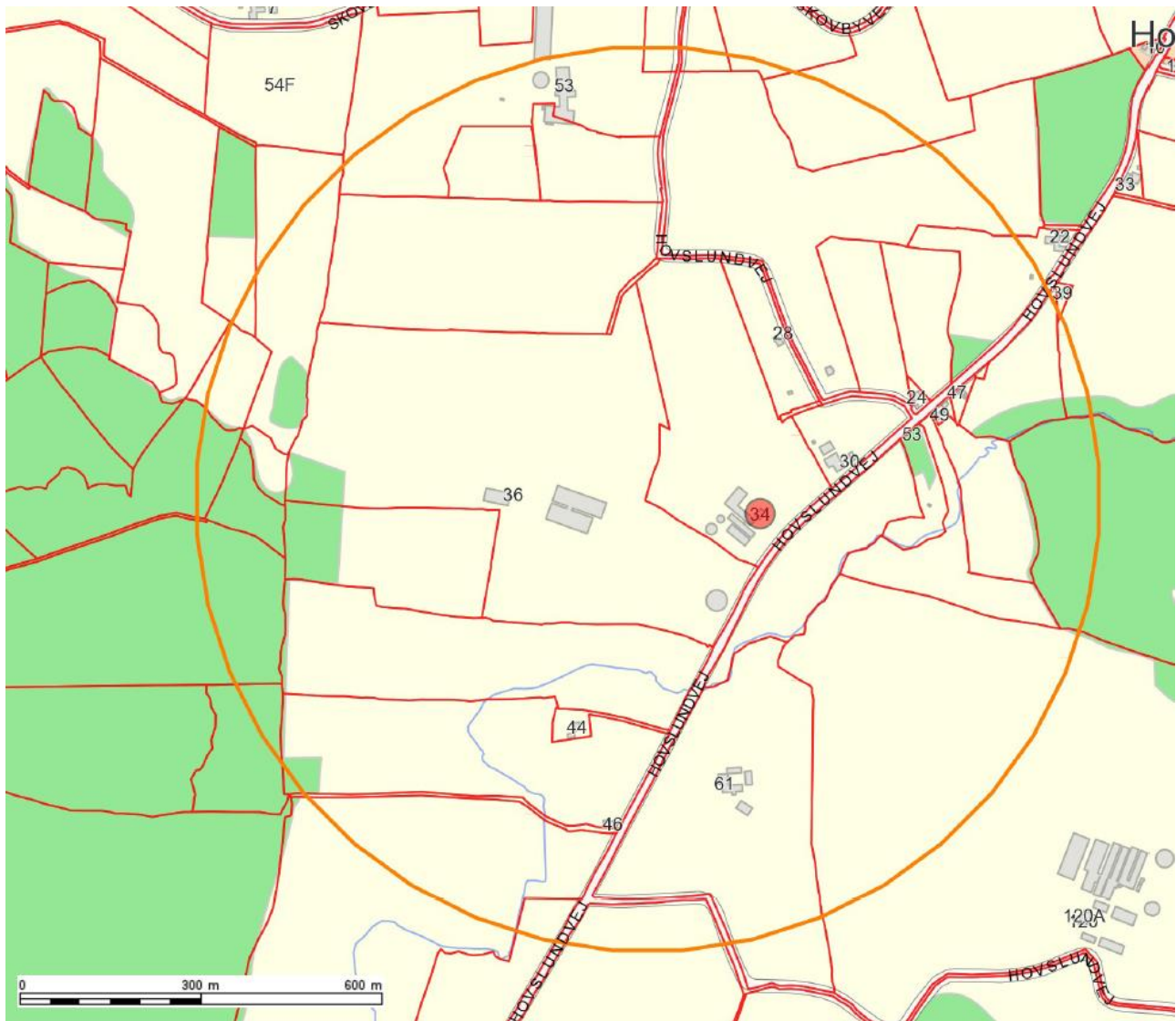
Bilag 3 – Oversigtskort over anlæg incl. Afløb og tylletransportledning



Bilag 4 – Indretning af stald

Intet indhold

Bilag 5 - Oversigtskort over lugtgeneafstand



Bilag 6 – BAT beregninger

Forslag til BAT-beregning, Hovslundvej 34.

Ved Per Tybirk, VSP.

3.7 Det teoretiske BAT-niveau

Dyreholdet ønskes udvidet fra 505 årssøer, 14.500 smågrise (7,2-30kg), 1.000 slagtesvin (30-102kg) og 1.700 polte (30-65kg) til 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg). Det svarer til en udvidelse **fra** 227,8 DE **til** 408,1 DE – altså en udvidelse på 180,3 DE. Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, samt i en ny slagtesvine- og poltestald.

Beregningen er lavet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi (BAT) (MST maj 2011).

540 søer i eksisterende stalde:

Besætningen er fordelt med 119 søer i løbeafdeling, 271 i drægtighedsafdeling og 150 i farestalden. Det betyder, at $119/(119+271) \times 100\% = 30,5\%$ af årssøerne skal bruge normtal for løbestald og $271/(119+271) \times 100\% = 69,5\%$ af årssøerne skal bruge normtal for drægtighedsstalden, når man skal beregne den samlede ammoniakemission fra løbe- og drægtighedsstaldene.

Beregningen er som følger:

Løbeafdelingen, delvis spaltegulv, individuelt opstaldet.

540 årssøer $\times 0,305 \times 1,74$ kg N pr. årssø = 287 kg N

Drægtighedsafdeling, løsgående delvis spaltegulv.

540 årssøer $\times 0,695 \times 2,11$ kg N pr. årssø = 792 kg N

Farestald med delvis spaltegulv.

540 årssøer $\times 0,75$ kg N pr. årssø = 405 kg N

For smågrise og slagtesvin anvendes en vægtkorrektion som følger:

Korrektionsfaktor = (Type 1 korrektionsligning fra 2012/13 med ansøgte vægte / (N ab dyr med denne ligning ved indsætning af vægtinterval fra BAT.notat, dvs 7,4-32 kg smågrise og 32-107 kg slagtesvin).

Det betyder, at nævneren i vægtkorrekturen er lig med normtallet for slagtesvin fra 2012/13, da normvægtintervallet også var 32-107 kg, mens smågrise får en nævner, som er 1 gram lavere, fordi BAT-vægtintervallet er 7,4-32 kg, mens normtallet gælder for 7,3-32 kg)

17.000 smågrise (7,2-30kg) i eksisterende stald:

Korrektion på vægt: $((30-7,2) \times (13,01+0,177 \times (30 + 7,2)))/492 = 0,909$

17.000 smågrise x 0,043kg N pr. gris x 0,909 = 664 kg N

1.000 slagtesvin (30-107kg) i eksisterende anlæg med 2/3 fastguld:

Vægtkorrektion: $((107-30) \times (13,01+0,177 \times (107+30)))/2820 = 1,017$

1000 slagtesvin x 0,31kg N pr. gris x 1,017 = 315 kg N

1.700 polte (30-70kg) i eksisterende anlæg med 2/3 fastguld:

Vægtkorrektion: $((70-30) \times (13,01+0,177 \times (70+30)))/2820 = 0,436$

1700 polte x 0,31kg N pr. gris x 0,436 = 230 kg N

4.500 slagtesvin (30-107kg) i nyt byggeri med 1/3 fast guld

Vægtkorrektion: $((107-30) \times (13,01+0,177 \times (107+30)))/2820 = 1,017$

4.500 slagtesvin x 0,3kg N pr. gris x 1,017 = 1373 kg N

2.300 polte (30-70kg) i nyt byggeri med 1/3 fastguld

Vægtkorrektion: $((70-30) \times (13,01+0,177 \times (70+30)))/2820 = 0,436$

2.300 polte x 0,3kg N pr. gris x 0,436 = 301 kg N

BAT-emissionsgrænseværdien for N er dermed i alt: 4.367 kg N pr. år

Metoden er med denne model, at der regnes BAT-krav som følger:

540 årssøer = 125,3 DE x 23 kg P pr DE =	2882 kg P
17.000 smågrise 7,2-30 kg = 78,46 DE x 27,8 kg P pr DE =	2181 kg P
4.000 Polte 30-70 kg = 49,4 DE x 23,36 kg p pr DE	1154 kg P
5.500 slagtesvin 30-107 kg = 155 DE x 20,5 kg P pr DE =	3178 kg P
BAT krav i alt =	9395 kg P

Følgende tiltag er valgt for at leve op til BAT

- **50 % fast guld i det nye staldsystem**
- **Overdækning af de to store gyllebeholdere**



Bilag 8 – Kapacitetserklæring

Kapacitetserklæring

Til brug i forbindelse med miljøansøgning



For

I/S Grubegård
Hovslundvej 34
6100 Haderslev
74575610

Af

Janni Nyvang Nielsen
Billundvej 3
6500 Vojens
Tlf: 73202600

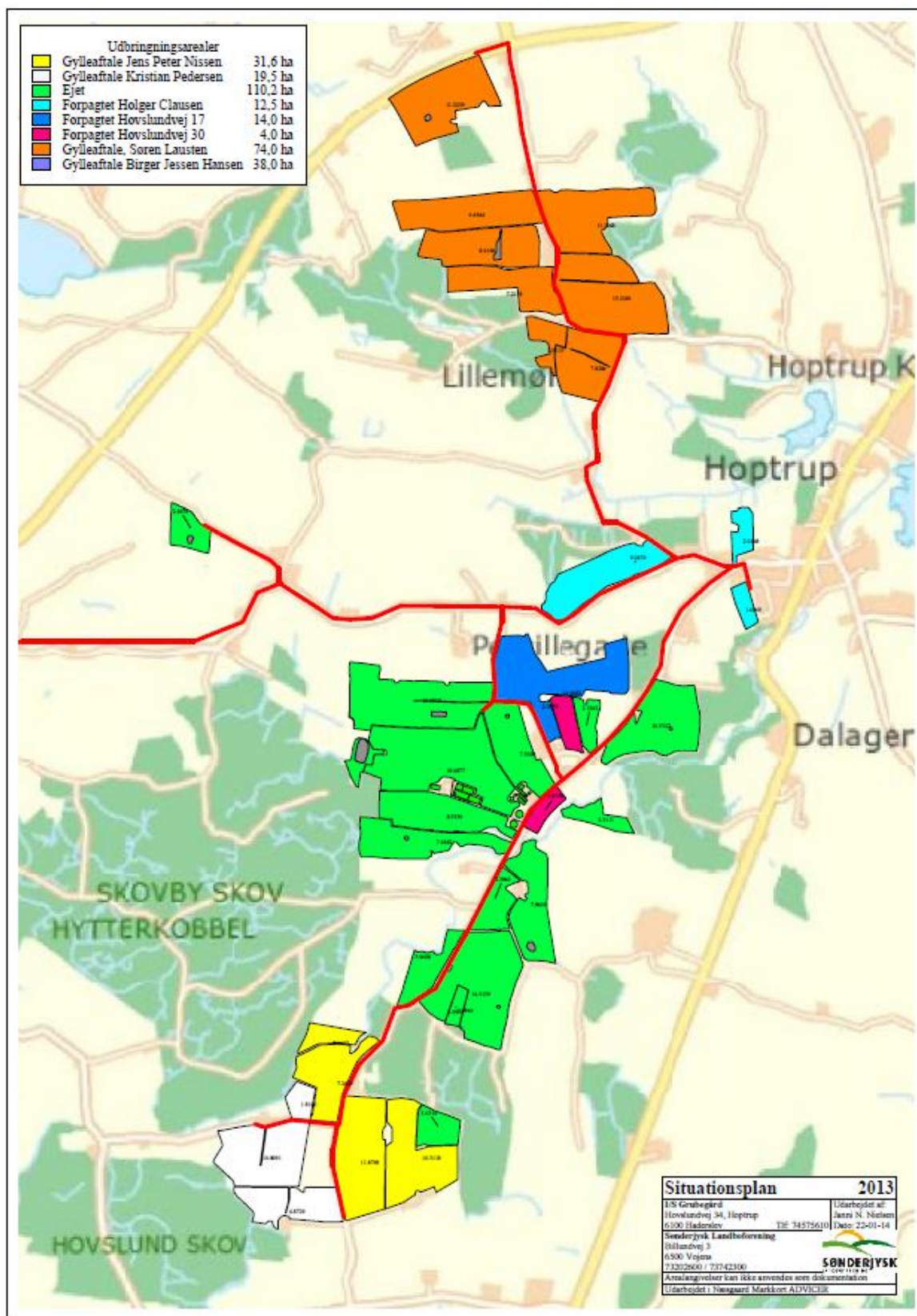
Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 Ny gyllebeholder (bygn. 11)	5000
2 Gyllebeholder (bygn. 10)	5000
3 Gyllebeholder (bygn. 9)	1083
4 Gyllebeholder (bygn. 8)	347
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	11430

Lagre til fast gødning	Kapacitet
1	
2	
3	
4	
5	
Samlet kapacitet i tons	0



Bilag 9 - Transportveje



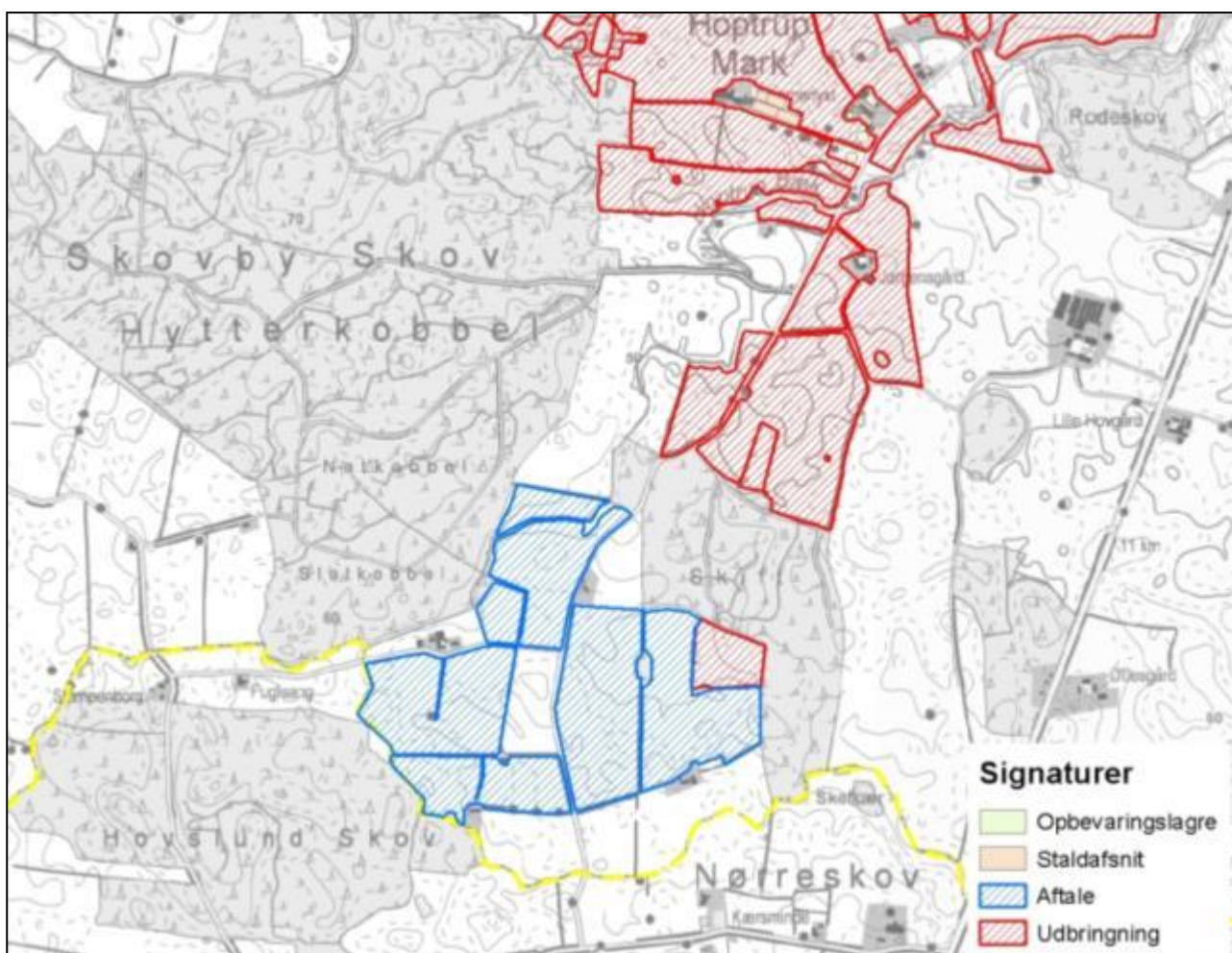


Bilag 10 – Udtalelse fra Aabenraa Kommune

Bemærkninger til § 46 – Hovslundvej 34, 6100 Haderslev

Aabenraa Kommune er af Haderslev Kommune blevet bedt om at vurdere, om der skal stilles vilkår til arealer grænsende op til Aabenraa Kommune, som indgår i udbringningsarealerne for Hovslundvej 34. Hovslundvej 34 har ansøgt Haderslev Kommune om godkendelse til at udvide dyreholdet fra 505 årssøer, 14.500 smågrise (7,2-30kg), 1.000 slagtesvin (30-102kg) og 1.700 polte (30-65kg) svarende til 227,8 DE til 540 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30kg), 5.500 slagtesvin (30-107kg) og 4.000 polte (30-70kg) svarende til 408,1 DE.

Udspretningsarealerne ligger i Haderslev Kommune, men en del af det tilknyttede aftaleareal ligger på kommunegrænsen mellem Aabenraa og Haderslev.



Kort over udspretningsarealerne (forpagtede arealer er røde, aftalearealer er blå).

Anlægget ligger længere fra kommunegrænsen end 1000 m, og anlægsforhold behandles derfor ikke her, bortset fra, at der er foretaget en vurdering ang. kvælstofpåvirkning af Hovslund Skov og Askemose, der ligger ca. 2 km SSV for anlægget.

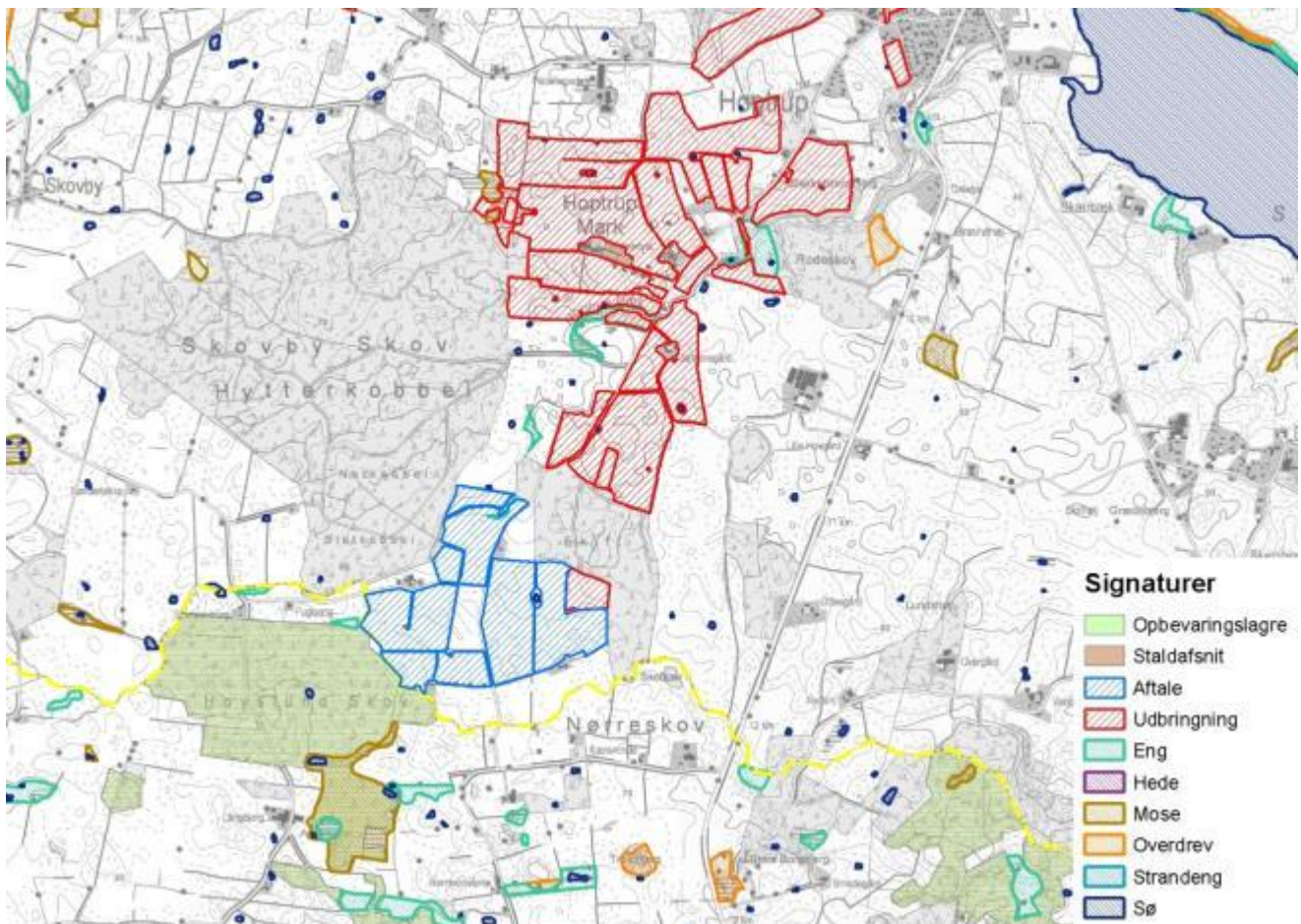
Eftersom arealerne ligger i Haderslev Kommune og kun grænser op til Aabenraa Kommune, er fokus i udtalelsen alene på de naturarealer og tilsvarende udpegninger, der ligger i umiddelbar nærhed af kommunegrænsen. Udpegninger, der falder uden for dette kriterium, medtages ikke her.

Aabenraa Kommune har følgende bemærkninger hertil:

Generelt

De relevante aftalearealer ligger i kuperet terræn, hvoraf flere større områder domineres af skov. Der findes også mange mindre naturarealer, primært vandhuller og enge, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Endelig løber den §3-beskyttede Askemosebæk langs kommunegrænsen på denne strækning (omtales igen nedenfor).

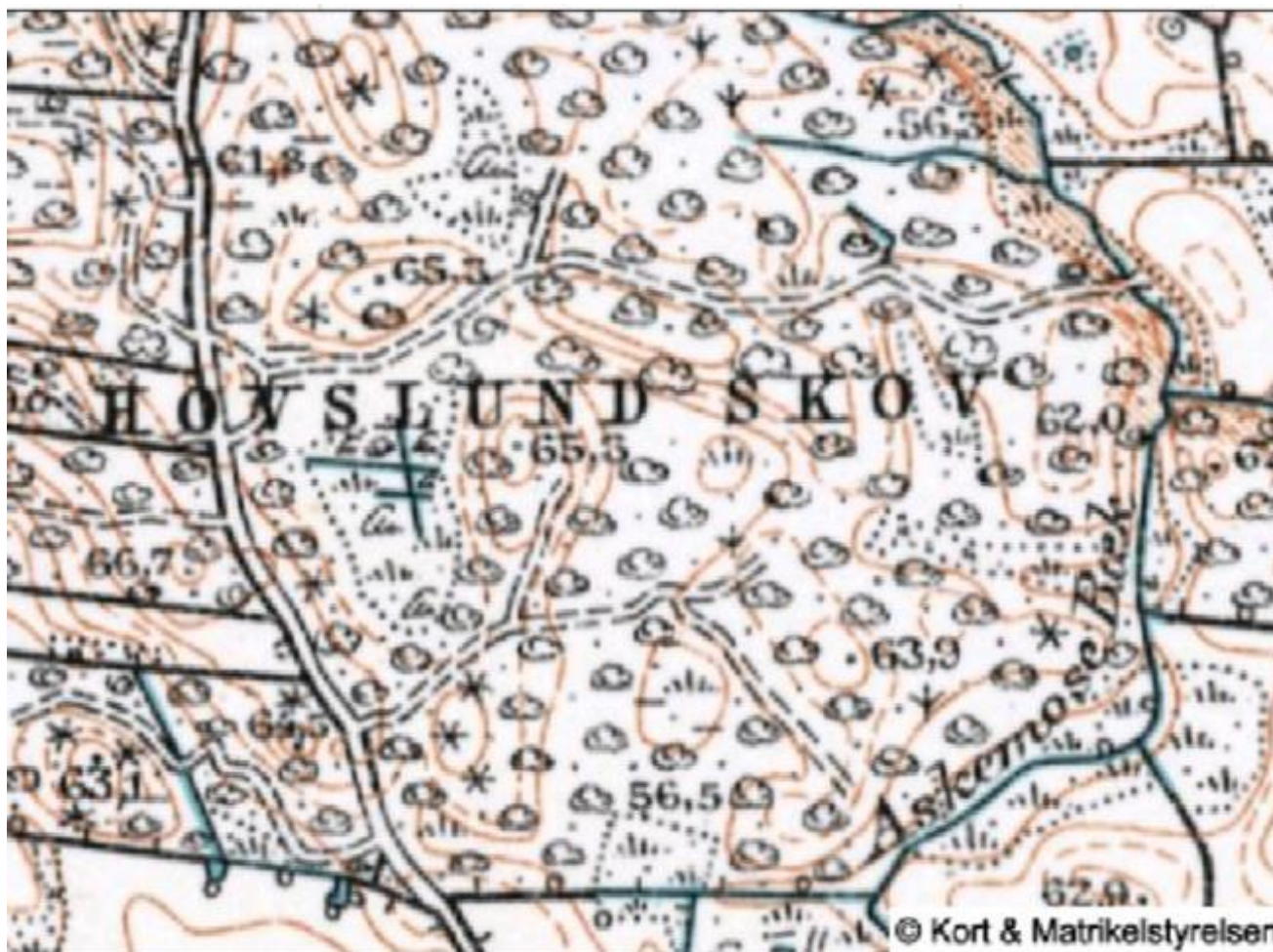
Området er bortset fra skov og andre naturarealer præget af intensiv landbrugsdrift.



Overblik over natur og udspretningsarealer i nærheden af kommunegrænsen.

Natur i forhold til anlægget

Det nærmeste, potentielt følsomme naturområde, der ligger i Aabenraa Kommune, er Hovslund Skov, der begynder ca. 2100 m sydvest for anlægget. Hovslund Skov er en del af et gammelt, større skovområde kaldet Gjenner Nørreskov, der har dækket store dele af det meget kuperede terræn i området, og som i hvert fald kan spores tilbage til 1500-tallet. (jf. <https://tidsskrift.dk/index.php/historiejyskesamling/article/viewFile/13708/26161>). Således findes Hovslund Skov da også på de lave målebordsblade fra 1928-1940, der er de tidligste kort over dette område med præcise angivelser og målestok. I dag er det store gamle skovområde temmelig fragmenteret, men Hovslund Skov og flere andre større skovområder findes stadig. Grundet skovens alder er den potentielt ammoniakfølsom, hvilket i så fald sidestiller den med §7. kat. 3 natur. Eftersom der er foretaget kvælstofdepositionsregninger til flere punkter, der ligger tættere på anlægget og i mere kritiske vindretninger end Hovslund Skov (jf. Haderslev Kommunes beregninger og kortmateriale), og som viser depositioner under 1 kg N/ha/år, vurderer Aabenraa Kommune, at kvælstofdepositionen heller ikke i Hovslund Skov vil overstige 1 kg N/ha/år.



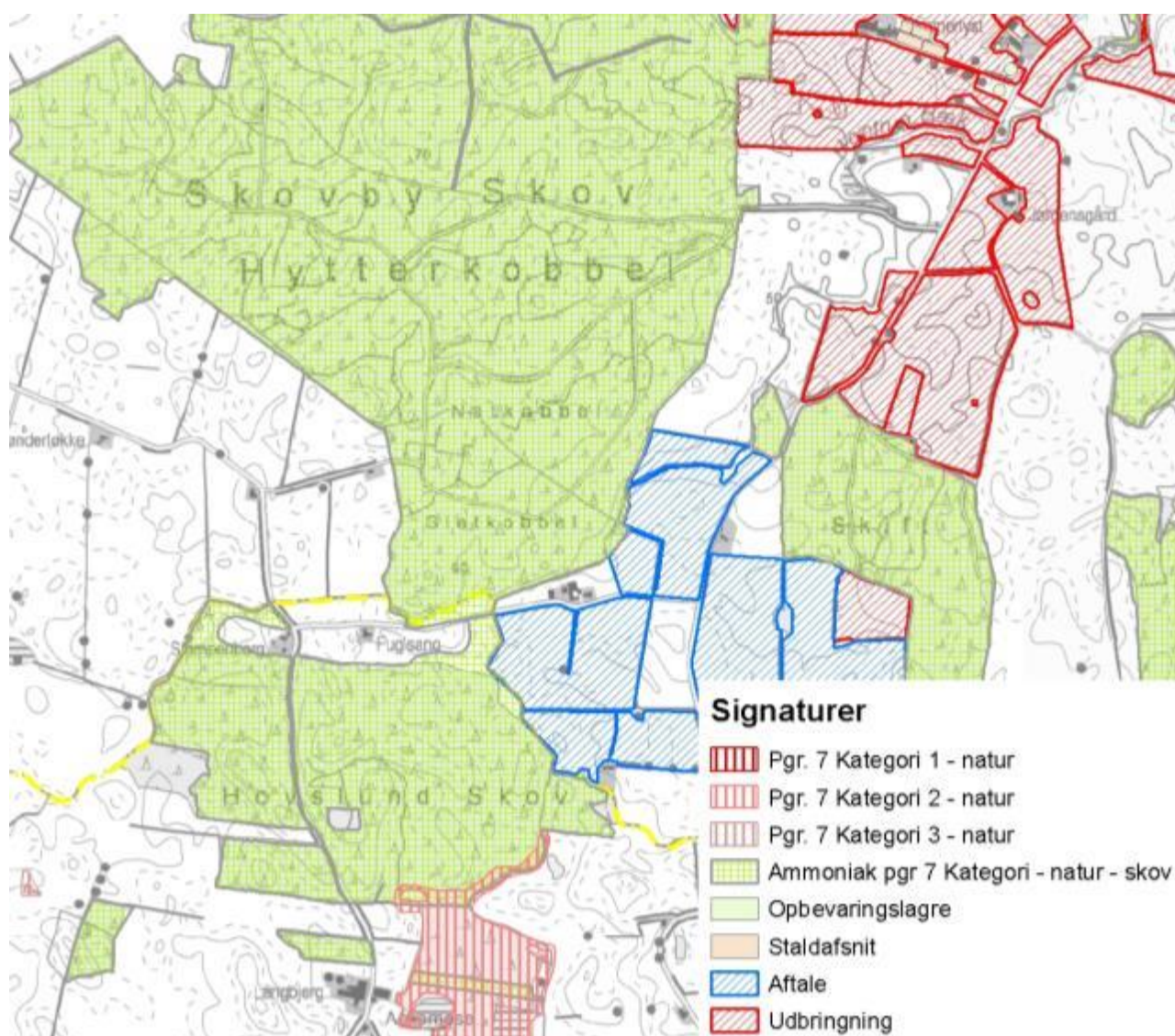
Lave målebordsblade 1928-40.

Aabenraa Kommune har derfor ikke foretaget besigtigelser med det formål at fastslå, hvorvidt skoven reelt er ammoniakfølsom, eftersom kvælstofdepositionen under alle omstændigheder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Umiddelbart syd for Hovslund Skov, ca. fra 2,4 km syd-sydvest for anlægget, ligger Askemose, der er en større mose beskyttet efter Husdyrlovens §7 kat. 2.

Mosen er ammoniakfølsom, men eftersom mosen ligger endnu længere fra anlægget end Hovslund Skov, vurderer Aabenraa Kommune, at kvælstofdepositionen heller ikke til dette område vil overstige 1 kg N/ha/år, som er den øvre grænse for den tilladte deposition.

På baggrund af ovenstående vurderer Aabenraa Kommune, at hverken Hovslund Skov eller Askemose vil blive påvirket af projektet på Hovslundvej 34, og der stilles derfor ingen vilkår i denne sammenhæng.



Overblik over ammoniakfølsom og potentielt ammoniakfølsom natur.

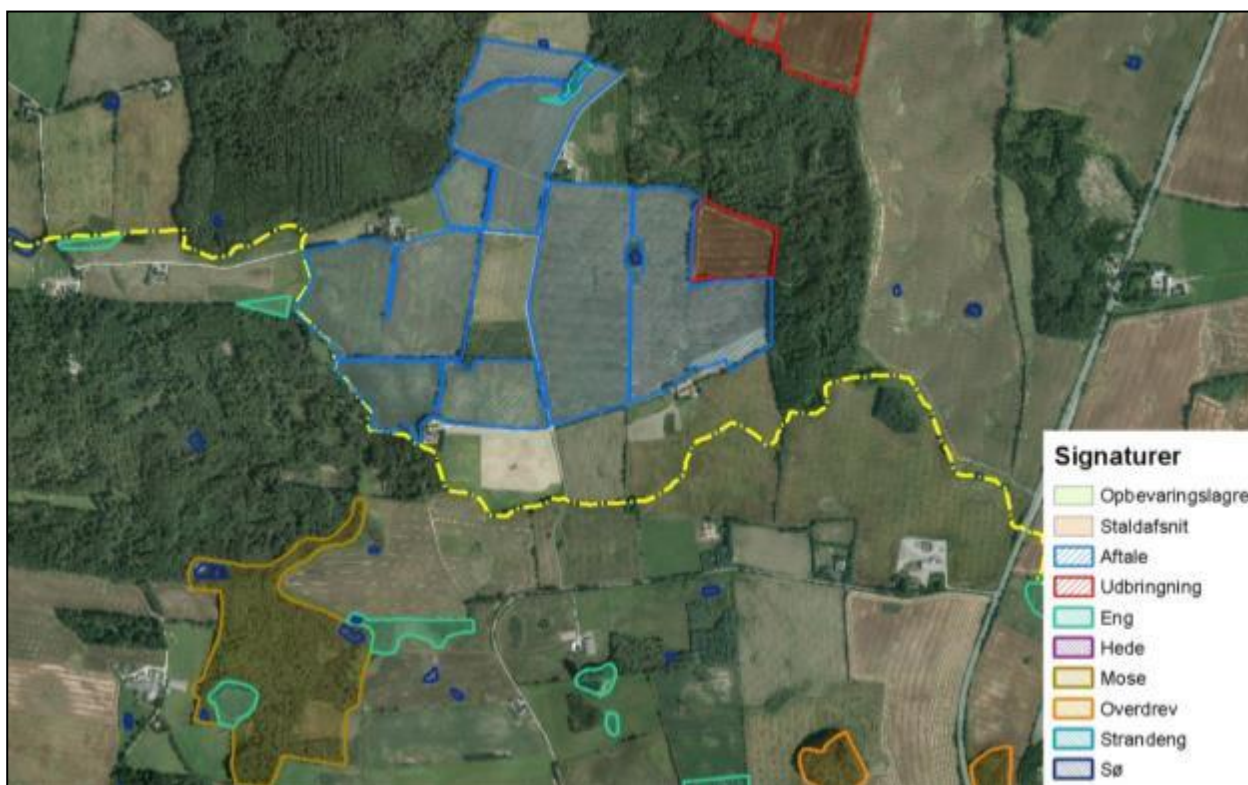
Natur i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne

De strækninger af kommunegrænsen, der støder op til aftalearealerne, er undersøgt for udpegninger af områder beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3 og Husdyrlovens §7, jf. nedenstående kort.

Som det fremgår af nedenstående kort, findes der en beskyttet eng ca. 15 m vest for bedriftens aftalearealer, der ligger på grænsen mellem Haderslev og Aabenraa Kommune. Endvidere udgøres kommunegrænsen på en del af strækningen af vandløbet Askemosebæk. Det nærmeste areal beskyttet efter Husdyrbrugslovens §7, er den tidligere omtalte Askemose, som ligger ca. 175 m syd for det nærmeste aftaleareal.

Bortset fra Askemosebæk, der har 10 m randzoner, er der ingen af de nævnte naturelementer, der er i direkte kontakt med udspretningsarealet. Der er således heller ikke risiko for næringspåvirkning i form af afstrømning eller tilsvarende til naturarealerne. I den forbindelse vurderes det, at selvom arealerne har en mindre hældning mod Askemosebæk, er de 10 m randzone tilstrækkeligt til at forhindre brinkerrosion og afstrømning af næringsstoffer.

Aabenraa Kommune stiller derfor ingen vilkår i denne forbindelse.

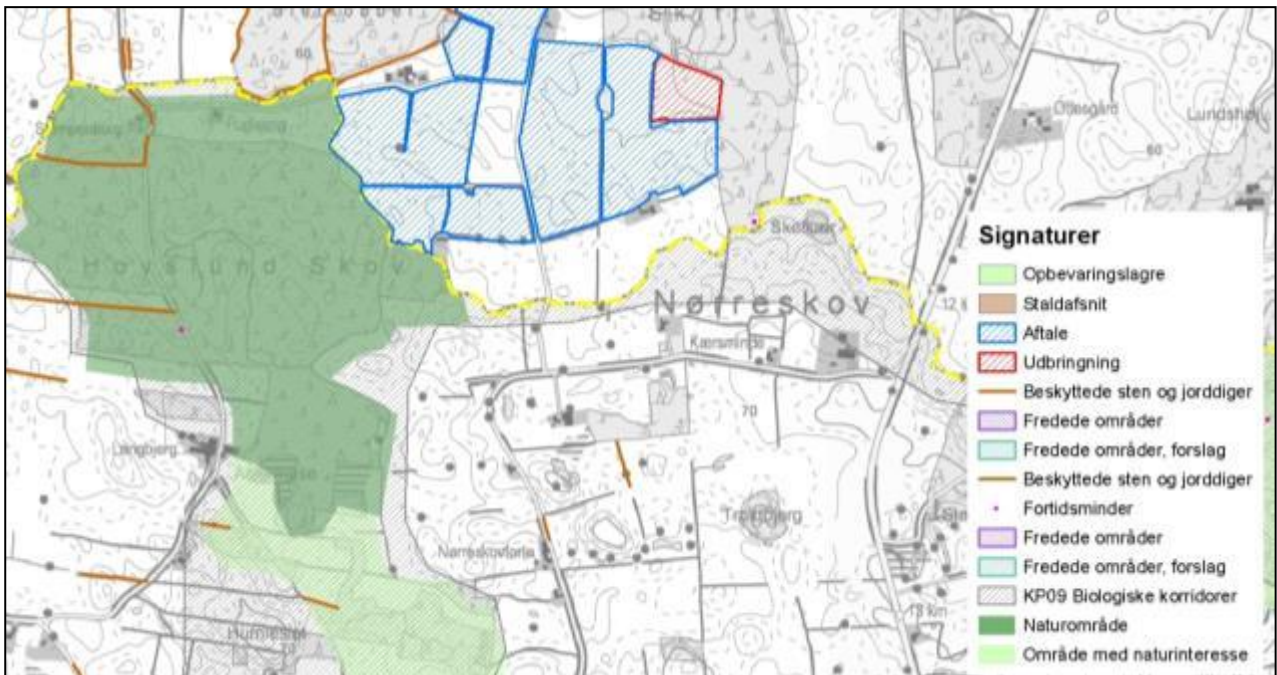


Kort over beskyttet natur (§7 og §3) i umiddelbar nærhed af aftalearealerne.

Fredninger og øvrige beskyttelser

Hovslund Skov er stadig del af en større biologisk korridor, og er udpeget som et område med biologisk mangfoldighed – Naturområde, men disse forhold har ingen betydning for anvendelsen af arealerne.

Der er ingen fortidsminder, beskyttede diger eller øvrige fredninger eller beskyttelser grænsende op til eller i umiddelbar nærhed af udspretningsarealerne.



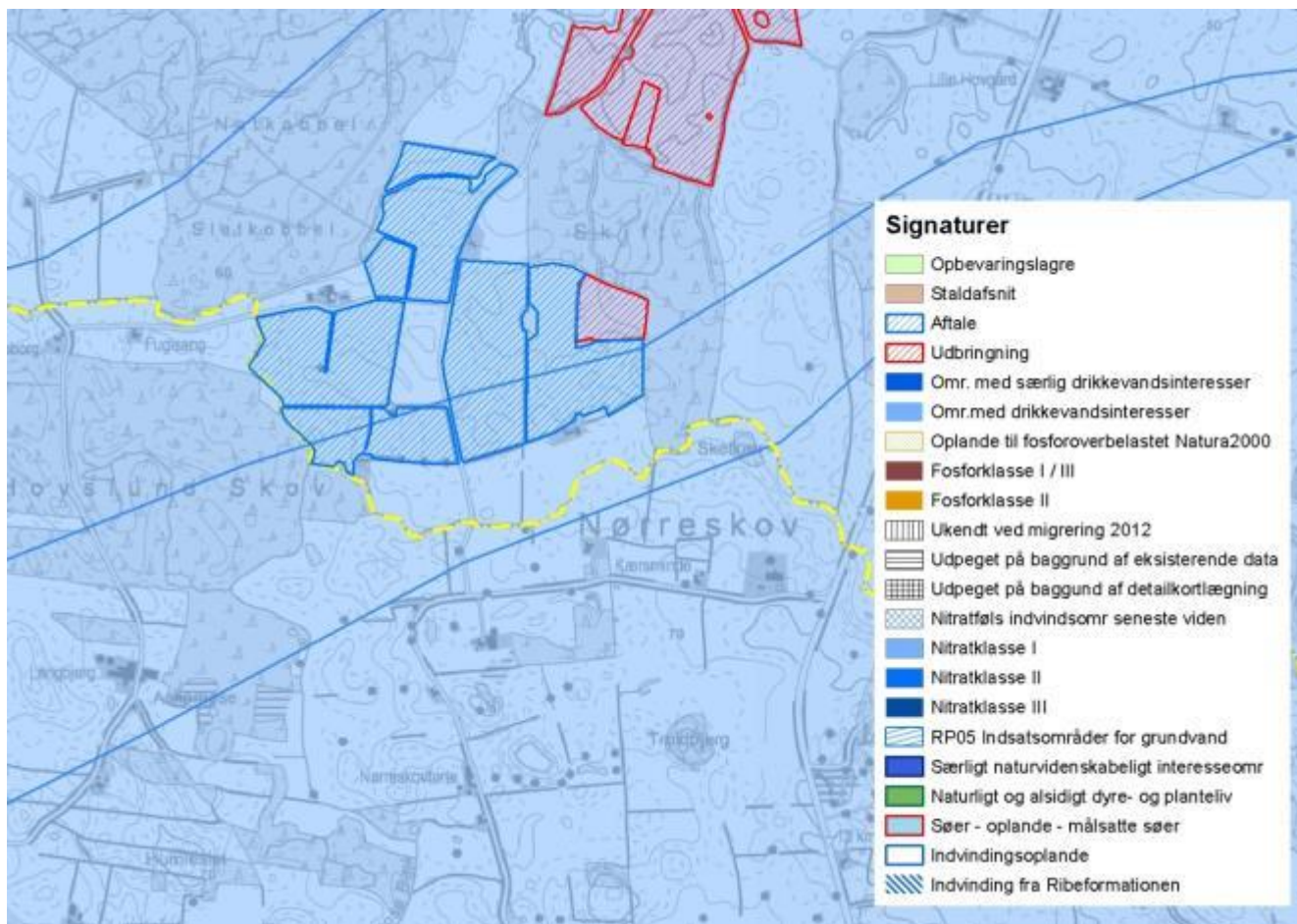
Kort over fredninger og øvrige beskyttelser.

Aabenraa Kommune stiller derfor ingen vilkår i denne forbindelse.

Kvælstof, fosfor og drikkevand

Der er ingen områder med nitrat- eller fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsoplande, indsatsområder mht. nitrat eller områder med særlige drikkevandsinteresser grænsende op til eller i umiddelbar nærhed af udspretningsarealerne, og arealerne ligger ikke i opland til målsatte søer beliggende i Aabenraa Kommune. Den sydligste del af udspretningsarealet ligger inden for indvindingsoplandet til Djernæs Vandværk, men eftersom arealanvendelsen ikke ændres, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte projekt ikke får betydning for dette.

Der stilles derfor ingen vilkår i denne sammenhæng.



Kort over N-, P- og drikkevandsforhold.

Aabenraa Kommune har ingen yderligere bemærkninger og stiller ingen vilkår til §12-godkendelsen på Hovslundvej 34, 6100 Haderslev.

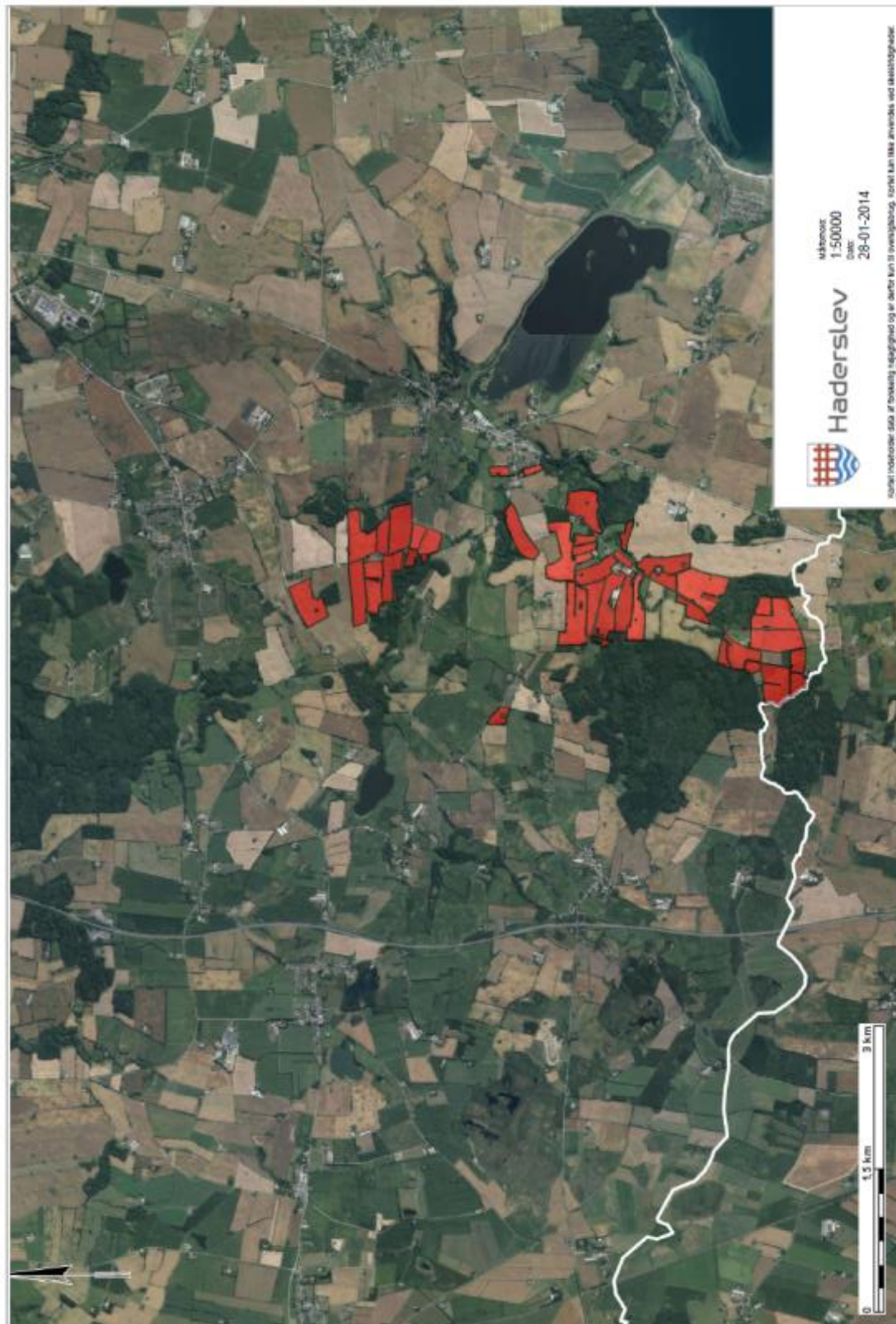
Venlig hilsen

Marie-Luise Meyhoff

Sagsbehandler

Bilag 11 – Udbringningsarealer

(Ejede, forpagtede og gylleaftaler arealer i Haderslev Kommune)



Udbringningsarealer (gylleaftaler arealer i Tønder Kommune)



Bilag 12 - Græsningsarealer

Der er ikke græsningsarealer tilknyttet til husdyrbruget.



Bilag 13 – Udtalelse fra Tønder Kommune



TØNDER KOMMUNE

Til Haderslev Kommune
Att.: Anne-Lene Jørgensen
e-mail: aljo@haderslev.dk

Team Landbrug

Direkte tlf.: 74929281
Mail: EF@toender.dk
Sags id.:
09.17.00-P19-104-13

24-01-2014

§ 21 høringssvar - Hovslundvej 34, 6100 Haderslev

Haderslev Kommune har den 19. december 2013 i medfør af § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bedt Tønder Kommune om at vurdere, om der skal stilles vilkår til et gylleaftaleareal på i alt 37,9 ha, der er beliggende syd for Bedsted i Tønder Kommune, og som indgår i en ansøgning af miljøgodkendelse af et husdyrbrug med svineproduktion på Hovslundvej 34, 6100 Haderslev.

Revideret ansøgningsmateriale er modtaget den 24. januar 2014.

Beliggenheden af de 37,9 ha aftalearealer i Tønder Kommune er vist på vedlagte bilag 1. Det er i ansøgningen planlagt, at der årligt skal afsættes i alt 35,12 DE i svinegylle med et indhold af i alt 3.246 kg N og 811kg P til udbringning på de 37,9 ha aftalearealer i Tønder Kommune.

Vi har følgende bemærkninger:

1. Fredninger:

En mindre del af gylleaftalearealet er omfattet af en kirkefredning med henblik på at sikre udsigten til og fra Bedsted Kirke. Fredningen er ikke i strid med anvendelse af arealet til udbringning af husdyrgødning.

2. § 3 natur og internationale naturbeskyttelsesområder:

Gylleaftalearealerne ligger hverken inden for områder, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, eller i internationale naturbeskyttelsesområder. Gylleaftalearealerne grænser ikke op til terrestrisk natur, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Gylleaftalearealerne grænser ikke op til søer og vandløb, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Nærmeste § 3 beskyttede områder er en eng (ca. 180 m) og et vandløb (ca. 153 m). Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (habitatområdet Kongens Mose og Draved Skov) ligger over 7 km fra gylleaftalearealerne.

3. Nitratfølsomme indvindingsområder, nitratklasser og fosforklasser:

Ingen af gylleaftalearealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder eller i område med vedtaget indsatsplan mod nitrat. Ingen af gylleaftalearealerne ligger i nitratklasse 1, 2 eller 3 eller i fosforklasse 1, 2 eller 3.



24-01-2014

§ 21 høringssvar - Hovslundvej 34, 6100 Haderslev

Haderslev Kommune har den 19. december 2013 i medfør af § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bedt Tønder Kommune om at vurdere, om der skal stilles vilkår til et gylleaftaleareal på i alt 37,9 ha, der er beliggende syd for Bedsted i Tønder Kommune, og som indgår i en ansøgning af miljøgodkendelse af et husdyrbrug med svineproduktion på Hovslundvej 34, 6100 Haderslev.

Revideret ansøgningsmateriale er modtaget den 24. januar 2014.

Beliggenheden af de 37,9 ha aftalearealer i Tønder Kommune er vist på vedlagte bilag 1. Det er i ansøgningen planlagt, at der årligt skal afsættes i alt 35,12 DE i svinegylle med et indhold af i alt 3.246 kg N og 811kg P til udbringning på de 37,9 ha aftalearealer i Tønder Kommune.

Vi har følgende bemærkninger:

1. Fredninger:

En mindre del af gylleaftalearealet er omfattet af en kirkefredning med henblik på at sikre udsigten til og fra Bedsted Kirke. Fredningen er ikke i strid med anvendelse af arealet til udbringning af husdyrgødning.

2. § 3 natur og internationale naturbeskyttelsesområder:

Gylleaftalearealerne ligger hverken inden for områder, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, eller i internationale naturbeskyttelsesområder. Gylleaftalearealerne grænser ikke op til terrestrisk natur, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Gylleaftalearealerne grænser ikke op til søer og vandløb, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Nærmeste § 3 beskyttede områder er en eng (ca. 180 m) og et vandløb (ca. 153 m). Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (habitatområdet Kongens Mose og Draved Skov) ligger over 7 km fra gylleaftalearealerne.

3. Nitratfølsomme indvindingsområder, nitratklasser og fosforklasser:

Ingen af gylleaftalearealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder eller i område med vedtaget indsatsplan mod nitrat. Ingen af gylleaftalearealerne ligger i nitratklasse 1, 2 eller 3 eller i fosforklasse 1, 2 eller 3.

TØNDER KOMMUNE • Kongevej 57 • 6270 Tønder • Tlf. 74 92 92 92 • Mail: toender@toender.dk • www.toender.dk
Åbningstider: Mandag-tirsdag kl. 10-15 • Torsdag kl. 10-17 • Fredag kl. 10-13
Onsdag LUKKET, dog åbent i Jobcenter Tønder kl. 10-15
Telefontider: Mandag-onsdag kl. 9-15 • Torsdag kl. 9-17 • Fredag kl. 9-13



4. Lavbundsarealer:

En mindre del af gylleaftalearealet ligger på lavbund i okkerklasse II (middel risiko for okkerudledning). Gylleaftalearealerne ligger på fladt terræn, og ingen af dem grænser op til vandløb med en terrænhældning på over 6 grader mod vandløbet.

5. Bilag IV arter:

Gylleaftalearealerne ligger inden for eller i nærheden af det naturlige udbredelsesområde for følgende bilag IV arter: Snæbel, Odder, Birkemus, Flagermus, Spidssnudet frø, Løgfrø, Markfirben og Stor Vandsalamander. Potentielt vil der i projektområdet desuden kunne forekomme fredede arter som Grøn frø, Lille vandsalamander, Butsnudet frø og Skrubtudse. Det vurderes, at projektet ikke vil kunne påvirke arterne, da arealerne i forvejen anvendes til landbrugsdrift med tilførsel af husdyrgødning, og da projektet ikke omfatter fældning af træer.

6. Opland til Lister Dyb i Vadehavet:

Gylleaftalearealerne i Tønder Kommune ligger i oplandet til Lister Dyb i Vadehavet. Vadehavet er et internationalt naturbeskyttelsesområde. Der har i oplandet til Lister Dyb været et stigende husdyrhold siden 2007. Haderslev Kommune opfordres derfor til at foretage en vurdering af, om udbringning af gylle på arealerne vil kunne skade Vadehavets udpegningsgrundlag. Der henvises i den forbindelse til Miljøministeriets web-baserede vejledning og til godkendelsesbekendtgørelsen. Hvis det vurderes, at der ikke vil ske skade på Vadehavet i værst tænkelig situation (fuldt harmonitryk, referencesædskefte, ingen ekstra efterafgrøder m.v.), vil det ikke være nødvendigt, at Tønder Kommune skal godkende gylleaftalearealerne efter husdyrlovens § 16.

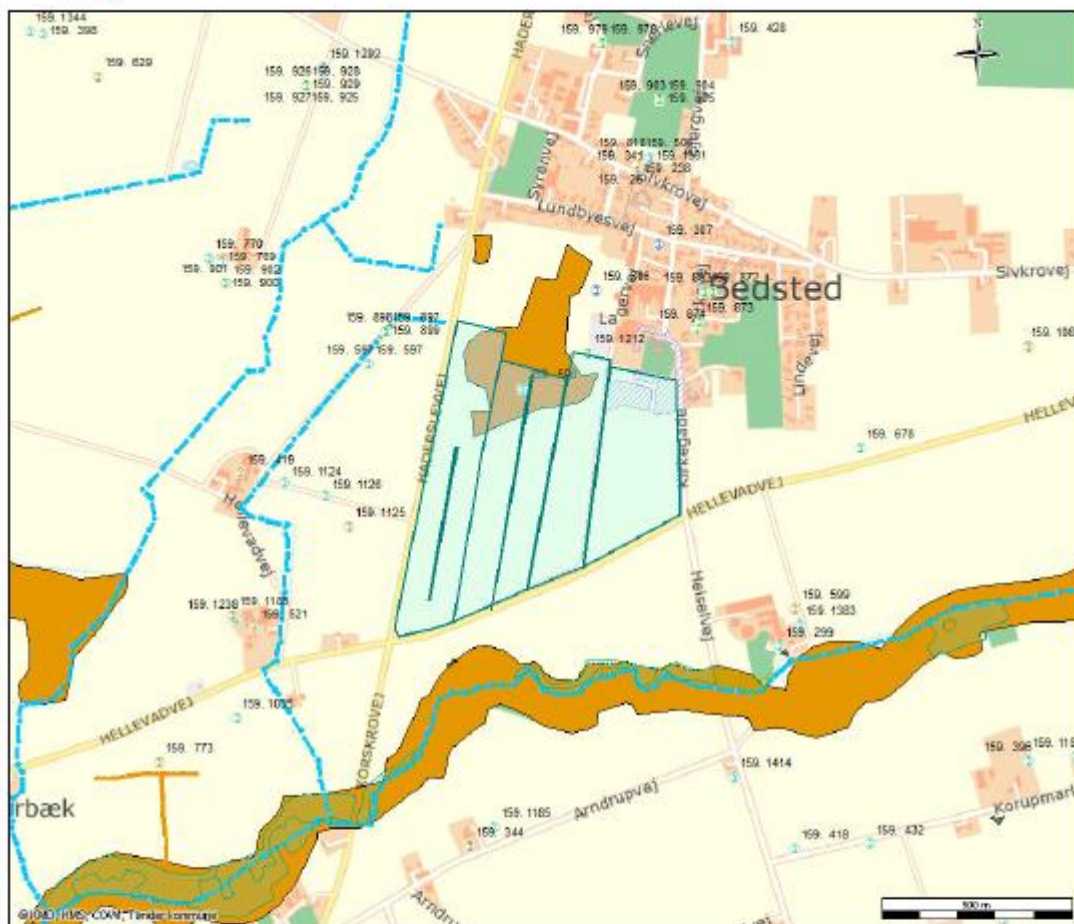
Konklusion: Vi har ingen bemærkninger til den planlagte afsætning af svinegylle på aftalearealerne i Tønder Kommune for så vidt angår punkt 1 – 5. Der opfordres til, at Haderslev Kommune foretager en vurdering af, om udbringningen af gylle på arealerne vil kunne skade det internationale naturbeskyttelsesområde Vadehavet. Hvis det vurderes at være tilfældet, skal gylleaftalearealerne have en separat godkendelse efter husdyrlovens § 16.

Venlig hilsen

Eva Folke
Miljømedarbejder

Vedlagt: Bilag 1 med kort over gylleaftalearealerne.

Bilag 1



Aftalearealerne i Tønder Kommune.
På figuren er vist nogle udpegninger, der er omtalt i teksten.



Signaturforklaring

GEUS Anlæg

- GEUS Boringer

FORMANV



Beskyttede naturtyper

- BES_NATURTYPER

Natyp_navn



Beskyttede sten- og jorddiger

-

Beskyttede vandløb

-

EF-fuglebeskyttelsesområder

-

EF-Habitatområder

-

Fosforklasser

- FOSFORKLASSER

Natyp_navn



Fredede områder

-

Nitrattæt somme indvindingsområder - Geneste

-

Nitratklasser

- NITRATKLASSER

Natyp_navn



Ramsar områder

-

Terrænhældninger

-

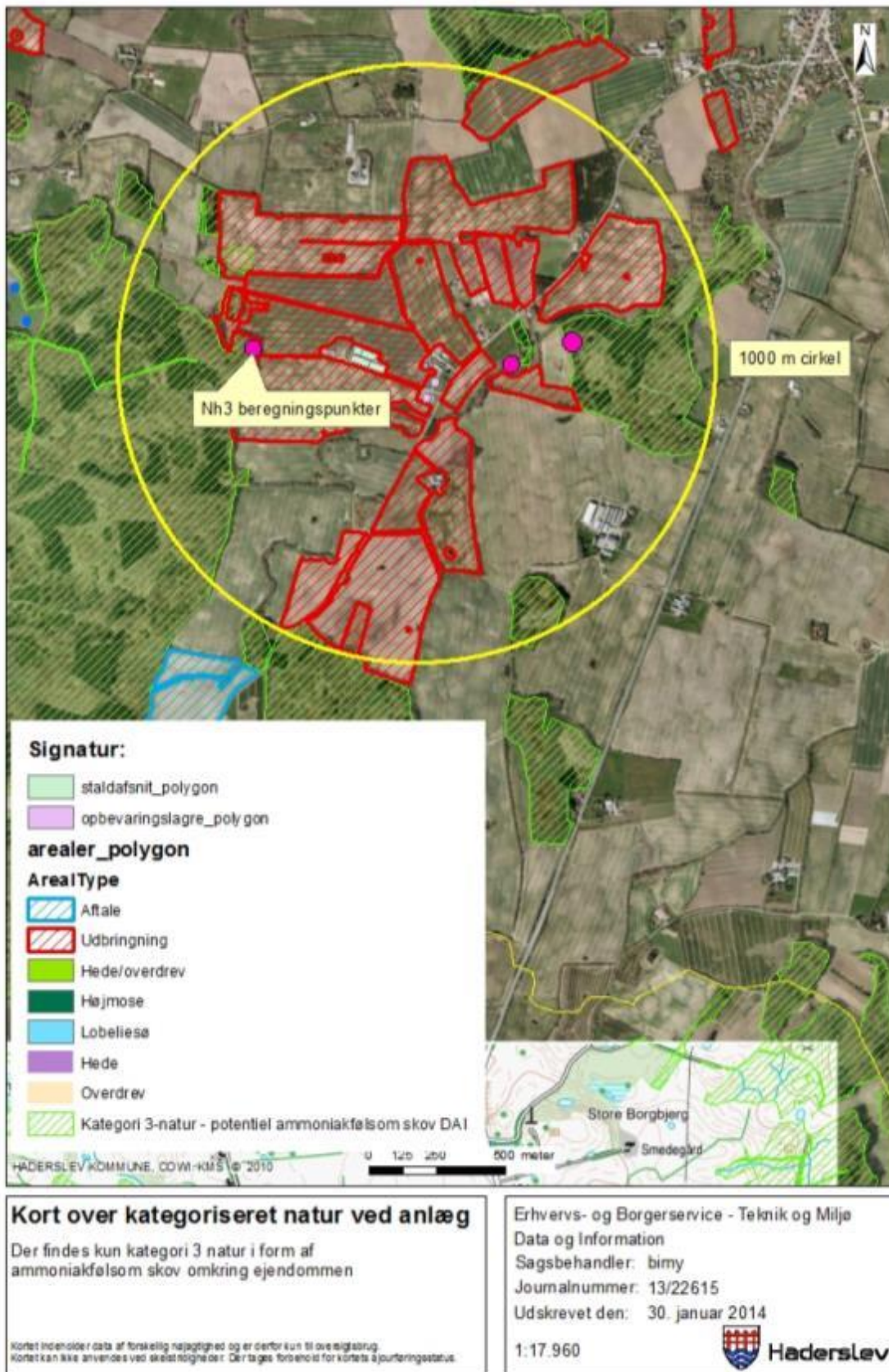
Lavbundsarealer

- Lavbundsarealer

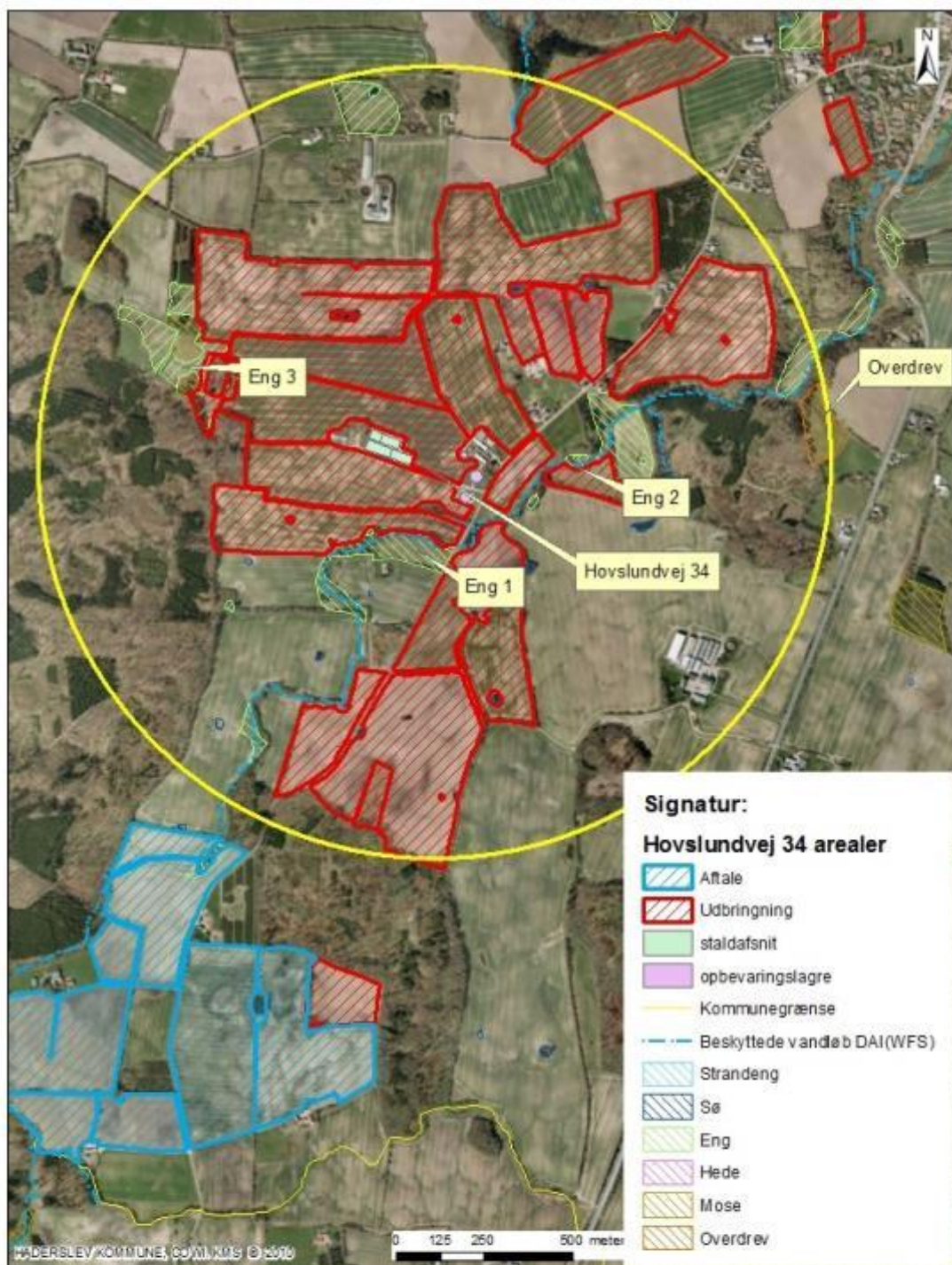


24/1-2014 - 13:47:56

Bilag 14 – Kort over kategoriseret natur ved anlæg



Bilag 15 – Kort over § 3 natur ved anlæg



Kort over § 3 områder ved anlæg

Der findes vandhuller, tre enge og et overdrev omkring ejendommen i en afstand af 1000 m

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved skelstodtigning. Der tages forbehold for kortets ajourføringstatus.

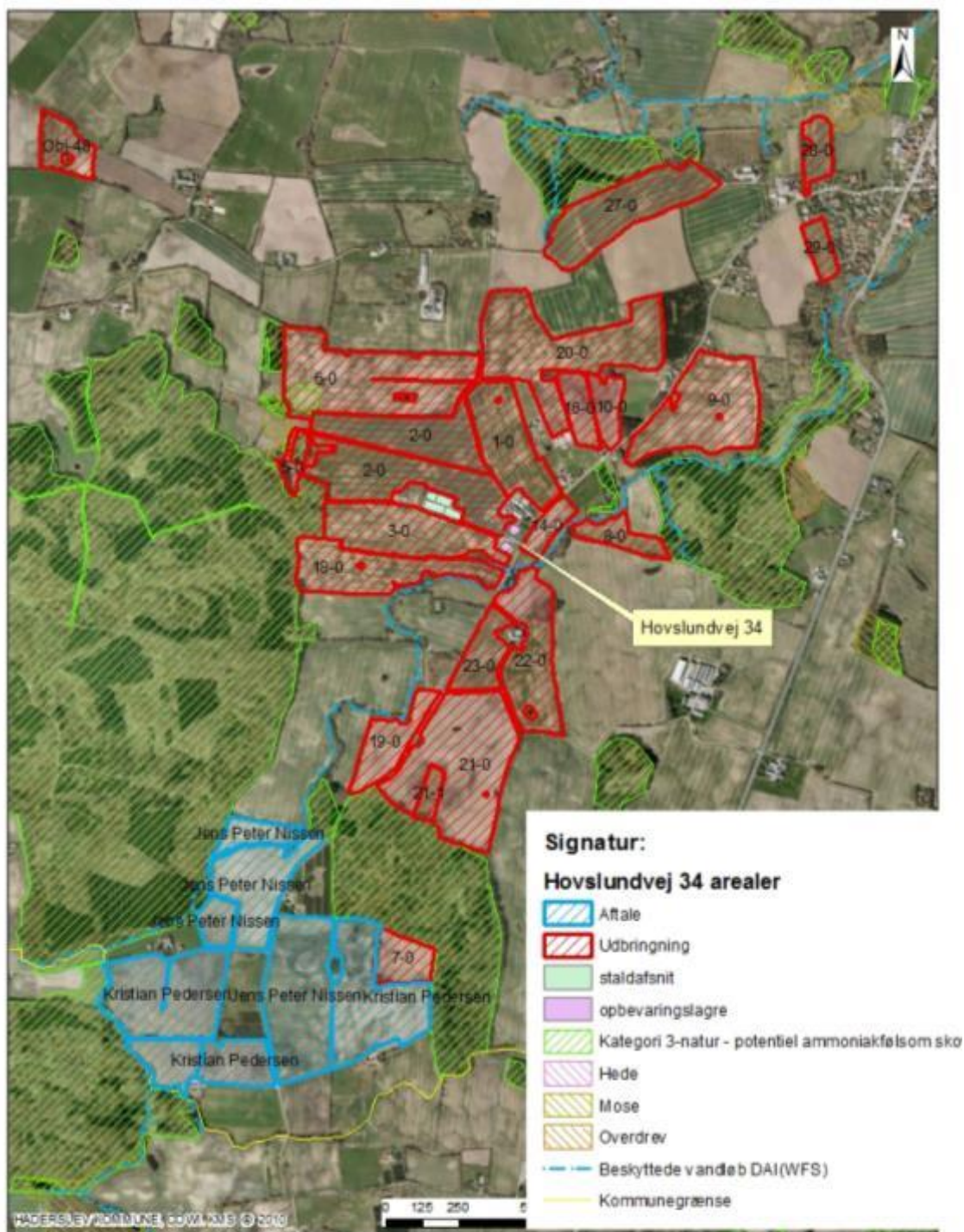
Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Data og Information
Sagsbehandler: bimy
Journalnummer: 13/22615
Udskrevet den: 30. januar 2014

1:14.833



Haderslev

Bilag 16 – Kort over kategoriseret natur ved arealer



Kort over kategori 3 natur ved arealer

Der findes ammoniakfølsomme skove op til arealerne

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved skelletrængsel. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø

Data og Information

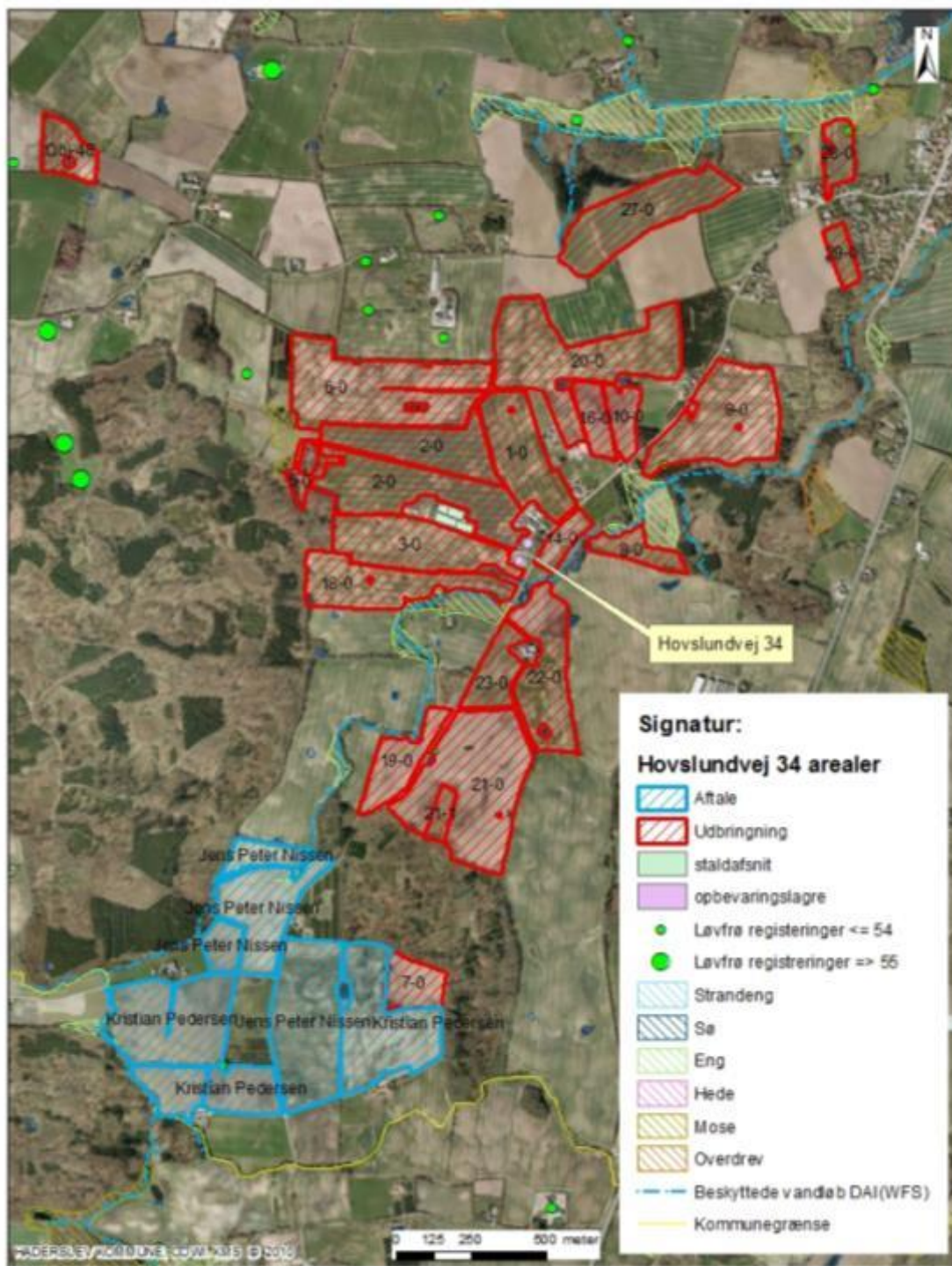
Sagsbehandler: bimj

Journalnummer: 13/22615

Udskrevet den: 30. januar 2014

1:17.495

Bilag 17 – Kort over § 3 natur ved arealer



Kort over § 3 natur ved arealer

Der findes vandhuller, enge og moser samt et beskyttet vandløb.

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved skæbetsnøgler. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Data og Information

Sagsbehandler: bimy

Journalnummer: 13/22615

Udskrevet den: 30. januar 2014

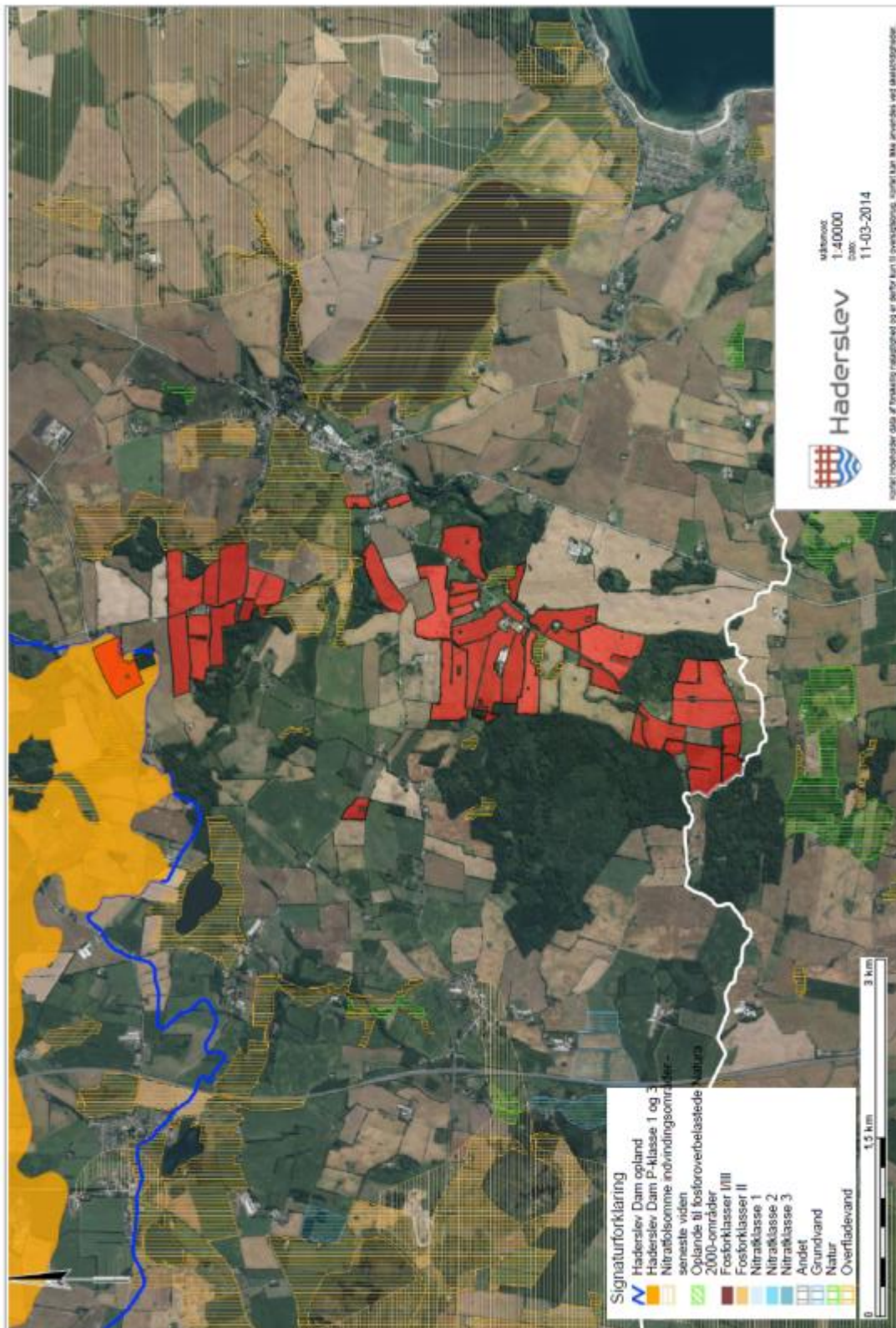
1:17.495



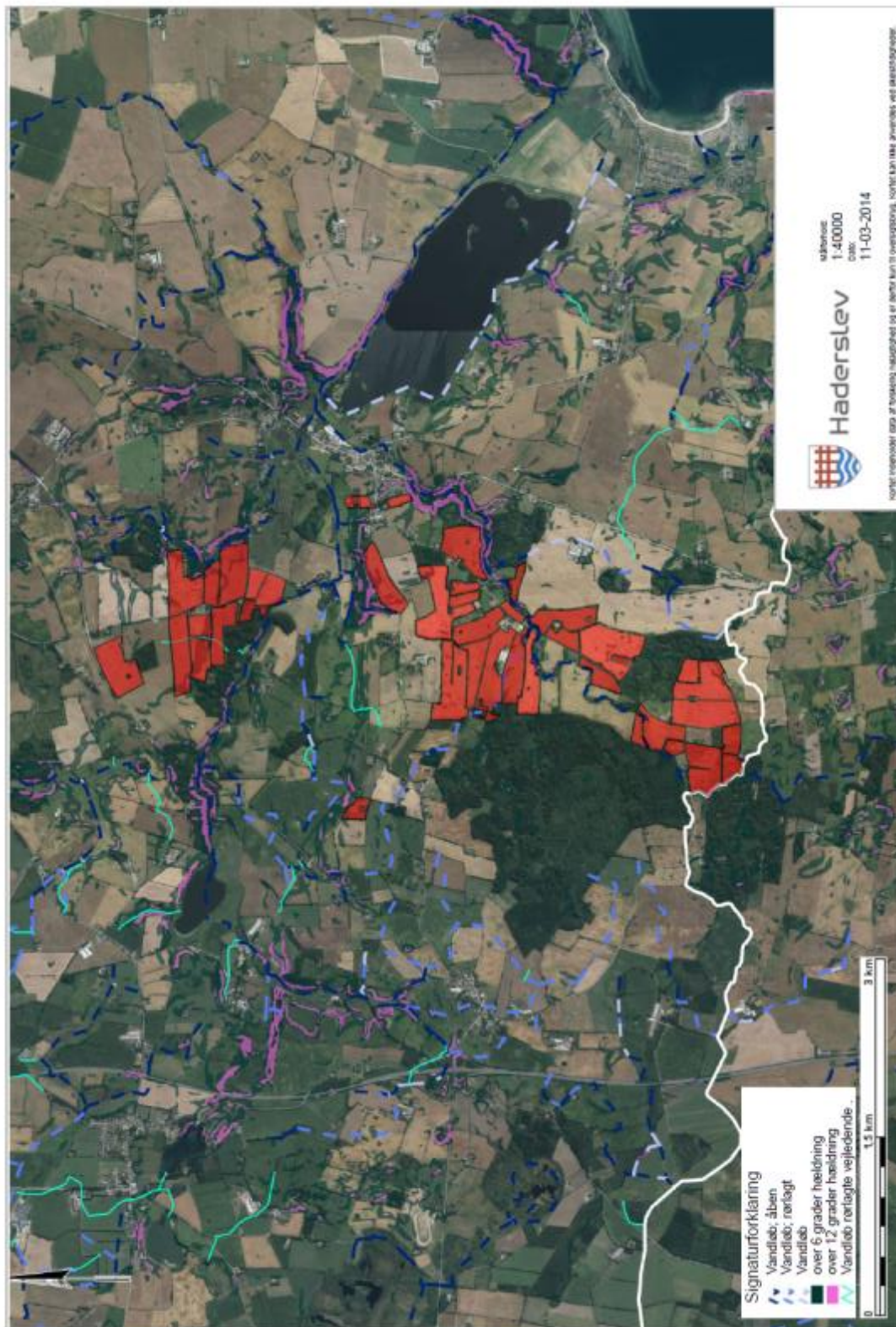
Haderslev



Bilag 18 – Kort over næringsstoffølsomme områder/arealer

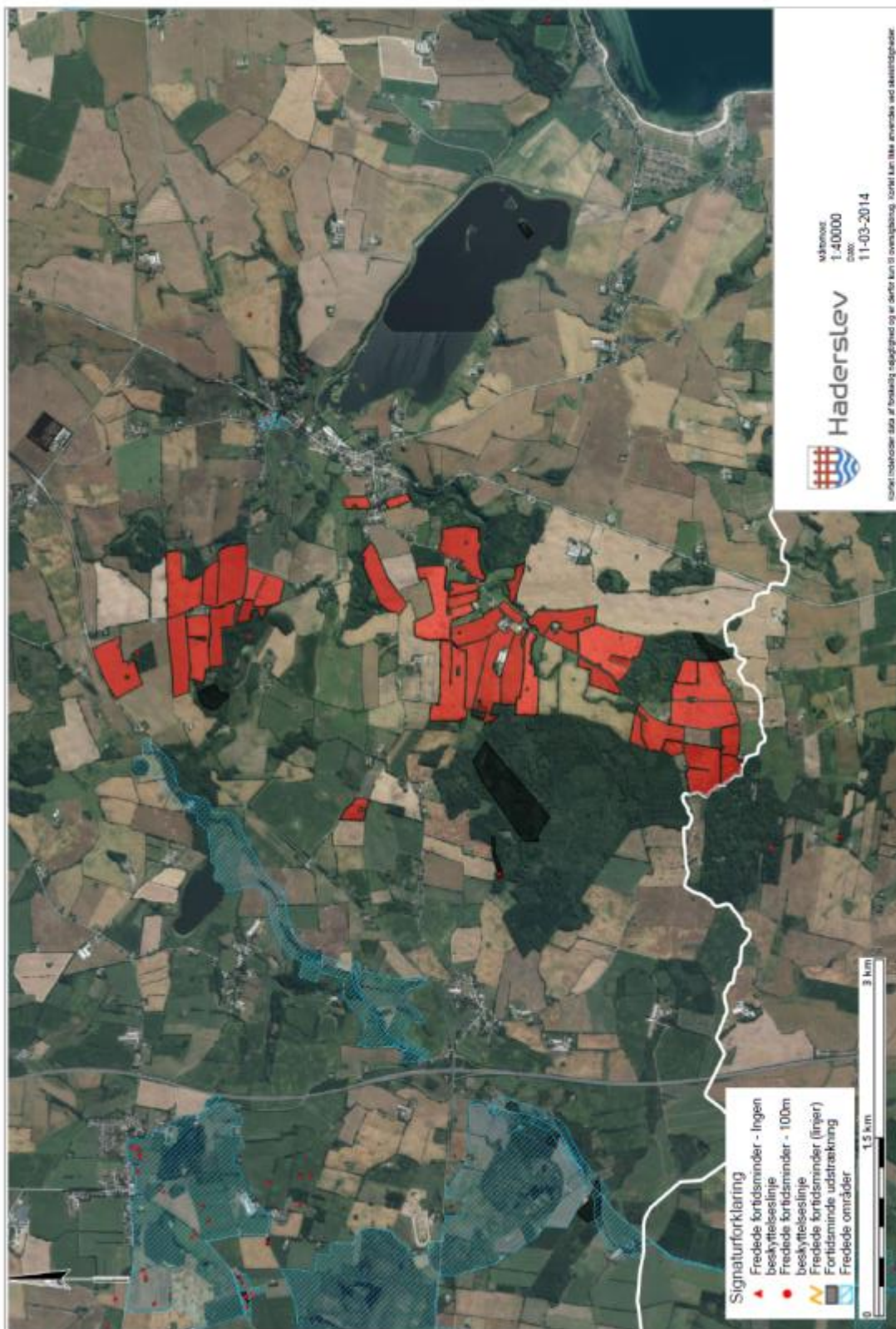


Bilag 19 – Kort over vandløb og skrånende arealer





Bilag 20 – Kort over fortidsminder, sten og jorddiger



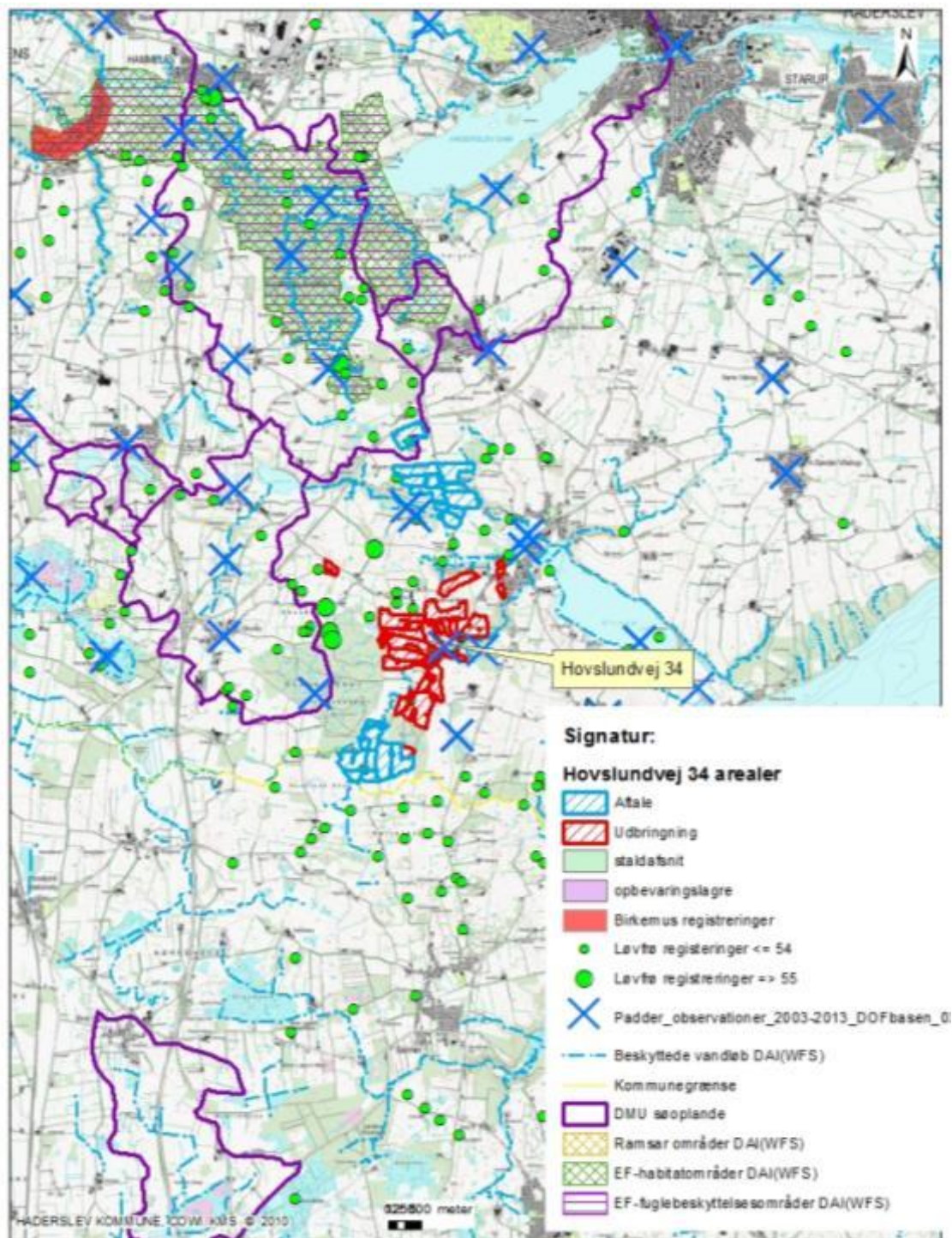
Bilag 21 – Kort over søoplande

Udbringningsarealerne ligger ikke i opland til fosforbelastede søer. Kun det nordligste aftaleareal ligger i søopland og her godkendes arealerne særskilt i en § 16 godkendelse. Søoplande er vist på bilag 23.

Bilag 22 – Udtalelse vedr. søoplande

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ikke i opland til fosforbelastede søer.

Bilag 23 – Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster



Kort over Natura 2000 områder, søplande og bilag IV registreringer

Pamhule Skov og Stevning Dam ligger 3,9 km nord for Hovslundvej 34

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering. Kortet kan ikke anvendes ved skelstørrelser. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø

Data og Information

Sagsbehandler: bimj

Journalnummer: 13/22615

Udskrevet den: 30. januar 2014

1:77.153



Haderslev

Bilag 24 – (Beskrivelse af Natura 2000 område)

Der ligger ingen udbringningsarealer i nærheden af Natura 2000 områder og det nærmeste Natura 2000 område er Pamhule Skov og Stevning Dam som ligger 3,9 km nordvest for staldanlægget. Med den afstand vurderes naturområdet ikke at kunne påvirkes af ammoniak fra Hovslundvej 34. Derfor er det ikke relevant at beskrive nogen områder her.

Bilag 25 – Potentielle bilag IV arter

Bilag IV-arterne omfatter følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og Markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten Snæbel, (v) insekter med arter af biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten Tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul stenbræk og Krybende Sumpskærm.

Herunder følger en gennemgang af de Bilag IV-arter, som kan have yngle- og rasteområde i Haderslev Kommune, eller som kan påvirkes af projekter heri, samt en overordnet vurdering af hvilke projekter der påvirker disse arter.

Flagermus

Frynseflagermus (*Myotis nattereri*) er fundet i alle landsdele, men arten er ret sjælden. Den yngler i huse og hule træer og er ofte knyttet til løvtræsbevoksninger, hvor den søger føde langs hegn og skovkanter. Rasteområder er kældre, kassematter og kalkgruber.

Vandflagermus (*Myotis daubentonii*) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og vandhuller, og hviler og overvintrer i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeløfter, og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gårde, haver, parker, alléer og små løvskove.

Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter.

Brun flagermus (*Nyctalus noctul*) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler og raster kun i gamle løvtræer. Den jager over åbent agerland, søer og over skov.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) findes på spredte lokaliteter rundt om i landet, og er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Artens yngleområde er menneskelig bebyggelse, og dens ses ofte jage i lyset af store gadelamper som tiltrækker insekter. Rasteområder er ligeledes bygninger.

Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Dens yngleområder er huse og hule træer. Arten er stærkt tilknyttet ældre løvtræer, hvor den jager i de åbne rum under kronerne. Rasteområder er formentlig de samme som yngleområderne.

Pipistrellflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) findes især i løvskovsrige egne, og er derfor særlig udbredt i Østjylland og Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov. Den er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune.

Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Arten er registreret mellem Spangså og Revsø skov samt ved Hammelev og Østerskov. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger, overdrevsskrænter og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusen må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter.

I birkemusens udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Odder (*Lutra lutra*)

Findes i alle større vandløbssystemer helt ned til den dansk-tyske grænse. Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder. Om dagen opholder den sig i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet, der kan give ly. Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odder er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året

Projekter som indebærer opsplitning af bestande og levesteder eller som ødelægger eller forringer yngle- og rasteområder kan påvirke odderens yngle- og rasteområder.

Markfirben (*Lacerta agilis*)

Arten findes udbredt i stort set hele landet. Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, som er kendetegnet ved, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser.. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skrånninger. Markfirben bruger bl.a sten- og jorddiger samt levende hegn som spredningskorridorer

Projekter som påvirker jord- og stendiger samt levende hegn kan påvirke artens levesteder. Ligeledes vil projekter der indebærer ændret arealanvendelse af egnede yngle- og rasteområder kunne påvirke arten.

Padder

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er udbredt i hele landet undtagen Bornholm, men er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Dens foretrukne yngleområder er vandhuller, som indgår i sammenhængende naturområder, men arten er i stand til at yngle i næsten alle former for vådområder. Rasteområder er oftest på landjorden, og arten er afhængig af gode terrestriske, gerne fugtige levesteder nær ynglestedet.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*) forekommer i hele landet undtagen Fyn og Bornholm. Arten er truet og i tilbagegang. Dens foretrukne yngleområder er lysåbne vegetationsrige rene vandhuller og vådområder. Rasteområder er ofte bar jord eller sand, samt områder med lav vegetation, hvor arten har mulighed for at grave sig ned. Artens mobilitet er ringe, og den er derfor afhængig af et velfungerende netværk af vandhuller.

Løvfrø (*Hyla arborea*) er udbredt i den sydøstlige del af landet samt i området omkring Århus og Vejle. Arten er kortlagt i den "gamle" Haderslev Kommune og fundet på en lang række lokaliteter, Løvfrø yngler i lavvandede lysåbne vandhuller, hvoriblandt tidvise våde lavninger på afgræssede arealer er de mest optimale. Artens rasteområder er skovbryn, levende hegn og krat, hvor den opholder sig på mindre træer og buske.

Strandtudse (*Bufo calamita*) findes spredt langs kysten i Danmark, samt på en række indlandslokaliteter. Arten foretrækker at yngle i temporære, lysåbne, vandansamlinger som ofte er uden vegetation. Rasteområder er åbne arealer med ingen eller meget lav vegetation, f.eks. afgræssede enge og strandenge, men også dyrkede marker. Yngle- og rasteområder vil ofte ligge inden for samme område men kan, hvor der er egnede vandringsruter, ligge adskilt.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) er udbredt i det meste af Danmark. Den yngler i lysåbne vegetationsrige lavvandede vandhuller af varierende størrelse, men med rent vand. Vandhuller af dårligere kvalitet kan fungere som levesteder og rasteområder. Levesteder og rasteområder på land er oftest nær vandhullet og ofte knyttet til skov. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfrø gør.

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne vandhuller er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder mens mere tilgroede vandhuller ofte kan fungere som rasteområder.

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Arten forekommer i alle danske farvande og har levested i Vadehavet og Lillebælt. Der kendes ikke til specifikke yngle- og rasteområder for marsvin.

Der er kun ringe viden om, hvilke menneskeskabte forhold der påvirker marsvinet. Alle større ændringer og indgreb som påvirker havområder er potentielt skadelige for marsvinets levevis.

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Arten lever i Vadehavsområdet og de tilstødende vandløb. Snæbel yngler i de nederste og mellemste dele af større vandløb. Det vurderes, at der foruden Vidå i dag kun findes selvreproducerende bestande i Ribe Å, Varde Å og Brede Å, mens der tilsyneladende er en svigtende eller meget lille produktion af snæbel i Kongeå og Sneum Å og en lille bestand i Brøns Å, hvor der ikke har været udsat yngel. Opstrøms i de forskellige åsystemer er der en række sideløb som er vigtige nuværende eller mulige fremtidige gydeområder for snæbelen,

herunder Gelså samt Fladså/Gram Å. Der ligger et forslag til at udvide Natura 2000 området Vadehavet med vandløbsstrækninger Gelså frem til Gelsbro og Gram Å frem til Fole Hareby engvandingsselskabs opstemning med udpegning som potentielt gydeområde for snæbel. Snæblens ynglesucces er afhængig af god vandkvalitet, grusbund og vintergrønne vandplanter. Yngelen tåler ikke saltvand før de er nået en vis størrelse, og er derfor afhængig af mindre søer og vinteroversvømmede områder som er indskudt i vandsystemet. Efter gydningen trækker snæblen ned i de nedre dele af vandløbene og Vadehavet.

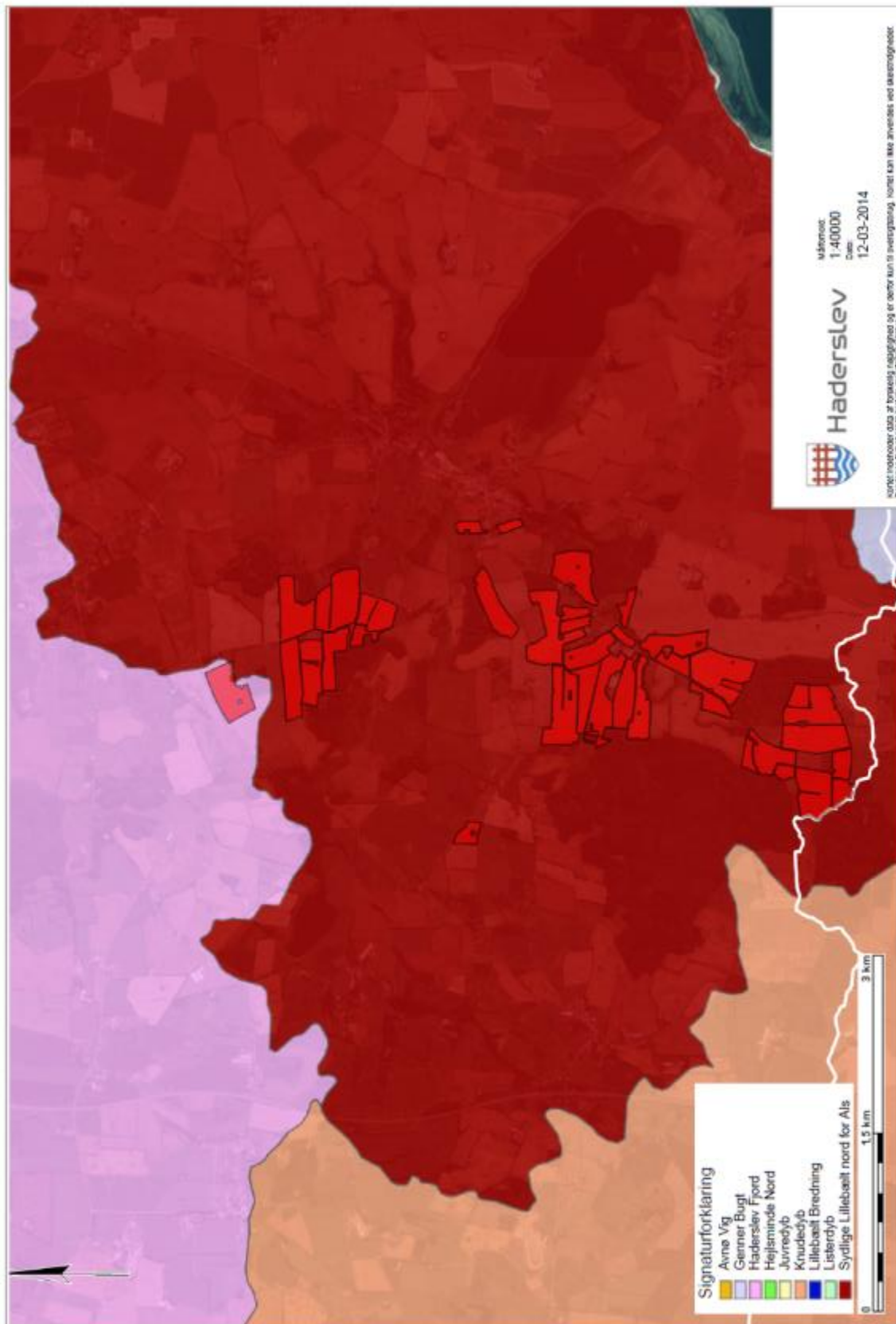
Projekter som forringer vandkvaliteten i vandløb med forekomst af snæbel kan påvirke artens ynglesucces. Ligeledes vil projekter hvor der er særlig risiko for erosion til vandløb kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Bilag 26 – Udvaskning af fosfor til Natura 2000

Intet indhold.



Bilag 27 – Udvaskning af nitrat til Natura 2000



Bilag 28 – Beredskabsplan

74575610, I/S Grubegård
Hovslundvej 34, 6100 Haderslev

Miljø- og Planteavlserådsgiver Janni Nyvang Nielsen
Opdateret, den 22. marts 2014

Beredskabsplan for

I/S Grubegård

Hovslundvej 34

6100 Haderslev

Tlf.74575610 mobilnr. 20132596



Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre.....	4
Brand- og evakuering	5
Overløb af gylle.....	6
Kemikalie- og oliespild.....	7
Stophaner og hovedafbrydere.....	8
Strømsvigt	9
Transport af bekæmpelsesmidler	10

Udarbejdet under oplysninger af ejer samt:

Janni N. Nielsen

Miljø- og Planteavlserådgiver

Billundvej 3

6500 Vojens

Tlf. 73202600



Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe 2 eksemplarer:

- Kontoret i stuehuset.

Kort Materiale:

Bagerst er der oversigts kort over ejendommen mm. med angivelse af:

Mark- og drikkevandsboringer/brønde.

Kemikalielager(f.eks.bekæmpelsesmidler,handelsgødning, vovlsyre til forsuring m.v.).

Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede).

Drænbrønde/regnvandsbrønde/afløb.

Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn.

Slukningsmateriel og åndedrætsværn.

Afbrydere strøm, vand, anlæg og diverse pumper mm.

Trykflaskeoplag af f.eks. Flaskegas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.

Flugtveje for dyr/frigørelse mm

HUSK

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

Efter f.eks. brand tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFON NUMRE

Nærmeste telefon står i stuehuset, derudover har medarbejderne mobiltelefoner

Miljømyndighederne	kontaktes på	74343434
Falck	kontaktes på	70102030
Brandvæsen	kontaktes på	112
Lægevagt	kontaktes på	70110707
Tandlægevagt	kontaktes på	70110707
Landboforening	kontaktes på	73202600
Dyrlæge	kontaktes på	73521210
Elektriker	kontaktes på	74576220
Smeden	kontaktes på	74575132
Ventilationsfirma	kontaktes på	72175555

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand.
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, I/S Grubegård på tlf. 74575610, mobilnr 20132596 eller 60672520.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på Bilag .

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe med kortmateriale

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukker
- Diverse vandslanger

INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra!
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun Miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, I/S Grubegård på tlf. 74575610 eller mobilnr 20132596

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 74343434.

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til drænbrønd. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn, skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag).

odtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe

Situationen:

- Mini bigballe
- Frontlæsser
- Jord

INSTRUKS TIL KEMIKALIE- OG OLIESPILD

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren I/S Grubegård på tlf. 74575610 eller mobilnr 20132596

Kontaktmiljømyndighederne på tlf. 74343434.

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd.

Opdæmning kan evt. foretages men jord, halmballer ol. afhængig af mængde og art.

Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag).

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- savsmuldspakker

STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

Vand:

- Hovedhanen sidder ved i Stuehuset samt i teknikrummet(se bilag).

Elektricitet:

- Hovedafbryder sidder ved i stuehuset samt i teknikrummet (se bilag).

El-tavle sidder ved: I teknikrummet

Der bruges automatsikringer.

INSTRUKS VED STRØMSVIGT

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns træk gener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til energiselskabet eller elektriker og forhør om varighed af udfaldet.

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre en ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende.

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit og med god belysning.
- Der skal forefindes et sugende materiale, f.eks. savsmuld, kattegrus og lign. til opsamling af evt. spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag 29 – Ansøgningen

Ansøgningsskema 54203

Version 1 modtaget 05. august 2013

Version 3 modtaget 23. januar 2014

42 sider

Ansøgningsskema er ikke vedlagt, men kan blive fremsendt ved henvendelse til Teknik og Miljø på 74 34 21 45 eller landbrugssager@haderslev.dk